

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ A COMUNEI DUMEȘTI, JUDEȚUL VASLUI

PRIMĂRIA COMUNEI DUMEȘTI

Perioada de raportare 2021-2027

ECHIPA DE ELABORARE A STRATEGIEI DE DEZVOLTARE LOCALĂ A COMUNEI DUMEȘTI, JUDEȚUL VASLUI - PERIOADA 2021-2027-

Elaborator Strategie de Dezvoltare Locală: **OFFICE PROIECTE SRL**
EC. Macovei Cristian

Cuprins

ELEMENTE INTRODUCATIVE	2
Context	2
Cadrul elaborării strategiei de dezvoltare – scopul și rolul acesteia.....	8
Metodologia de elaborare a strategiei.....	11
EVALUAREA SITUAȚIEI EXISTENTE	15
Localizare și teritoriu	16
Caracteristici climatice, vegetație și sol	18
Resurse primare și secundare	22
Situația demografică și indicatori reprezentativi	25
Mediul economic local	34
Infrastructură	38
Resursele umane și ocuparea forței de muncă	40
Educație	43
Sănătate.....	47
Cultură și artă	48
Mediu	50
Capacitatea administrației publice locale	53
ANALIZA SWOT	55
PLANUL STRATEGIC DE DEZVOLTARE	69
Viziune și obiective strategice. Contextul European și național	70
Obiective strategice. Domenii prioritare.....	84
Surse de finanțare	88
Concordanța cu politicile naționale și europene	92
Portofoliul de proiecte	127
IMPLEMENTARE ȘI MONITORIZARE	133
Implementare și monitorizare.....	134

ELEMENTE INTRODUCATIVE

Context

Conceptul de dezvoltare durabilă (sustenabilă) s-a cristalizat în timp, pe parcursul mai multor decenii, în cadrul unor dezbateri științifice aprofundate pe plan internațional și a căpătat valențe politice precise în contextul globalizării. Acesta reprezintă rezultatul unei abordări integrate a factorilor politici și decizionali în care protecția mediului și creșterea economică pe termen lung sunt considerate complementare și reciproc dependente.

Conceptul de dezvoltare durabilă are ca premisă constatarea că civilizația umană este un subsistem al ecosferei, dependent de fluxurile de materie și energie din cadrul acesteia, de stabilitatea și capacitatea ei de autoreglare. Politicile publice care se elaborează pe această bază, urmăresc restabilirea și menținerea unui echilibru rațional, pe termen lung, între dezvoltarea economică și integritatea mediului natural în forme înțelese și acceptate de societate.

România, în calitate de stat membru al Organizației Națiunilor Unite (ONU) și Uniunii Europene (UE), și-a exprimat adeziunea la cele 17 Obiective de Dezvoltare Durabilă (ODD) ale Agendei 2030, adoptată prin Rezoluția Adunării Generale a ONU /RES/70/1, în cadrul Summitului ONU pentru Dezvoltare Durabilă din septembrie 2015. Concluziile Consiliului UE, adoptate în data de 20 iunie 2017, „**Un viitor durabil al Europei: răspunsul UE la Agenda 2030 pentru Dezvoltare Durabilă**” reprezintă documentul politic asumat de statele membre ale UE privind implementarea Agendei 2030 pentru Dezvoltare Durabilă.

România are nevoie de o schimbare a paradigmei prezente de dezvoltare pentru a face față provocărilor secolului XXI. Trăim o perioadă marcată de procesul de globalizare, de accentuare a inegalităților și de agravare a problemelor de mediu. Dacă în ultimii zece ani țintele României erau stabilite în raport cu evoluția economiei mondiale și în concordanță cu politicile UE, acum, atât România, cât și UE, trebuie să-și reprojecțeze prioritățile pe termen mediu și lung pentru atingerea obiectivelor din Agenda 2030 pentru Dezvoltare Durabilă, adoptată în cadrul Summitului Organizației Națiunilor Unite, în septembrie 2015. Aceasta este o cale sigură prin care se poate realiza un viitor mai bun generațiilor viitoare.

România, alături de alte 192 de state, și-a asumat stabilirea cadrului național pentru susținerea Agendei 2030 pentru Dezvoltare Durabilă, care include un set de 17 Obiective de Dezvoltare Durabilă și Agenda de Acțiune de la Addis-Ababa. Planul de acțiune global, pe care România alege să-l susțină în următorii ani, se adresează ameliorării sărăciei, combaterii inegalităților, injustiției sociale și protejării planetei până în anul 2030. Este un plan de acțiune pentru oameni, planetă și prosperitate, prin care se urmărește consolidarea unui climat de siguranță și libertate, în care „nimeni nu va fi lăsat în urmă”. Agenda 2030 pentru Dezvoltare Durabilă a rezultat în urma unui proces internațional îndelungat de analiză, care recunoaște că problemele globale se pot rezolva

doar prin soluții la nivel global. Modificarea percepției și conștientizarea evoluției fără precedent a societății, creșterea natalității la scară globală, a accelerării economiilor țărilor în curs de dezvoltare și a disparităților sociale au pus în evidență limitele creșterii planetare.

Creșterea prețurilor la anumite resurse a evidențiat faptul că Pământul își poate epuiza resursele fizice regenerabile și neregenerabile, conducând la un dezechilibru catastrofal. Bazele progresului în domeniul protecției mediului, corelat cu dezvoltarea, au fost introduse pentru prima dată pe agenda internațională la Conferința de la Stockholm (1972). Rezultatul a fost crearea Programului ONU pentru mediu prin adoptarea unei Declarații privind protecția mediului în scopul de „a apăra și a îmbunătăți mediul uman pentru generațiile prezente și viitoare”. La această conferință s-a conferit legitimitate conceptului de dezvoltare durabilă cu cei trei piloni: economic, social și de mediu.

Planul național de dezvoltare este un concept specific politicii europene de coeziune economică și socială (Cohesion Policy). Aceasta urmărește dezvoltarea echilibrată a membrilor Uniunii, prin diminuarea diferențelor de dezvoltare între statele membre/regiunile comunitare și este susținută în acest scop de instrumentul financiar numit Fonduri Structurale. Începând cu anul 2007, Europa s-a confruntat cu cea mai gravă criză economică din 1930 și până în prezent. Restaurarea stabilității macroeconomice și redirijarea finanțelor publicelor către o cale durabilă sunt esențiale pentru creșterea economică și ocuparea forței de muncă. Uniunea Europeană are nevoie de o strategie nouă, bazată pe o coordonare extinsă a politicilor economice, pentru a genera o creștere economică și o ocupare a forței de muncă sporite.

Pentru România, ca stat membru al Uniunii Europene, dezvoltarea durabilă nu este una dintre opțiunile posibile, ci singura perspectivă rațională de valorificare sustenabilă a potențialului natural, economic și uman. Pentru atingerea unui astfel de deziderat este nevoie de o abordare complementară în care politicile publice de tip top – down (strategiile naționale) se întrepătrund cu politicile de tip bottom – up (strategiile locale).

Ambele tipuri de strategii (naționale și locale) trebuie să se raporteze permanent la documentele esențiale elaborate la nivel european, pentru a fi eficiente și pentru a capitaliza noile instrumente strategice și financiare care devin disponibile.

Prin strategia **“Europa 2020”** Uniunea Europeană a promovat, în perioada 2014-2020, un model de creștere mai inteligent, mai durabil și mai incluziv, prin care s-a promovat noul concept de dezvoltare europeană, în baza căruia se asigură suport financiar de la bugetul Uniunii Europene și se deschid noi oportunități pentru valorizarea resurselor locale în condițiile unei guvernante economice mai bine coordonate la toate nivelurile de administrare. În prezent, Comisia Europeană a reînnoit inițiativa **“Calea către excelență”** pentru a continua să ofere sprijin adaptat și expertiză regiunilor rămase în urmă în ceea ce privește inovarea. Inițiativa va ajuta regiunile să-și conceapă, să-și actualizeze și să-și ajusteze strategiile de specializare inteligentă. Altfel spus,

strategiile de inovare care se bazează pe domenii de nișă dețin atuuri concurențiale, înainte de începerea perioadei bugetare 2021-2027. Totodată, inițiativa va ajuta regiunile să identifice resursele U.E. adecvate pentru finanțarea proiectelor inovatoare și să se asocieze cu alte regiuni care dețin atuuri similare pentru a crea clustere de inovare. Alături de propunerile Comisiei, privind viitoarea politică de coeziune și de noul program “*Orizont Europa*” și în conformitate cu noua agendă pentru cercetare și inovare a Comisiei, inițiativa “*Calea către excelență*” este o altă modalitate prin care Comisia ajută regiunile Europei să se pregătească pentru viitor, cu strategii de inovare solide, sprijinite de fondurile U.E. în următorul buget pe termen lung al U.E., pentru perioada 2021-2027.

Astfel, prioritățile investiționale mijlocite optim de U.E. sunt:

- O Europă mai inteligentă
- O Europă mai verde
- O Europă mai conectată
- O Europă mai socială
- O Europă mai aproape de cetățeni

Pentru reușita noastră generală, obiectivele trebuie să fie interconectate pentru a garanta că fiecare stat membru adaptează strategia Europa 2020-2027 la situația sa specifică, astfel Comisia propune ca aceste obiective ale UE să fie transpuse în obiective și traiectorii naționale.

Astfel, au fost stabilite **cinci priorități investiționale la nivelul UE** ce vor viza:

O Europă mai inteligentă:

Componenta de **Cercetare și Inovare** va fi în continuare o prioritate de finanțare ce va presupune dezvoltarea și consolidarea capacităților de cercetare și inovare a organizațiilor prin crearea unor sisteme atractive de inovare și adaptarea tehnologiilor avansate pentru crearea unui sistem antreprenorial solid.

Dacă vom discuta despre **Competitivitate**, Autoritățile anunță că se dorește și în perioada următoare facilitarea accesului la finanțare a IMM-uri, sprijinirea acestora pentru internaționalizare și pentru investiții în noi tehnologii.

Digitalizarea va fi și ea un obiectiv ce va veni în beneficiul cetățenilor, a companiilor și autorităților statului.

În contextul unei economii bazată pe cunoaștere, vor fi dezvoltate la nivelul IMM-urilor competențele pentru **specializare inteligentă, tranziție industrială și antreprenariat**, inclusiv organizarea de stagii de pregătire practică, formare pentru implementarea standardului - sistem de Management a Inovării în companii. Totodată, vor fi dezvoltate și capacitățile administrative ale actorilor implicați în implementarea, monitorizarea, revizuirea strategiilor de specializare inteligentă.

O Europă mai verde

Daca ne gândim la proiectele din **Energie**, ca și obiective specifice propuse menționăm promovarea eficienței energetice și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră, promovarea energiei din surse regenerabile și dezvoltarea de sisteme inteligente de energie, rețele și stocare în afara TEN-E (Rețele Transeuropene de Energie).

Având în vedere că trăim într-o perioadă în care **consecințele schimbărilor climatice și criza apei sunt principalele riscuri**, Comisia sprijină finanțarea proiectelor care promovează adaptarea la schimbările climatice, a prevenirii riscurilor și a rezilienței în urma dezastrelor și care promovează gestionarea sustenabilă a apei.

Pentru promovarea tranziției către o **economie circulară**, se vor face investiții pentru extinderea și îmbunătățirea sistemelor integrate de gestionare a deșeurilor, pentru a crește reutilizarea și reciclarea acestora, pentru a preveni generarea deșeurilor și devierea de la depozitele de deșeuri.

Protecția naturii și a Biodiversității vor fi îmbunătățite prin dezvoltarea infrastructurii verzi (în special în mediul urban) și prin reducerea poluării.

În ceea ce privește obiectivul **mobilității Urbane**, vor fi selectate acele proiecte prin care se va facilita accesul mai rapid și mai ieftin al populației în zona urbană.

O Europă conectată

O parte din finanțarea alocată României pentru această etapă (aprox. **30,6 mld. euro**), va fi destinată obiectivului **conectivitate**, adică acelor investiții prin care se va facilita dezvoltarea unei rețele TEN-T durabilă, rezilientă în fața schimbărilor climatice, inteligentă, sigură și intermodală. Totodată, se vor avea în vedere și investițiile în infrastructură de bandă largă, de foarte mare capacitate, de tip **Broadband**.

O Europă mai socială

Prin aceasta operațiune, se dorește să fie implementat Pilonul european al drepturilor sociale, adică se vor urmări investiții pentru a îmbunătăți **accesul la piața muncii** prin politici active în domeniul pieței forței de muncă (**ocupare**), prin anticiparea nevoilor în materie de competențe și prin sprijinirea tranzițiilor și a mobilității pe piața muncii. De asemenea, vor fi analizate investițiile care vor îmbunătăți calitatea, eficacitatea și relevanța pieței forței de muncă, prin crearea unor sisteme de **educație și formare** performante. Și nu în ultimul rând, pentru realizarea acestui obiectiv, menționăm investițiile care vor favoriza **incluziunea activă**, pentru promovarea integrării socioeconomice a comunităților marginalizate, pentru consolidarea accesului la servicii de calitate, pentru abordarea problemei deprivării materiale și pentru a investi în locuințe, în **asistență medicală** și în infrastructura de îngrijire pe termen lung.

O Europă mai apropiată de cetățenii săi

Vor fi sprijinite proiectele strategice de dezvoltare durabilă, care vor avea ca și scop investiții în **turism** (stațiuni turistice urbane de interes național), investiții în infrastructură din domeniul cultural, investiții în **patrimoniul cultural**, investiții pentru regenerarea urbană și **securitatea spațiilor publice**. În viitoarea perioadă de programare, 2021-2027, se anunță o **abordare personalizată a dezvoltării regionale**. Astfel, vor fi păstrate o parte din metodele de alocare a fondurilor (ex: PIB-ul pe cap de locuitor) și vor fi introduse noi criterii de selecție (șomajul în rândul tinerilor, nivel scăzut de educație, schimbări climatice și primirea și integrarea migranților), pentru o adaptare reală a intervențiilor la nevoile și specificul regional, prin descentralizarea gestiunii și implementării la nivelul autorităților locale.

În acest sens, redactarea unei strategii de dezvoltare locală integrate în dezvoltarea regională și însușirea acesteia de către factorii de decizie de la nivel local îmbunătățește șansele unei creșteri economice și sociale durabile, incluzive și performante. Includerea proiectelor de dezvoltare locală în noua strategie de dezvoltare locală crește impactul vizat de aceasta. Lipsa unei strategii de dezvoltare locală, a unei viziuni strategice împărtășite de comunitate, ar conduce la creșterea gradului de vulnerabilitate economică la apariția unor riscuri sociale și economice. Evitarea unor astfel de riscuri și vulnerabilități constituie un element definitoriu pentru a formula o viziune globală, coerentă și modernă asupra procesului de dezvoltare durabilă a localității, pentru perioada 2021-2027, cu corelare cu cea a județului Vaslui și a Regiunii Nord-Est.

Necesitatea unei Strategii de Dezvoltare Durabilă pentru perioada 2021-2027

Strategia de dezvoltare a comunei Dumești, pentru perioada 2021– 2027 prezintă acțiunile pe care administrația locală le va iniția pentru a crea condițiile necesare dezvoltării viitoare a comunei și relevă proiectele și oportunitățile pe care ni le oferă intrarea României în Uniunea Europeană. Ca parte a comunității europene, comuna Dumești are nevoie de o viziune clară pentru a putea orienta eforturile proprii, precum și de o strategie care să sublinieze principalele direcții de dezvoltare prin valorificarea potențialului de absorbție a finanțărilor din surse publice (europene, naționale, regionale și județene), dar și din resurse private.

O asemenea viziune are în vedere principalele direcții de dezvoltare ce ar trebui urmate. Aceste direcții sunt alinate strategiilor de dezvoltare regională și națională, dar și directivelor, valorilor și principiilor europene. Acestea trasează principalele atribute ale acțiunilor reprezentanților comunei pentru găsirea celor mai potrivite direcții de dezvoltare care, odată implementate, vor asigura o schimbare în bine.

Strategia comunei Dumești pentru anii 2021 – 2027 își propune să aducă toți factorii implicați în îndeplinirea sa, la o stare de colaborare sub aceeași viziune, pentru utilizarea cu un mai mare folos a Strategiei de Dezvoltare Locală 2021 – 2027, atât cu resursele proprii, cât și a celor ce pot

veni din exteriorul unității administrativ-teritoriale. Pe baza strategiei se fundamentează și se justifică cererile de finanțare pentru atragerea de resurse financiare nerambursabile din diferite fonduri speciale.

Necesitatea elaborării strategiei de dezvoltare locală mai este data de:

- necesitatea de a realiza un document strategic care să răspundă obiectivului central de dezvoltare a capacității de reglementare și planificare strategică a administrației locale, cu scopul final de a asigura un cadru adecvat pentru dezvoltarea sustenabilă și echilibrată a comunității, cu o manifestare clară în convergența nivelului de trai al cetățenilor săi către standarde europene;
- exercițiul financiar european următor reprezintă o provocare și totodată o oportunitate pentru unitatea administrativ teritorială de a realiza proiecte de investiții necesare dezvoltării comunității;
- abordarea participativă, dezvoltarea de jos în sus, care să implice un număr cât mai mare de actori care acționează direct, la fața locului, precum și schițarea unui număr de scenarii în baza viziunilor exprimate de aceștia este singura opțiune care poate asigura legitimitate demersului de planificare strategică și poate asigura durabilitate acțiunilor publice;
- planificarea strategică la nivel local este necesară deoarece creează coerența actului de guvernare locală și mărește transparența cheltuirii banului public;
- informarea funcționarilor publici, a membrilor societății civile și a mediului de afaceri în domeniul politicilor publice pentru a crea un nivel comun de cunoștințe privind eficiența actelor normative, va fi un proces continuu pe toată perioada de realizare a strategiei de dezvoltare;
- realizarea portofoliului de proiecte în cadrul Strategiei de Dezvoltare Durabilă va permite administrației locale să acceseze programele de finanțare disponibile în perioada 2021-2027.

Cadrul elaborării strategiei de dezvoltare – scopul și rolul acesteia

Dezvoltare tehnologică, urbanistică sau managerială - *„conceptul nu este static: nu există o definiție absolută a unui asemenea plan, nici un punct final, ci mai degrabă un proces, sau o serie de pași, prin care orașele devin mai „locuibile” și atractive și, astfel, mai apte să răspundă rapid noilor provocări ce apar”.*

O strategie de dezvoltare este o viziune de dezvoltare și modernizare ce urmărește ca obiectiv final următoarele scopuri concrete: infrastructură performantă, modernizarea clădirilor, dezvoltarea mobilității, tehnologie de ultimă generație, energie ieftină, cetățeni sănătoși, conducere și educație la cele mai înalte standarde, mai pe scurt, dezvoltare, modernizare și prosperitate.

O comună este un ecosistem caracterizat prin existența unor sinergii între cetățeni, mediul privat și administrația locală, având drept scop dezvoltarea economică și creșterea calității serviciilor private și publice. În același timp, o comună modernă este locul în care rețelele de infrastructură tradiționale și serviciile publice sunt optimizate datorită tehnologiilor digitale, tehnologiilor IT și de comunicații, în beneficiul cetățenilor, al mediului de afaceri și al administrațiilor locale.

Dezvoltarea durabilă a orașelor și comunelor este cel mai important motor al dezvoltării economice și sociale și poate fi realizată doar printr-o abordare integrată, care să urmărească toate domeniile ce țin de dezvoltare urbană, securitate informațională, eficiență energetică, regenerare urbană, mobilitate urbană.

Strategia de Dezvoltare Durabilă a comunei Dumești pentru perioada 2021-2027 reprezintă instrumentul de planificare a viitorului localității, având rolul de a stabili o viziune integrată pe termen lung asupra dezvoltării durabile a comunității, aplicând principiile coeziunii și competitivității economice, sociale și teritoriale, dezvoltării și asigurării de șanse egale pentru toți membrii societății locale, regionale și naționale.

Strategia de Dezvoltare Durabilă a comunei Dumești este concepută pentru a răspunde nevoilor reprezentanților autorității locale și comunității în procesul de îmbunătățire a calității și diversității locurilor de muncă disponibile, precum și în procesul de îmbunătățire a calității vieții cetățenilor și mediului economic local. Strategia se adresează unei game largi de probleme

economice, sociale și de mediu ale comunității, care sunt relevante pentru a defini și furniza obiectivele necesare obținerii dezvoltării durabile și creșterii coeziunii economice și sociale în comună.

Scopul Strategiei de Dezvoltare Durabilă este de creare a cadrului de dezvoltare strategică a comunei prin identificarea direcțiilor de dezvoltare și formularea de acțiuni fundamentate, bazate pe date concrete, care să asigure coerența inter-sectorială, angajamentele instituționale și modalitățile de implementare fără efect negativ asupra mediului. Se are în vedere planificarea integrată în cadrul sectoarelor prioritare, ceea ce va conduce la dezvoltarea durabilă a localității și la îmbunătățirea calității vieții locuitorilor comunei Dumești. Lucrarea se fundamentează pe elementele specifice comunei Dumești: datele economice, demografice, de infrastructură, mediu, amenajarea teritoriului, distribuția serviciilor etc., precum și pe o evaluare riguroasă a modului în care comunitatea dorește să evolueze. Strategia este un instrument care are în vedere implicarea tuturor părților interesate în dezvoltarea orașului.

Prin urmare, pornind de la nevoile actuale ale populației, resursele disponibile și experiențele acumulate, comuna Dumești a demarat adoptarea unui concept de dezvoltare având la bază o gândire integrată proactivă, care vizează creșterea performanțelor managementului administrației locale, pentru asigurarea unui consens asupra viziunii viitorului economic al teritoriului.

Pentru a acționa în baza principiilor dezvoltării durabile, reprezentanții comunei își vor canaliza efortul în atingerea obiectivului general: dezvoltarea capacității comunei Dumești de a asigura servicii și implementa programe în vederea dezvoltării durabile a localității și creșterea calității vieții. Strategia de Dezvoltare Durabilă definește viitorul comunei, ea prezentând determinarea actorilor locali de a-și uni eforturile și de a conlucra pentru viitorul prosper al comunei și al locuitorilor.

Sintetizând cele prezentate mai sus, direcțiile care stau la baza planificării și formulării Strategiei de Dezvoltare Durabilă a Comunei Dumești sunt:

- valorificarea inteligentă și sustenabilă a patrimoniului cultural și natural pentru susținerea economiei locale;
- expansiune rurală echilibrată, coroborată cu utilizarea eficientă a resurselor de teren și dezvoltarea infrastructurii;
- echilibru spațial în distribuirea serviciilor în teritoriu, în vederea evitării segregării socio-economice spațiale;
- dezvoltarea spațială a teritoriului, ținând cont de organizarea teritorială a cererii și ofertei de mobilitate;
- dezvoltarea coordonată și susținută a zonelor de acces în comună;
- coordonarea integrată a dezvoltării comunei și a teritoriului său de influență;

- asigurarea unei creșteri economice care să fie echilibrată cu cerințele sociale și de mediu;
- guvernanta locală este un factor-cheie în îmbunătățirea climatului investițional local;
- colaborarea dintre guvernanta locală, mediul privat și societatea civilă, ca element cheie în susținerea progresului economic;
- planificarea strategică sub forma unui proces integrat, asumat la nivel teritorial;
- strategia determină principalele direcții de dezvoltare economică, dar nu le și controlează;
- îmbunătățirea economică se adresează întregului mediu de afaceri;
- protecția și sprijinul pentru întreprinderile existente este la fel de importantă ca și atragerea de noi afaceri, în care acestea acționează ca un instrument foarte bun de marketing pentru promovarea climatului de afaceri local;
- dezvoltarea angajării cu ajutorul resurselor interne este mai importantă decât crearea de noi locuri de muncă prin folosirea factorilor externi;
- stabilirea de parteneriate public-private atât la nivelul guvernantei locale, în procesul de luare a deciziilor privind dezvoltarea și planificarea teritorială, cât și în îmbunătățirea economiei locale, prin atragerea de investitori străini și realizarea unor parteneriate cu mediul privat local;
- sectorul privat este principalul generator de dezvoltare economică.

Metodologia de elaborare a strategiei

Planificarea strategică este un proces sistematic, prin care comunitățile pot să-și creeze imaginea viitorului și pot concepe etapele necesare în funcție de resursele locale pentru a realiza obiectivele propuse. Acest proces cuprinde, în linii mari, următoarele etape:

- Evaluarea mediului economico-social și a potențialului local.
- Elaborarea planului strategic de dezvoltare.
- Implementarea strategiei de dezvoltare
- Evaluarea mediului economico-social și a potențialului local.

Echipa de proiect a inițiat evaluarea mediului economico-social și a potențialului local pentru a crea și implementa politici și programe, bazate pe oportunități locale și adresate necesităților locale. S-a pornit de la înțelegerea faptului că forțele determinate ale dezvoltării locale sunt baza economică și capacitatea de dezvoltare a acesteia, având în vedere și tendințele externe și evenimentele care pot avea impact asupra acestora. Stabilirea domeniilor de analiză este un demers complex, deoarece implică selectarea acelor cadre care au cea mai importantă relevanță pentru dezvoltarea comunității locale. Chiar dacă literatura de specialitate a consacrat aceste domenii, un demers de evaluare a potențialului economico-social trebuie să țină cont și de specificul local și să genereze domenii de analiză adecvate comunității respective.

Pentru Strategia de dezvoltare locală a comunei Dumești au fost utilizate următoarele domenii de analiză: demografie, competitivitate economică și resurse umane, forța de muncă, infrastructura tehnică și de transport, spațiile publice, spațiile verzi, infrastructura socială și locuințele, patrimoniul natural și cultural, turismul și calitatea mediului. Aceste domenii au fost secționare în sub-domenii pentru a cuprinde o paletă cât mai largă și reprezentativă a vieții economico-sociale a comunei. Colectarea datelor, ca factor-cheie de analiză a profilului economico-social al orașului, a fost un proces dificil, având în vedere disponibilitatea și accesul la date statistice, relevante acestui scop.

În cazurile în care datele statistice oficiale sau cele colectate de la diverse instituții și organizații de profil, agenți economici au fost insuficiente, s-au utilizat cu sprijinul partenerilor proiectului, date empirice, deseori transmise verbal, prin interviuri sau sondaje, din cunoștințele de specialitate documentate ale unor experți din diferite domenii. S-a considerat că nu este neapărat necesară colectarea unui număr exagerat de mare și detaliat de date, atenția fiind concentrată și asupra simplității acestora. S-a procedat la prelucrarea și prezentarea datelor și a informațiilor, astfel încât acestea să fie relevante și relativ ușor de înțeles pentru factorii de

decizie. Condițiile de mai sus s-au avut în vedere la conturarea finală a evaluării – analiza diagnostic.

Analiza SWOT este o metodă eficientă, utilizată în cazul planificării strategice pentru identificarea potențialului, a priorităților și pentru crearea unei viziuni comune de realizare a strategiei de dezvoltare. SWOT semnifică puncte tari, puncte slabe, oportunități și amenințări. Analiza SWOT trebuie să dea răspunsul la întrebarea „Unde suntem”, aceasta implicând analiza mediului intern al zonei și a mediului extern general și specific.

Punctele tari ale unei zone sunt acele valori sau acei factori care îi dau acesteia un avantaj competitiv și îi conferă atractivitate. Punctele tari reprezintă forțele interne, adică forțe distincte, cu caracteristici legate de localizarea zonei.

Punctele slabe sunt acei factori sau acele tendințe care creează obstacole în calea dezvoltării economic-sociale și pot lua forme sociale, fizice, financiare, reglementative sau operaționale. Unele puncte slabe pot fi corectate într-un termen scurt de 3-5 ani, iar altele, necesită timp îndelungat și sunt dificil de corectat. Răspunsul analitic la relevarea punctelor slabe a fost acela de a formula măsuri concrete, care să înlăture obstacolele și să potențeze accentuat punctele tari. Punctele tari și punctele slabe au fost considerate factori interni sau endogeni.

Oportunitățile și amenințările au fost considerate factori externi sau exogeni. Oportunitățile sunt acei factori externi care facilitează dezvoltarea avantajului competitiv. Amenințările sunt tendințe externe nefavorabile dezvoltării, care conduc la declinul avantajului competitiv al acesteia. Modificarea condiției externe reprezintă o amenințare sau oportunitate, în funcție de condițiile locale ale zonei.

Efectuarea analizei SWOT asupra comunei Dumești a permis identificarea factorilor relevanți aferenți fiecăreia dintre cele patru categorii menționate, iar rezultatele nu s-au rezumat numai la menționarea factorilor care descriu situația economică și socială curentă și condițiile de potențial ale localității, ci și la identificarea celor mai importante direcții strategice și priorități care să conducă la dezvoltarea economică și coeziunea socială a localității în perioada 2021-2027.

La baza elaborării analizei SWOT au stat informațiile culese la fața locului, furnizate de reprezentanți ai instituțiilor publice existente la nivel local. Acest lucru a permis identificarea unor concluzii importante legate de direcțiile strategice care trebuie luate în considerare în vederea unei mai bune exploatare a potențialului economic, social și de mediu al localității.

Elaborarea planului strategic de dezvoltare. Formularea viziunii, a misiunii și a obiectivelor strategice. Prin formularea realistă a analizei diagnostic și prin consultările avute cu actorii locali, echipa de proiect a conturat viziunea și misiunea strategiei, iar pe baza acestora s-a construit sistemul ierarhic de obiective strategice. Demersul de construire a sistemului de obiective

strategice a avut în vedere o perioadă de 7 ani și imperativul ca acestea să definească rezultatul așteptat al planificării strategice. Totodată, cele cinci obiective strategice definite permit gruparea corespunzătoare a măsurilor de dezvoltare identificate, care, prin implementare, vor duce la realizarea misiunii strategiei de dezvoltare a comunei Dumești.

S-a avut în vedere faptul că unul din scopurile principale ale Strategiei de dezvoltare locală a comunei Dumești este și acela de a reprezenta un instrument de promovare economică a orașului. Aceasta implică un spectru larg de măsuri, care vizează îmbunătățirea dezvoltării economice a localității și implicit, creșterea atractivității acesteia. Promovarea economică cuprinde măsuri de îmbunătățire a factorilor care influențează alegerea amplasamentelor pentru noi întreprinderi, stimularea dezvoltării întreprinderilor existente, precum, și realizarea investițiilor în amplasamente / infrastructuri locale (extinderea rețelelor de transport, formare profesională, modernizarea habitatului etc.).

În funcție de situația specifică la nivel local, strategiile de dezvoltare pot fi de mai multe tipuri: strategii orientate către schimbare, sprijinite de programe bazate pe oportunități ce permit contracararea punctelor slabe; strategii ofensive, sprijinite de programe bazate pe oportunități ce susțin punctele tari; strategii defensive, sprijinite de programe bazate pe puncte slabe și amenințări; strategii de diversificare, sprijinite de programe bazate pe puncte tari și amenințări.

Implementarea strategiei. Acest capitol reliefează condițiile, instrumentele și metodele prin intermediul cărora se vor implementa politicile și proiectele de dezvoltare trasate în cadrul Strategiei pentru a fi implementate în orizontul de timp 2021-2027.

În vederea maximizării absorbției fondurilor europene este necesară stabilirea unei viziuni strategice unitare de dezvoltare și a unor planuri de acțiuni ce urmează a fi implementate în intervalul de timp 2021-2027, contribuind astfel într-un mod semnificativ la dezvoltarea durabilă a comunității.

Prin urmare, strategia de dezvoltare se fundamentează pe analiza și compararea datelor statistice existente la nivel național, regional și local, analiza și interpretarea rapoartelor și cercetărilor realizate la nivel local în vederea elaborării unui plan de acțiuni care să se plieze pe nevoile concrete ale comunității și care să ajute la soluționarea problemelor existente la nivelul comunității prin elaborarea unor soluții care se axează pe valorificarea resurselor materiale și umane.

EVALUAREA SITUAȚIEI EXISTENTE

Localizare și teritoriu

Comuna Dumesti este așezată în partea de nord-vest a județului Vaslui, la o distanță de 40km de orașul Vaslui, la 65km de orașul Iași, precum și la 40km de orașul Roman (jud. Neamț). Comuna are în componență patru sate cu o populație de 3.644 de locuitori, distribuită astfel: Dumesti-reședința comunei, Dumestii Vechi, Valea Mare și Schinetea. Este o zonă care face parte din Dealurile Fălciului, în partea de nord, și Podișul

Covurluiului, în partea de sud.

Comuna Dumesti se învecinează cu următoarele comune:

- la nord cu județul Iași;
- la est și sud cu comuna Todirești;
- la vest cu comuna Băcești.

Comuna are în componență patru sate cu o populație de 3.644 de locuitori, distribuită astfel: Dumesti-reședința comunei, Dumestii Vechi, Valea Mare și Schinetea.

Conform recensământului efectuat în 2011, populația comunei Dumesti se ridică la 3.334 de locuitori, în scădere față de recensământul anterior din 2002, când se înregistraseră 3.637 de locuitori. Majoritatea locuitorilor sunt români (86,2%), cu o minoritate de romi (8,34%). Pentru 5,43% din populație, apartenența etnică nu este cunoscută. Din punct de vedere confesional, majoritatea locuitorilor sunt ortodocși (94,33%). Pentru 5,43% din populație, nu este cunoscută apartenența confesională.

Relieful reprezentat de dealuri și văi este alcătuit din nisipuri și argile. Cele mai importante dealuri sunt: Poieni, Jorăști, Ceahlău, Rohna, Băbălăul, Muntele, Uliul etc. Cel mai important râu, Jerevățul, are albia formată din nisipuri și are viituri dese și mari, mai ales primăvara și toamna.

Suprafața comunei este de 5765 ha, din care 433 ha intravilan și 5332 extravilan. Relieful este unul accidentat, cu monticoli și microdepresiuni. Altitudinea este cuprinsă între 120 și 260 de etri, dealurile sunt mărginite de numeroși versanți cu caracter de creștere.

Cele mai răspândite soluri sunt cernoziomurile cambice, cu grade diferite de levigare, dar la altitudini mai mari, lenticular, se întâlnesc soluri cenușii de pădure. Vegetația este formată, în special din pajiști de silvo-stepă, în care predomină festuca, stipa și astemisă, dar și din păduri de foioase (stejar, frasin și salcâm).

Climatul are un caracter temperat-continental de nuanță blândă, temperaturile medii anuale fiind cuprinde între 8 și 10°C. Vânturile bat în general dinspre nord (30,9%), sud (13,5%) și sud-vest (10,1%).

Animalele cele mai răspândite sunt iepurii, șopârta de câmp, gușterul, potârnichea, cârțița, popândăul, iepurele de câmp, vulpea, mistrețul și viezurele.

Accesibilitate

Accesul în comuna Dumești se realizează prin intermediul drumului național DN 15D, care leagă Municipiul Vaslui de Municipiul Roman. Doar 5,77 km din totalul drumurilor comunale și satești sunt asfaltate (proiectul finanțat prin PNDL).

În ceea ce privește transportul feroviar, comuna are 2 stații, una în satul Dumești – stația Mareșal Constantin Prezan și o stație în satul Valea Mare.

În ceea ce privește transportul aerian, acesta este asigurat de aeroporturile din județele vecine, respectiv Bacău și Iași, cel mai apropiat fiind Aeroportul internațional din Iași, aflat la o distanță de aproximativ 27,4 km. Distanța dintre Dumești și Aeroportul internațional George Enescu din Bacău este de 119,7 km.

Caracteristici climatice, vegetație și sol

Regimul climato-meteorologic

Datorită poziției sale geografice, județul Vaslui beneficiază de o climă temperat- continentală, cu mari variații locale. Media anuală a temperaturii aerului este de 9,5°C. Luna cu cele mai scăzute temperaturi este ianuarie și variază între - 4,2°C și - 3,5°C, iar luna cu cele mai ridicate temperaturi este iulie, când media este cuprinsă între 21°C și 21,7°C. Valorile extreme sunt de - 32°C la Negrești și de 40,6°C la Murgeni, amplitudinea absolută a temperaturii este de 72,6°C. Pe dealurile mai înalte și împădurite (300-400m) temperatura medie anuală este mai scăzută cu 1, 5°C.

Durata intervalului de îngheț este relativ mare: 185 de zile la Vaslui și 193 de zile la Bârlad. În medie, înghețul începe toamna după 15 octombrie și se sfârșește primăvara după 15 aprilie. Pe luncile și văile mai adânci, brumele și înghețul se produc cu 10-15 zile mai devreme toamna și mai târziu primăvara și de datorează inversiunilor de temperatură.

Repartiția precipitațiilor este variabilă în funcție de altitudinea reliefului și de prezența pădurilor; pe culmile mai înalte din nordul și vestul județului media anuală a precipitațiilor este cuprinsă între 500-600 mm, iar în partea sudică și sud-estică scăzând la 400-500 mm.

Seceta este frecventă mai ales în partea estică, unde în diferiți ani s-au înregistrat doar 300 mm precipitații și chiar 200 mm.

Vânturile – în funcție de dinamica atmosferei din cuprinsul județului Vaslui, se caracterizează printr-o mare frecvență a vânturilor de N-V și de N urmate de cele de S-E și de E. Viteza medie este cu valori de 1,6-6,5 m/s.

Sub aspectul **hidrografic**, teritoriul județului Vaslui aparține bazinului râului Prut, care colectează afluenții din partea de est și sud-est, și bazinului râului Siret, din care râul Bârlad traversează cea mai mare suprafață a județului (peste 2/3). Densitatea medie a rețelei hidrografice este de 0,37 km/km².

Râul Bârlad, afluentul Siretului, izvorăște din apropiere de Curmăturii, pe Valea Ursului, la o înălțime de 370m și o medie a pantă de la izvor la vărsare de 1,38%. Afluenți principali pe partea stângă sunt Sacovăț, Durduc, Rebricea, Vasluiet, Crasna, Jarovăț și pe dreapta Buda, Racova, Simila și Tutova.

Râul Prut izvorăște pe versantul N-E al Muntelui Cernahora (Ucraina) și se află în vărsarea în fluviul Dunărea o suprafață totală de 28.396 km² și o lungime de 953 km. La intrarea în județ imediat în amonte de sistem hidrografic Drânceni totalizează o suprafață de bazin de 22.630 km² și o lungime de 675 km, iar la ieșire, în amonte de vărsarea râului Elan, o suprafață de bazin de 25768 km² și o lungime de 846 km. Principalii afluenți care primesc Prutul din județ sunt: Sărata și Elanul.

Lacurile de pe teritoriul județului Vaslui sunt preponderent de natură antropică, construite în scopul satisfacerii diverselor utilizări și combaterii inundațiilor. Cele mai importante sunt acumulările: Căzănești pe râul Durduc, Solești pe râul Vasluiet, Pușcași pe râul Racova, Mânjești pe râul Crasna, Râpa Albastră pe râul Simila și Pereschiv, care au toate prevăzute și volumul de apărare împotriva inundațiilor.

În afara acestora există o serie de acumulări construite special pentru prevenirea inundațiilor ca de exemplu: Delea pe râul Delea, Tăcuța, Reditu pe Reditu, Moara Domnească pe râul Ferești, Pungești pe Gârceanca și Roșiești pe Idriciu și încă cca. 80 de iazuri, crescătoare și alte acumulări mici, amplasate pe diverse râuri: Simila, Racovița, Buda, Gugești etc. Lacurile naturale sunt puține în număr. Mai importante sunt cele din lunca Prutului: Grosu, Ulmu, Broscăria și Hârtești.

Acumulările de apă cele mai importante de pe teritoriul județului Vaslui sunt:
a) în administrarea Sistemului de Gospodărire a Apelor:

- *Acumularea Căzănești*, dispusă pe râul Durduc, în amonte de orașul Negrești, cu o suprafață de 191 ha și un volum total de 21,21 milioane mc;
- *Acumularea Solești*, dispusă în lunca râului Vasluiet, în amonte de municipiul Vaslui, cu o suprafață de 414 ha și un volum total de 46,89 milioane mc;
- *Acumularea Pușcași*, dispusă în lunca râului Racova, în partea de vest a municipiului Vaslui, cu o suprafață de 296 ha și un volum total de 17,496 milioane mc;
- *Acumularea Mânjești*, dispusă pe cursul inferior al râului Crasna, cu o suprafață de 405 ha și un volum total de 38,78 milioane mc;
- *Acumularea Râpa Albastră*, amplasată pe râul Simila, în amonte de municipiul Bârlad, ocupă o suprafață de 245 ha și are un volum total de 24,8 milioane mc;
- *Acumularea Cuibul Vulturilor*, amplasată pe râul Tutova, la 15 km NV de municipiul Bârlad, ocupă o suprafață de 593 ha și are un volum total de 50,35 milioane mc;
- *Acumularea Pungești*, amplasată pe valea râului Gârceanca, ocupă o suprafață de 31,9 ha și are un volum total de 5,45 milioane mc;
- *Acumularea Delea*, amplasată pe râul Delea, la 2 km în amonte de municipiul Vaslui, ocupă o suprafață de 13 ha și are un volum total de 2,42 milioane mc;
- *Acumularea Roșiești*, amplasată pe râul Idrici, ocupă o suprafață de 39,2 ha și are un volum total de 1,1 milioane mc;

- *Acumularea Pereschiv*, amplasată pe râul Pereschivu Mare, ocupă o suprafață de 163 ha și are un volum total de 16,6 milioane mc;
- *Acumularea Tungeji*, amplasată pe râul Sarcovăț, ocupă o suprafață de 226 ha și are un volum total de 41,6 milioane mc;
- *Acumularea Crăiești*, amplasată pe râul Riș, județul Neamț, cu o suprafață de 31 ha și are un volum total de 1,975 milioane mc;
- *Acumularea Trohan*, amplasată în lunca râului Racova, ocupă o suprafață de 28 ha și are un volum total de 1,762 milioane mc.

b) în administrarea Sistemului Național de Îmbunătățiri Funciare:

- *Barajul Dumești*, situat pe râul Găureanca, ocupă o suprafață de 17 ha și are un volum total de 0,88 milioane mc;
- *Barajul Corodești*, situat pe râul Studineț, ocupă o suprafață de 14,5 ha și are un volum total de 0,88 milioane mc;
- *Barajul Moara Domnească*, situat pe râul Ferești, ocupă o suprafață de 31,74 ha și are un volum total de 1,8 milioane mc;
- *Barajul Tăcuta*, situat pe râul Reditu, ocupă o suprafață de 28 ha și are un volum total de 2,7 milioane mc;
- *Barajul Reditu Galian*, situat pe râul Reditu, ocupă o suprafață de 35,3 ha și are un volum total de 3,76 milioane mc.

Județul Vaslui prezintă diferențe de altitudine relativ reduse; relieful este, în cea mai mare parte a județului, inclusiv în comuna Dumești, puțin proeminentă, prezentând văi largi, interfluvii netede și pante reduse. Solul este caracterizat prin etajarea reliefului și ca structură geologică monoclimatică cu înclinare moderată a straturilor spre sud-est cu compoziție petrografică a depozitelor, în care predomină complexul argilo-nisipos.

Sub aspect geologic, teritoriul județului Vaslui cuprinde două serii de formațiuni diferite:

- fundamental precambrian, care constituie cele mai vechi depozite din țara noastră, acoperit cu un pachet de strate sedimentare vechi, paleozoice și mezozoice, dintre care ultimul apare la suprafață în valea Prutului;
- depuneri sedimentare ale neogenului, care cuprind cea mai mare întindere a județului, fiind acoperite cu o cuvertură subțire de formațiuni cuaternare.

Din punct de vedere geotehnic, pe teritoriul județului Vaslui și a comunei Dumești se disting următoarele terenuri de fundare:

- aparținând formațiunii acoperitoare, alcătuită din sedimente noi, cuaternare, neconsolidate și care constituie terenuri dificile de fundare – este majoritar în zona municipiului Vaslui și Huși și include zona depozitelor loessoide de categoria A și B, nisipoase cu mълuri și argile aluvionare, a pământurilor construcțiile și cu rocă de bază;

- aparținând faciesului aluvionar dezvoltat în albia majoră a râului Bârlad; depozitele aluvionare sunt majoritare în zona municipiului Bârlad și a orașului Negrești și includ zone cu roci de bază, daciene.

Pe teritoriul județului Vaslui există mai multe zone cu potențial de alunecări de teren, care vor fi tratate în amănunt în modulul nr. II; până în momentul de față nu au fost depistate zone cu potențial de alunecări de teren pe suprafețe mari (amenajări subterane, cariere, etc.)

Resurse primare și secundare

Resurse naturale

Fondul funciar

Suprafața totală a comunei Dumești este de 5765 ha, din care aproximativ 42,70% este considerată suprafață agricolă. Din totalul suprafețelor neagricole, aproximativ 87,03% sunt păduri, 1,80% sunt ocupate cu ape, bălți, 4,31% sunt ocupate de construcții, 3,65% sunt zone afectate comunicațiilor și căilor ferate, iar diferența de 3,21% este data de ape și bălți.

Rețeaua hidrografică

Comuna Dumești este traversată de cursurile a 2 râuri:

Râul Bârlad

Bârlad este un râu din estul României, cel mai important afluent din partea stângă al râului Siret. Izvorăște din Podișul Central Moldovenesc și trece pe lângă orașele Negrești, Vaslui, Bârlad și Tecuci.

Până în secolul al XV-lea, Bârladul se vărsa direct în Dunăre. Luptele dintre Ștefan cel Mare și Radu cel Frumos au implicat la un moment dat abaterea de către Ștefan cel Mare a unui braț al Siretului, pentru a seca șanțul unei fortificații a dușmanului său. Aceasta a dus, în timp, la deplasarea cursului Siretului spre est, în albia veche a Bârladului, care curgea paralel cu Siretul, vărsându-se separat în Dunăre. Acest fapt rezultă atât din cronică lui Miron Costin, cât și prin existența Bârlădelului, vechiul său curs părăsit. Legarea brațelor Siretului realizată de Ștefan cel Mare a fost consolidată de Gheorghe Ștefan (1653-1658), după cum rezultă dintr-un document din 1660

Râul Găureni

Râul Găureni este un curs de apă, afluent al râului Bârlad.

De asemenea, pe teritoriul comunei identificăm și Lacul Găureanca.

Silvicultura

În ciuda defrișărilor masive de la nivel național, pădurea ocupă o suprafață însemnată din teritoriul comunei, aproximativ 87,03% din totalul terenurilor neagricole. Etajul pădurilor de foioase ocupă înălțimile de peste 300 m din vestul și nord-vestul județului și cumpăna de ape dintre Bârlad și Prut. Este reprezentat prin păduri de gorun în amestec cu stejar, tei, carpen, arțar, paltin, frasin, ulm. În subarboretul acestor păduri se întâlnesc adesea alunul, sângerul, salba moale.

Marea diversitate pedo-climatică a favorizat instalarea și păstrarea unui fitogenofond bogat și variat, specii rare pentru flora țării noastre și chiar necunoscute în alte părți ale lumii: sânziana

(*Asperula moldavica*), barba boierului (*Ajuga laxmanni*), scai (*Carduus hantulosus*), tartanul sau curechi de stepă (*Crambe tatarica*), iarba mare (*Inula oculus – christi*), stânjenel (*Iris graminea*), nagara (*Stipetum cappilatae*), pir de stepa (*Agropyretum pectiniforme*). Acest fânaș, rest al vegetației primare, prezintă mare însemnătate științifică, atât sub raport biologic, cât și cel fitogeografic și fitoistoric. Conservarea acestui fânaș implică restricții ca evitarea pășunatului și aplicarea cositului după fructificarea plantelor. Pe șesurile pâraielor sunt soluri aluviale și petice de lăcoviște.

Resursele antropice

Circulația rutieră la nivelul comunei Dumești se realizează prin intermediul drumului național DN 15D, dar și a drumurilor comunale și sătești care facilitează accesul persoanelor și mărfurilor pe teritoriul comunei. Acestea sunt în totalitate asfaltate, excepție făcând drumurile sătești, fapt ce îngreunează accesul vehiculelor și persoanelor în condiții meteo nefavorabile.

La nivelul anului 2019 fondul locative al comunei Dumești ajungea la 1452 locuințe, din care 1448 sunt locuințe aflate în proprietate privată, iar 4 locuințe aflate în proprietate publică.

În ceea ce privește infrastructura tehnico-edilărită, la nivelul **satului Dumești**, sursa de apă o constituie puțurile forate la mare adâncime, amplasate în intravilanul localității, care comunică între ele prin intermediul unei conducte.

Comuna Dumești nu dispune de sistem centralizat de colectare, epurare și evacuare a apelor uzate, acestea fiind colectate în bazine individuale, etanșe, vidanjabile. Apele uzate provenite de la clădirea primăriei Dumești, sediul școlii și grădiniță sunt colectate printr-o rețea de canalizare și stocate în bazine vidanjabile.

Referitor la mediul de afaceri local, potrivit surselor furnizate de Oficiul Național al Registrului Comerțului, la nivelul comunei Dumești își desfășoară activitatea 48 întreprinderi active.

Resursele energetice

Ținând cont de amplasarea Comunei Dumești și de faptul că Regiunea Nord-Est are un potențial ridicat în vederea producerii de energie regenerabilă, concluzionăm că la nivelul comunei Dumești există posibilitatea exploatării energiei solare.

Din cauza efectelor negative asupra mediului înconjurător provocate de utilizarea necontrolată a resurselor naturale, la nivel global se încearcă implementarea unei politici comune privind utilizarea resurselor de energie regenerabile.

În această privință, comuna Dumești dorește a se alinia politicii europene privind valorificarea surselor de energie regenerabilă prin elaborarea unor proiecte ce vizează utilizarea energiei solare.

Situația demografică și indicatori reprezentativi

Europa se confruntă în prezent cu importante schimbări demografice, care influențează puternic dezvoltarea locală.

Conform statisticilor EUROSTAT, declinul demografic al populației din UE se va traduce printr-o diminuare a cotei procentuale a populației Uniunii Europene în raport cu populația lumii de la 6,9 %, în 2015, la 5,1 %, în 2060.

Aceste schimbări demografice îmbracă diferite forme la nivel european, de la densitatea scăzută, la îmbătrânirea populației, scăderea ratelor de natalitate și depopulare.

În plus, nu toate regiunile sunt afectate în mod uniform, majoritatea zonelor urbane cunoscând o creștere a populației, în timp ce în majoritatea zonelor rurale și îndepărtate are loc un declin. Studiile arată că îmbătrânirea demografică se va accentua în Europa; pentru România, spre exemplu, se prevede o creștere a ponderii populației peste 65 ani la 35 % în orizontul anului 2060.

Aceste schimbări demografice îmbracă diferite forme la nivel european, de la densitatea scăzută, la îmbătrânirea populației, scăderea ratelor de natalitate și depopulare. În plus, nu toate regiunile sunt afectate în mod uniform, majoritatea zonelor urbane cunoscând o creștere a populației, în timp ce în majoritatea zonelor rurale și îndepărtate are loc un declin. Studiile arată că îmbătrânirea demografică se va accentua în Europa; pentru România, spre exemplu, se prevede o creștere a ponderii populației peste 65 ani la 35 % în orizontul anului 2060.

Strategia de dezvoltare locală a comunei Dumești se fundamentează pe analiza indicatorilor specifici și pe monitorizarea tendințelor de dezvoltare. Astfel, colectarea informațiilor necesare și prelucrarea datelor constituie un element cheie în realizarea obiectivelor stabilite în cadrul strategiei.

O caracteristică generală din punct de vedere demografic a mediului urban și rural din România este trendul descendent al populației, fenomen la care a contribuit atât scăderea drastică a natalității, cât și migrația populației în străinătate. Conform datelor publicate de Institutul Național de Statistică, de la o populație de 3874 persoane în anul 2011, efectivul populației stabile din comuna Dumești s-a diminuat cu aproximativ 3,87%, ajungând în anul 2020 la un număr de 3724 persoane.

La nivelul anului 2020, conform datelor furnizate de Institutul Național de Statistică, populația totală a locuitorilor din regiunea Nord-Est se cifra la 3.999.777 de locuitori, ceea ce înseamnă că populația comunei Dumești reprezintă aproximativ 0,09% din numărul total de locuitori existenți la nivelul regiunii.

Tabel – Populația după domiciliu

POPULATIA DUPA DOMICILIU la 1 ianuarie pe grupe de varsta si varste, sexe, judete si localitati												
Localitati		Ani										
		Anul 1992	Anul 2011	Anul 2012	Anul 2013	Anul 2014	Anul 2015	Anul 2016	Anul 2017	Anul 2018	Anul 2019	Anul 2020
		UM: Numar persoane										
		Nr. pers	Nr. pers	Nr. pers	Nr. pers	Nr. pers	Nr. pers	Nr. pers	Nr. pers	Nr. pers	Nr. pers	Nr. pers
Total	DUMEȘTI	3717	3874	3867	3857	3859	3869	3850	3820	3827	3807	<u>3724</u>

Distribuția și densitate populației

Referitor la raportul populației pe sexe, se observă o diferență minoră în favoarea persoanelor de sex masculin. Astfel, la nivelul anului 2020, din populația totală a comunei Dumești, 52,09% reprezintă persoane de sex masculin, iar persoanele de sex feminine dețin un procent de 47,91%.

Tabel – Populația după domiciliu pe grupe de vârstă și sex

Populația după domiciliu pe grupe varste, sexe, judete si localitati													
Varste si grupe de varsta	Sexe	Judete	Localitati	Ani									
				Anul 1992	Anul 2013	Anul 2014	Anul 2015	Anul 2016	Anul 2017	Anul 2018	Anul 2019	Anul 2020	
				UM: Numar persoane									
		Nr. pers.	Nr. pers.	Nr. pers.	Nr. pers.	Nr. pers.	Nr. pers.	Nr. pers.	Nr. pers.	Nr. pers.	Nr. pers.	Nr. pers.	
Total	Masculin	Vaslui	DUMEȘTI	1913	2015	2010	2019	2020	1996	1990	1978	<u>1940</u>	
-	Feminin	Vaslui	DUMEȘTI	1804	1842	1849	1850	1830	1824	1837	1829	<u>1784</u>	

Densitatea populației, la nivelul anului 2020, în comuna Dumești a fost de 64,60 loc./km², semnificativ mai scăzută decât valoarea înregistrată la nivel județean de 95,16 loc./km² și mai scăzută decât densitatea înregistrată la nivelul regiunii Nord-Est de 86,41 loc./km². Valoarea scăzută a densității populației din comuna Dumești poate fi explicată de suprafața mare de teren disponibilă față de numărul de locuitori ai comunei. În perioada 2013-2019 densitatea populației a cunoscut cea mai scăzută valoare în anul 2020.

Structura populației

Analizând repartitia populației pe grupe de vârste, în cadrul Comunei Dumești se constată o preponderență a vârste medii, respective a populației mature cu vârsta cuprinsă între 15 și 64 ani, reprezentând 66,26% din numărul total de locuitori. Pe locul secund se regăsește populația cu vârsta peste 65 de ani, cu un procent de 17,90%.

Tabel – Repartitia populației pe grupe de vârstă

Nr. crt.	Grupe de vârstă	Număr persoane	% din populația totală
1.	0-14 ani	756	20,30%
2.	15-64 ani	2415	64,85%
3.	65 ani și peste	553	14,85%
	Total	3724	100%

Cea mai mica pondere în numărul total de locuitori ai comunei o reprezintă populația în vârstă, de 65 de ani și peste, înregistrând o valoare de 14,85%. Astfel, se remarcă faptul că structura populației pe grupe de vârste de la nivelul comunei Dumești prezintă amprenta specifică de întinerire demografică.

Tabel – Populația pe grupe de vârstă

POPULATIA DUPA DOMICILIU la 1 ianuarie pe grupe de varsta si varste, sexe, judete si localitati									
Vârste si grupe de vârstă	Sexe	Județe	Localități	Ani					
				Anul 1992	Anul 2016	Anul 2017	Anul 2018	Anul 2019	Anul 2020
				UM: Număr persoane					
				Nr. pers.	Nr. pers.	Nr. pers.	Nr. pers.	Nr. pers.	Nr. pers.
0- 4 ani	Total	Vaslui	DUMEȘTI	340	244	226	231	224	<u>202</u>
5- 9 ani	Total	Vaslui	DUMEȘTI	287	288	295	280	267	<u>256</u>
10-14 ani	Total	Vaslui	DUMEȘTI	325	288	290	289	301	<u>298</u>
15-19 ani	Total	Vaslui	DUMEȘTI	357	281	273	298	277	<u>263</u>
20-24 ani	Total	Vaslui	DUMEȘTI	359	275	263	257	256	<u>251</u>
25-29 ani	Total	Vaslui	DUMEȘTI	155	320	307	304	284	<u>268</u>
30-34 ani	Total	Vaslui	DUMEȘTI	182	262	280	287	295	<u>306</u>
35-39 ani	Total	Vaslui	DUMEȘTI	177	275	272	268	268	<u>259</u>
40-44 ani	Total	Vaslui	DUMEȘTI	198	273	271	258	266	<u>254</u>

45-49 ani	Total	Vaslui	DUMEȘTI	171	243	265	263	243	<u>253</u>
50-54 ani	Total	Vaslui	DUMEȘTI	241	157	143	176	218	<u>227</u>
55-59 ani	Total	Vaslui	DUMEȘTI	218	199	190	178	167	<u>155</u>
60-64 ani	Total	Vaslui	DUMEȘTI	249	182	195	189	189	<u>179</u>
65-69 ani	Total	Vaslui	DUMEȘTI	205	163	154	150	149	<u>162</u>
70-74 ani	Total	Vaslui	DUMEȘTI	96	104	112	118	127	<u>129</u>
75-79 ani	Total	Vaslui	DUMEȘTI	81	141	129	121	103	<u>93</u>
80-84 ani	Total	Vaslui	DUMEȘTI	54	91	85	82	91	<u>92</u>
85 ani si peste	Total	Vaslui	DUMEȘTI	22	64	70	78	82	<u>77</u>

Urmărind evoluția structurii pe grupe de vârste de la nivelul comunei Dumești, se poate observa faptul că populația cu vârste cuprinse între 0 și 39 ani înregistrează o ușoară involuție în perioada 2016-2019, în timp ce populația bătrână, cu vârste peste 65 de ani este în stabilitate, cu o ușoară creștere, situație ce poate afecta negativ dezvoltarea social și economică a comunei, cu toate că, în prezent, comuna este caracterizată de o întinerire demografică.

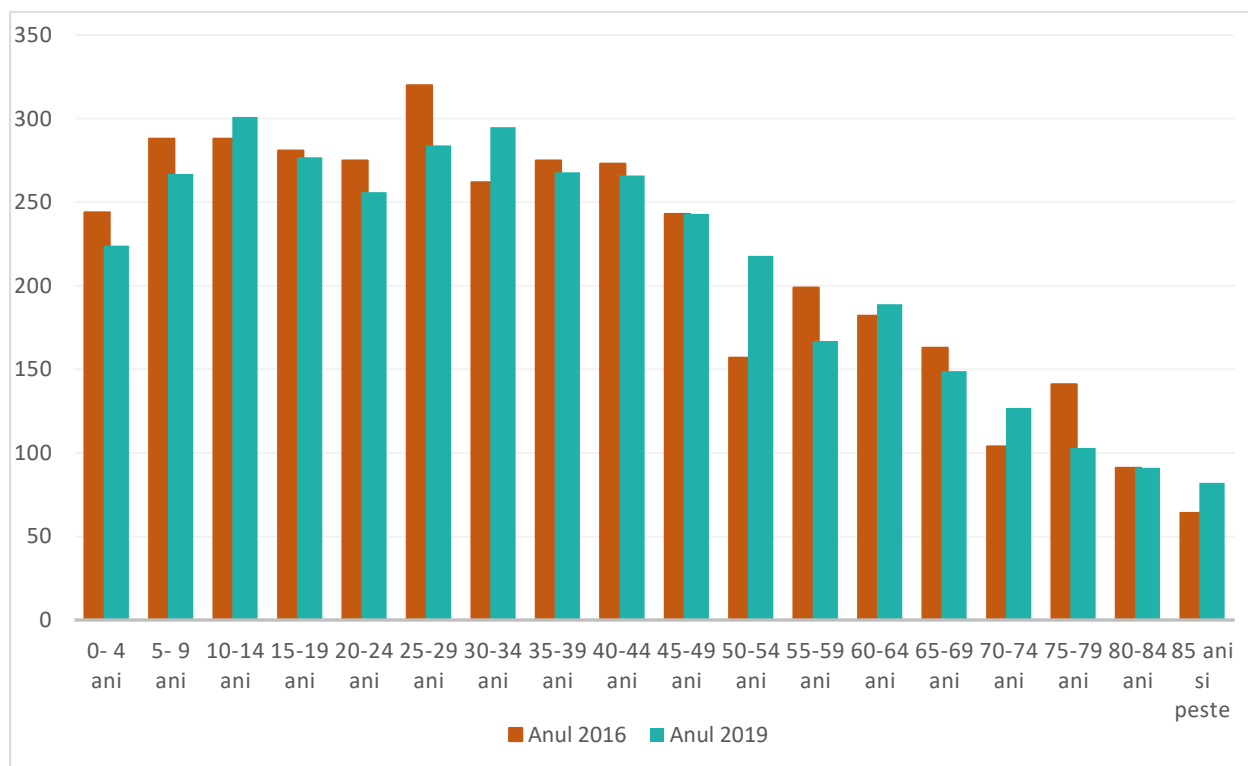

Fig – Grafic comparativ persoane pe grupe de vârstă

Structura populației după etnie și religie

Conform recensământului efectuat în 2011, populația comunei Dumești se ridică la **3.334 de locuitori**, în scădere față de recensământul anterior din 2002, când se înregistraseră 3.637 de locuitori. Majoritatea locuitorilor sunt români (86,2%), cu o minoritate de romi (8,34%). Pentru 5,43% din populație apartenența etnică nu este cunoscută.

Din punct de vedere confesional, majoritatea locuitorilor sunt ortodocși (94,33%). Pentru 5,43% din populație nu este cunoscută apartenența confesională.

Sporul natural și mortalitatea

La nivelul comunei Dumești, sporul natural înregistrat la nivelul anului 2019 are o valoare negativă, determinate de o natalitate foarte scăzută față de numărul de decese înregistrate.

Tabel – Spor natural

Nr. crt	Mișcare natural			
	Comuna Dumești		Județul Vaslui	
	Născuți vii	Decese	Născuți vii	Decese
2019	27	56	5108	5669
	Natalitatea	Mortalitatea	Natalitatea	Mortalitatea
	0,027	0,056	5,11	5,67
Spor natural	-0,029		-0,56	

Migrarea populației

Migrația este influențată de o combinație de factori economici, politici, sociali și de mediu: fie în țara de origine a unui migrant (factorii de impuls), fie în țara de destinație (factori de atracție). Din punct de vedere istoric, se consideră că relativa prosperitate economică și stabilitatea politică din UE au exercitat un efect de atracție considerabil asupra imigranților.

În țările de destinație, migrația internațională poate constitui un instrument utilizat pentru a remedia deficite specifice ale pieței forței de muncă. Cu toate acestea, este aproape sigur că migrația, considerată individual, nu va reuși să inverseze tendința actuală de îmbătrânire a populației înregistrată în multe zone din UE.

În ultimii 25 de ani, cele mai mari pierderi demografice din cauza migrației au avut loc în țările din Estul Europei.

În cazul în care migrația din ultimii ani persistă (circa 200.000 de emigranți pe an), populația din România s-ar reduce de la 19,9 milioane în 2015 până la 13,8 milioane până în 2060 (un declin de 30% al populației), arată raportul Comisiei Europene (CE).

În cazul unei dublări a migrației din România spre alte țări din UE, România ar putea pierde aproximativ 40% din populație până în 2060, asta înseamnă circa 7,8 milioane de cetățeni, potrivit analizei. Este cea mai mare pierdere vehiculată într-un raport oficial până acum. Practic, în România ar rămâne sub 12 milioane de locuitori.

În perioada 2016-2019, la nivel național a avut loc o scădere a populației totale, atât în mediul urban, cât și în mediul rural, ca urmare a faptului că o parte a populației României a emigrat în alte state membre ale Uniunii Europene.

În ceea ce privește migrația internă, se remarcă faptul că Regiunea Nord-Est prezintă o migrație negativă. Astfel, Regiunea Nord-Est a înregistrat un număr de 38.325 persoane plecate și 33.468 persoane sosite, regiunea pierzând astfel 4.857 locuitori în favoarea altor zone ale României. La nivelul județului Vaslui, la finele anului 2019 erau înregistrate 2.706 de persoane sosite și 5.801 persoane care au plecat, rezultând un deficit la nivelul județului de 3.095 persoane.

Tabel – Stabiliri de reședință în Dumești

Stabiliri de reședință pe medii de rezidență, macroregiuni, regiuni de dezvoltare și județe					
Medii de rezidență	Macroregiuni, regiuni de dezvoltare și județe	Ani			
		Anul 2016	Anul 2017	Anul 2018	Anul 2019
		UM: Număr persoane			
		Număr persoane	Număr persoane	Număr persoane	Număr persoane
Total	Regiunea NORD-EST	35143	33319	32602	33468
-	Vaslui	2815	2247	2317	2706
	Dumești	18	11	10	10

Tabel – Plecări cu reședința din Dumești

Plecări cu reședința pe medii de rezidență, macroregiuni, regiuni de dezvoltare și județe					
Medii de rezidență	Macroregiuni, regiuni de dezvoltare și județe	Ani			
		Anul 2016	Anul 2017	Anul 2018	Anul 2019
		UM: Număr persoane			
		Număr persoane	Număr persoane	Număr persoane	Număr persoane
Total	Regiunea NORD-EST	39815	38083	37748	38325
-	Vaslui	6238	5828	5723	5801
	Dumești	39	32	32	43

Evoluția în timp a numărului și structurii populației este și rezultatul mișcării migratorii. Mișcarea migraționistă desemnează forma de mobilitate geografică, care constă în schimbarea statului rezidențial.

La nivelul județului Vaslui soldul schimbărilor de reședință (diferența algebrică între numărul persoanelor sosite și cele plecate din municipiu) este negativ, plecările cu reședința fiind mult mai mari, existând tendința de a părăsi județul.

Trendul migrator se păstrează și la nivelul comunei Dumești, unde numărul persoanelor ce au plecat definitiv din comună, la nivelul anului 2019 este de 43 de persoane, în timp ce numărul persoanelor ce s-au mutat cu domiciliul în comună a fost de 10 persoane. Acest trend este specific întregii perioade 2016-2019.

Tabel – Stabiliri de reședința

Stabiliri de reședința pe județe și localități											
Județe	Localități	Ani									
		Anul 1992	Anul 2011	Anul 2012	Anul 2013	Anul 2014	Anul 2015	Anul 2016	Anul 2017	Anul 2018	Anul 2019
		UM: Număr persoane									
		Nr. pers.	Nr. pers.	Nr. pers.	Nr. pers.	Nr. pers.	Nr. pers.	Nr. pers.	Nr. pers.	Nr. pers.	Nr. pers.
Vaslui	Dumești	29	12	15	13	11	10	18	11	10	10

Tabel – Plecări cu reședința

Plecări cu reședința pe județe și localități											
Județe	Localități	Ani									
		Anul 1992	Anul 2011	Anul 2012	Anul 2013	Anul 2014	Anul 2015	Anul 2016	Anul 2017	Anul 2018	Anul 2019
		UM: Număr persoane									
		Nr. pers.	Nr. pers.	Nr. pers.	Nr. pers.	Nr. pers.	Nr. pers.	Nr. pers.	Nr. pers.	Nr. pers.	Nr. pers.
Vaslui	Dumești	196	28	39	49	40	37	39	32	32	43

În comuna Dumești fenomenul de migrare a populației este prezent, în special, în rândul grupei de vârstă aferent ciclului de studii terțiare (20-24 ani), având în vedere localizarea în mediul urban a universităților. În rândul acestora se identifică 2 tipuri de migrare: temporară (pe perioada studiilor) și definitivă. Având în vedere gradul de dezvoltare al comunei Dumești și principalele categorii desfășurate în cadrul acesteia, tinerii absolvenți de studii superioare, și nu numai, prefer să migreze din mediul rural în mediul urban, oportunitățile de a găsi un loc de muncă care să corespundă formării profesionale fiind mult mai ridicate.

De asemenea, constrângerile de ordin financiar reprezintă o cauză semnificativă pentru migrarea populației active din comuna Dumești în străinătate sau spre zonele mai dezvoltate, cu repercursiuni semnificative pe termen lung asupra comunității locale, a structurii demografice și a forței de muncă calificată, afectând în același timp coeziunea socială. Cu toate acestea, unul din aspectele pozitive ale fenomenului migraționist constă în promovarea multiculturalismului și creșterea economiei rurale.

De asemenea, acest fenomen este prezent și în sens invers, respectiv deplasarea populației din mediul urban în mediul rural, navetiștii care se deplasează în comuna Dumești fiind: ingineri, medici, cadre didactice și alte categorii de persoane calificate, care își desfășoară activitatea în cadrul instituțiilor publice și economice din comună.

Populația ocupată

Populația ocupată este indicatorul care măsoară doar acea parte din populația activă care lucrează efectiv în economie. Evoluția populației ocupate la nivelul regiunii Nord-Est și a județului Vaslui este următoarea:

Tabel – Populația activă

Populația activă civilă pe macroregiuni, regiuni de dezvoltare și județe					
Sexe	Macroregiuni, regiuni de dezvoltare și județe	Ani			
		Anul 2016	Anul 2017	Anul 2018	Anul 2019
		UM: Mii persoane			
		Mii persoane	Mii persoane	Mii persoane	Mii persoane
	Total România	8735,8	8717,9	8696,4	8750,5
Total	Regiunea NORD-EST	1194,3	1190,6	1192,4	1194,9
-	Vaslui	139,8	137,6	134,7	133,5

Populația activă a județului Vaslui la finele anului 2019 era de 133.500 de persoane, reprezentând 11,17% din totalul populației regiunii și 1,30% din totalul populației active ocupate de la nivelul țării.¹ Conform datelor furnizate de Institutului Național de Statistică în anul 2019, în comuna Dumești figurează ca fiind angajate un număr de 147 de persoane.²

Raportat la situația demografică locală, cei 147 de angajați reprezintă 6,83% din populația activă a comunei Dumești, această valoare reflectând faptul că un procent foarte mic dintre aceștia sunt înregistrați ca având un loc de muncă. În acest context, se desprinde concluzia conform căreia există o insuficiență a locurilor de muncă la nivel local raportat la cererea existent.

În acest sens, se poate concluziona faptul că există o insuficiență a locurilor de muncă la nivel local raportat la cererea existent.

Tabel – Numărul mediu de salariați

Numărul mediu al salariaților pe județe și localități										
Judete	Localitati	Ani								
		Anul 2011	Anul 2012	Anul 2013	Anul 2014	Anul 2015	Anul 2016	Anul 2017	Anul 2018	Anul 2019
		UM: Numar persoane								
		Nr. pers.	Nr. pers.	Nr. pers.	Nr. pers.	Nr. pers.	Nr. pers.	Nr. pers.	Nr. pers.	Nr. pers.
Vaslui	DUMEȘTI	104	96	110	115	130	142	144	145	147

¹ Sursa: insse.ro² Sursa: insse.ro

Mediul economic local

Analiza contextului economic local al comunei Bălăbănești se bazează pe interpretarea în mod comparativ a indicatorilor economici reprezentativi de la nivel regional, județean și local. .

Astfel, reducerea discrepanțelor regionale are la bază evaluarea eficientă a resurselor existente în vederea valorificării oportunităților de dezvoltare economică a comunei.

În același timp, comuna Dumști poate beneficia, din punct de vedere economic ca urmare a localizării comunei, iar forța de muncă relativ scăzută ar putea constitui un factor semnificativ în atragerea investițiilor din mediul urban apropiat.

De asemenea, centrele urbane învecinate pot beneficia de forța de muncă neocupată de la nivelul comunei.

Produsul intern brut

Produsul intern brut (prescurtat **PIB**) este un indicator macroeconomic care reflectă suma valorii de piață a tuturor mărfurilor și serviciilor destinate consumului final, produse în toate ramurile economiei în interiorul unei țări în decurs de un an. Acesta se poate calcula și la nivelul unei regiuni sau localități.

PIB-ul este suma cheltuielilor pentru consum a gospodăriilor private și a organizațiilor private non-profit, a cheltuielilor brute pentru investiții, a cheltuielilor statului, a investițiilor în scopul depozitării ca și câștigurile din export din care se scad cheltuielile pentru importuri.

Regiunile Nord-Vest și Nord-Est au avut în 2019 cea mai mare creștere economică, de 5,3%, cu peste 1 procent față de media națională, situată la 4%. Din cadrul acestor două regiuni se remarcă județele Cluj și Neamț, cu creșteri ale Produsului Intern Brut de de 6,1%, respectiv 7%. Și județul Vaslui are o creștere peste medie, înregistrând un procent de 4%. La nivelul regiunii de dezvoltare Nord-Est, valoarea Produsului Intern Brut (PIB), exprimată în milioane lei, a fost de 107.116 milioane lei la nivelul anului 2019, fiind estimată o creștere cu 26,87% până la finele anului 2023, conform Comisiei Naționale de Strategie și Prognoza³.

Tabel – Valoare PIB pe macroregiune și județ

PIB pe macroregiuni, regiuni de dezvoltare și județe - calculat conform CAEN Rev.2 - SEC 2010	
Macroregiuni, regiuni de dezvoltare și județe	Anul 2019 Milioane lei
Regiunea NORD-EST	87914,5
Vaslui	9796,0

³ http://www.cnp.ro/user/repository/prognoze/Prognoza_profil_teritorial_toamna_2019.pdf

La nivelul județului Vaslui valoarea PIB a înregistrat, în anul 2019, o valoare de 87.914,5 milioane lei.

Rata șomajului

În Regiunea Nord-Est și județul Vaslui, în ultimii 5 ani rata șomajului a fluctuat, în anul 2019 înregistrând un procent de 4,3% în Regiunea Nord-Est și 7,5% în județul Vaslui.

Pe sexe se constată că, în perioada 2013-2019, în Regiunea Nord-Est, cele mai mari rate ale șomajului erau înregistrate pentru persoanele de sex masculin. Această rată a șomajului scăzut în ultimii ani, de la 6,6% în 2013 la 4,3% în 2019. De altfel, rata șomajului a scăzut în regiune în ultimii ani, pentru ambele sexe.

Numărul șomerilor înregistrați în anul 2019 la nivelul comunei Dumești a fost de 215, ceea ce reprezintă un procent de 0,04% din numărul șomerilor de la nivelul regiunii Nord-Est și un procent de 2,14% din numărul șomerilor de la nivelul județului Vaslui.

Numărul șomerilor era, în anul 2016, de 330 de persoane și a cunoscut o scădere semnificativă în perioada 2016-2019, cu un procent de 34,84%.

Tabel – Numărul șomerilor de la nivelul comunei

Sexe	Judete	Localitati	Perioade			
			Anul 2017	Anul 2018	Anul 2019	Anul 2020
			UM: Numar persoane			
			Numar persoane	Numar persoane	Numar persoane	Numar persoane
Total	Vaslui	TOTAL	14239	11570	10024	9770
-	-	DUMESTI	330	287	215	170
Masculin	Vaslui	TOTAL	8959	7077	5966	5532
-	-	DUMESTI	224	186	140	110
Feminin	Vaslui	TOTAL	5280	4493	4058	4238
-	-	DUMESTI	106	101	75	60

Referitor la rata șomajului pe sexe, în anul 2019, numărul șomerilor de sex masculine depășeau cu 19,54% pe cei de sex masculin.

Demografia întreprinderilor locale

Activitatea de bază a locuitorilor din comuna Dumești este agricultura, zootehnia și comerțul, terenurile agricole ocupând cea mai mare parte din suprafața comunei. Produsele rezultate în

urma activităților agricole sunt valorificate de către producătorii particulari în gospodăriile proprii sau pe piețele de desfacere din localitățile apropiate. Funcția agricolă a comunei Dumești se materializează în producție vegetală, producție animalieră, elemente rezultate din activitățile adiacente, precum prelucrarea primară a produselor vegetale și animaliere.

Agricultura

La nivel național agricultura se are un potențial major, fiind susținută atât de suprafața arabilă a țării și calitatea solurilor, cât și de numărul de persoane ocupate cu acest domeniu. La nivel European România deține locul 6 ca suprafață destinată agriculturii și locul 5 ca suprafață arabilă. În ceea ce privește numărul de hectare ce revine unui locuitor, acesta are o valoare de 0,6, semnificativ mai ridicat față de valoarea înregistrată la nivelul Uniunii Europene de 0,4 ha.

Valoarea producției ramurii agricole a fost în anul 2018 de 86349 mil. lei. Valori mai mari s-au înregistrat în regiunile de dezvoltare: Sud-Muntenia, Sud-Est și Nord-Est, iar valori mai mici s-au înregistrat în regiunile de dezvoltare: Centru, Vest, Nord-Vest și Sud – Vest Oltenia. La producția vegetală ponderea cea mai mare revine regiunilor de dezvoltare: Sud-Muntenia (20,3%), Sud-Est (19,1%) și Nord-Est (14,9%), iar la producția animală ponderea cea mai mare revine regiunilor de dezvoltare: Nord-Est (18,7%), Sud-Muntenia (15,7%), Nord-Vest și respectiv Centru (14,7%).

Cele mai mari suprafețe cultivate cu culturi cerealiere pentru boabe sunt în județele Botoșani (20,96%), Iași (19,93%) și Vaslui (19,54%) din suprafața totală a regiunii (pe acest segment agricol). Suprafețele cultivate cu grâu și secară predomină în județele Vaslui (29,47%), Iași (20,86%), Botoșani (15,49%) și Neamț (14,75%) din totalul suprafeței cultivate pentru acest tip de cereale. Cele mai mari suprafețe cultivate cu porumb pentru boabe sunt în județele Botoșani – 22,83%, Bacău – 18,44% și Vaslui – 17,47% din totalul suprafeței cultivate pentru această cultură

Suprafața comunei Dumești este de 5765 ha, din care 2889 ha reprezintă suprafață agricolă, iar 2876 ha constituie suprafață cu terenuri neagricole (vegetație forestieră, ape, bălți etc).

După modul de folosire a suprafeței agricole, cea mai mare parte din aceasta este ocupată de terenurile arabil, respectiv 2185 ha, reprezentând 75,63% din suprafața agricolă totală.

Deși suprafața agricolă a comunei Dumești este una foarte întinsă, numărul firmelor de profil ce activează în domeniu este unul redus, demonstrând caracterul de subzistență al agriculturii locale. Astfel, marea majoritate a terenurilor agricole sunt utilizate în cadrul exploatațiilor de mici dimensiuni, având ca scop acoperirea nevoilor proprii de consum și pentru creșterea animalelor din gospodărie.

Tabel – Suprafața fondului funciar al comunei Dumești

Suprafata fondului funciar dupa modul de folosinta, pe judete si localitati				
Modul de folosință pentru suprafata agricola	Forme de proprietate	Judete	Localitati	Hectare
Total	Total	Vaslui	DUMESTI	5765
Agricola	Total	Vaslui	DUMESTI	2889
Arabila	Total	Vaslui	DUMESTI	2185
Pasuni	Total	Vaslui	DUMESTI	492
Finete	Total	Vaslui	DUMESTI	150
Vii si pepiniere viticole	Total	Vaslui	DUMESTI	46
Livezi si pepiniere pomicole	Total	Vaslui	DUMESTI	16
Terenuri neagricole total	Total	Vaslui	DUMESTI	2876
Paduri si alta vegetatie forestiera	Total	Vaslui	DUMESTI	2503
Ocupata cu ape, balti	Total	Vaslui	DUMESTI	52
Ocupata cu constructii	Total	Vaslui	DUMESTI	124
Cai de comunicatii si cai ferate	Total	Vaslui	DUMESTI	105
Terenuri degradate si neproductive	Total	Vaslui	DUMESTI	92

În vederea creșterii gradului de valorificare a terenurilor agricole, la nivel local este necesară realizarea unor asocieri între agricultori pentru comasarea terenurilor și utilizarea acestora în arendă sau sub formă de cooperative, aducând beneficia semnificative comunei în ceea ce privește dezvoltarea durabilă a comunității. De altfel, acesta este unul dintre obiectivele importante ale comunei Dumești pentru perioada 2021-2027.

La nivel național, una dintre problemele principale pentru fermieri este lipsa sistemelor de irigații care afectează în mod negativ productivitatea terenurilor agricole. În acest sens, pentru creșterea productivității în perioadele de secetă este necesară achiziția de sisteme de irigații pentru completarea cantităților reduse de precipitații meteo nefavorabile culturilor agricole.

Infrastructură

Creșterea coeziunii economice la nivelul unei regiuni se fundamentează pe distribuția și calitatea infrastructurii, dezvoltarea acesteia reprezentând o premisă pentru creșterea investițiilor de la nivel local și al locurilor de muncă. La nivel rural, infrastructura rutieră și cea tehnico-edilitară este insuficient dezvoltată ca urmare a fondurilor reduse alocate. Cu toate acestea, contribuie semnificativ la creșterea gradului de atractivitate a mediului rural, constituind un avantaj competitiv în ceea ce privește dezvoltarea rurală. De asemenea, îmbunătățirea infrastructurii înlesnește diminuarea discrepanțelor regionale, determinând în același timp o creștere a gradului de accesibilitate și a nivelul de trai al locuitorilor.

Infrastructura rutieră

Comuna Dumești este traversată de drumul județean DN 15D, care leagă Municipiul Vaslui de Municipiul Roman.

Străzile care alcătuiesc rețeaua principală de circulație a comunei necesită modernizarea prin corectarea elementelor geometrice ale traseelor și introducerea unor sisteme rutiere superioare celor existente. Prin intermediul finanțării nerambursabile obținute au fost modernizate următoarele drumuri:

- DC128 - care leagă satul Schinetea de DN15;
- DC129 care leagă satul Valea Mare de DN15;
- DC115 care leagă satul Dumeștii Vechi de DN1.

Aproximativ 80% din întreaga rețea stradală se remarcă prin sinozitate și declivități.

Infrastructura de utilități

Rețeaua de alimentare cu apă

Sursa de apă o constituie puțuri forate la mare adâncime.

Evacuarea apelor uzate

Comuna Dumești nu dispune de sistem centralizat de colectare, epurare și evacuare a apelor uzate, acestea fiind colectate în bazine individuale, etanșe, vidanjabile. Apele uzate provenite de la clădirea primăriei Dumești, sediul școlii și grădiniță sunt colectate printr-o rețea de canalizare și stocate în bazine vidanjabile.

Alimentarea cu energie electrică

Alimentarea cu energie electrică a comunei este realizată de către operatorul zonal de distribuție.

Luând în considerare perspectivele de dezvoltare ale comunei Dumești din punct de vedere social și economic, extinderea rețelelor electrice și redimensionarea echipamentelor specific reprezintă un factor important în vederea susținerii creșterii consumului de energie electrică.

În același timp, iluminatul public reprezintă unul dintre criteriile principale care influențează calitatea vieții locuitorilor și determină gradul de civilizație. Astfel, administrația publică locală are în vedere implementarea unui proiect de modernizare a iluminatului stradal.

Alimentarea cu energie electrică

Comuna Dumești nu dispune de rețea de distribuție de gaze naturale. Cele mai apropiate conducte de transport gaze se află în municipiul Vaslui.

Alimentarea cu energie termică

Comuna Dumești nu dispune de sisteme centralizate de producere și distribuție a energiei termice, neexistând o industrie puternică ce ar putea să necesite pentru scopuri productive energia termică, din care să cedeze și centrelor populate o cantitate din aceasta.

Singura sursă existentă pentru încălzirea locuințelor o reprezintă combustibilul solid sub forma lemnului de foc, care are dublu inconvenient, și în privința costului ridicat, dar și pentru că nu asigură un nivel ridicat de confort termic în locuințe.

Infrastructura de comunicații

În ceea ce privește infrastructura de comunicații, în comuna Dumești numărul abonaților la serviciile de telefonie mobile și televiziune este în continua creștere. De asemenea, populația beneficiază de servicii de internet și cablu TV.

Evoluția permanentă a serviciilor informaționale reprezintă o necesitate din ce în ce mai stringentă a reducerii decalajului existent la nivelul comunei cu privire la furnizarea serviciilor IT&C de calitate. Astfel, sunt necesare realizarea de investiții continue din fonduri propria sau prin utilizarea de fonduri nerambursabile europene în vederea dezvoltării și extinderii infrastructurii de comunicații prin facilitarea accesului tuturor locuitorilor la servicii de calitate.

Infrastructura de locuințe

Suprafața locuibilă de la nivelul comunei Dumești a fost, în anul 2019, de aproximativ 62.224 mp, la un număr de 1451 locuințe.

Resursele umane și ocuparea forței de muncă

Ținând cont de discrepanțele majore dintre România și celelalte țări ale Uniunii Europene, productivitatea muncii se plasează sub media europeană, fiind necesare astfel eforturi suplimentare pentru diminuarea acestor discrepanțe și alinierea la standardele europene.

Indicatori reprezentativi

Conform datelor pe site-ul Institutului Național de Statistică, în anul 2019 figurau ca angajate un număr de 147 persoane, reprezentând aproximativ 6,72% din populația aptă de muncă. Procentul scăzut al populației salariate reflectă insuficiența locurilor de muncă din comună, comparativ cu cererea existentă pe piața forței de muncă.

Tabel – Numărul mediu de angajați din Dumești

Numarul mediu al salariatilor pe judete si localitati					
Judete	Localitati	Ani			
		Anul 2016	Anul 2017	Anul 2018	Anul 2019
		UM: Numar persoane			
		Numar persoane	Numar persoane	Numar persoane	Numar persoane
Vaslui	DUMEȘTI	142	144	145	147

Se poate observa din statistica prezentată că evoluția resurselor umane a cunoscut un trend ascendent în ultimii ani. Astfel, din anul 2016 și până în prezent, numărul salariaților din comuna Dumești a crescut cu aproximativ 3,40%, creșterea numărului de salariați fiind independent de dezvoltarea mediului economic local.

Rata șomajului

Populația aflată în șomaj reprezintă un indicator important pentru monitorizarea și analiza pieței forței de muncă, fiind o componentă a populației active. La nivel național, numărul total de șomeri, estimați conform metodologiei Biroului Internațional al Muncii (BIM), a cunoscut evoluții diferite în perioada 2005-2018, fiind puternic influențat de conjunctura economică, în special de efectele crizei economice care s-au manifestat în perioada 2009-2011 și de politicile de ocupare din diverse perioade mai scurte de timp. A urmat apoi o perioadă, până în 2015, de stabilizare a numărului de șomeri, variațiile de la un an la altul fiind relativ mici (cu cel mult 35 mii persoane).

După anul 2015 numărul șomerilor a înregistrat o scădere continuă și semnificativă, ajungând în anul 2018 la 379,7 mii persoane, cu aproximativ 70 mii persoane mai puțin decât în anul 2017 și cu 244 mii persoane mai puțin decât în anul 2015.

În anul 2018, la nivel național, era înregistrat un număr de 288.896 de persoane șomere. Dintre acestea, cele mai multe erau înregistrate în Regiunea Nord – Est (57.530 șomeri), Regiunea Sud – Vest Oltenia (48.668 șomeri), Regiunea Sud – Muntenia (46.238 șomeri) și Regiunea Sud – Est (45.929 șomeri). Cei mai puțini șomeri înregistrați se află în Regiunea Vest, cu doar 15.010 persoane.

În plan teritorial, potrivit Agenției Naționale pentru Ocuparea Forței de Muncă, la finalul anului 2017, cea mai mare rată a șomajului era în Regiunea Sud-Vest Oltenia (7,3%), urmată de regiunile Nord-Est și Sud-Est cu 5,6%, Regiunea Sud-Muntenia (5%), Regiunea Centru (3,5%), Regiunea Nord-Vest (2,8%), Regiunea Vest (2,2%) și Regiunea București Ilfov cu doar 1,4%. La fel ca în toate regiunile de dezvoltare, și în Regiunea Sud-Est, rata șomajului se află în scădere, cel mai mare șomaj înregistrat în ultimii 10 ani fiind de 8,4% în anul 2009. În ceea ce privește rata șomajului pe sexe, în Regiunea Sud-Est aceasta a fost mai mare în rândul bărbaților în intervalul de timp 2009-2017.

În Regiunea Nord-Est și județul Vaslui, în ultimii 5 ani rata șomajului a fluctuat, în anul 2019 înregistrând un procent de 4,3% în Regiunea Nord-Est și 7,5% în județul Vaslui.

Pe sexe se constată că, în perioada 2013-2019, în Regiunea Nord-Est, cele mai mari rate ale șomajului erau înregistrate pentru persoanele de sex masculin. Această rată a șomajului scăzut în ultimii ani, de la 6,6% în 2013 la 4,3% în 2019. De altfel, rata șomajului a scăzut în regiune în ultimii ani, pentru ambele sexe.

Numărul șomerilor înregistrați în anul 2019 la nivelul comunei Dumești a fost de 215, ceea ce reprezintă un procent de 0,04% din numărul șomerilor de la nivelul regiunii Nord-Est și un procent de 2,14% din numărul șomerilor de la nivelul județului Vaslui.

Numărul șomerilor era, în anul 2017, de 330 de persoane și a cunoscut o scădere semnificativă în perioada 2016-2019, cu un procent de 51,51%.

Tabel – Numărul șomerilor de la nivelul comunei

Sexe	Judete	Localitati	Perioade			
			Anul 2017	Anul 2018	Anul 2019	Anul 2020
			UM: Numar persoane			
			Numar persoane	Numar persoane	Numar persoane	Numar persoane
Total	Vaslui	DUMEȘTI	330	287	<u>215</u>	<u>170</u>

Sexe	Judete	Localitati	Perioade			
			Anul 2017	Anul 2018	Anul 2019	Anul 2020
			UM: Numar persoane			
			Numar persoane	Numar persoane	Numar persoane	Numar persoane
Masculin	Vaslui	DUMEȘTI	224	186	<u>140</u>	<u>110</u>
Feminin	Vaslui	DUMEȘTI	106	101	<u>75</u>	60

Referitor la rata șomajului pe sexe, în anul 2019, numărul șomerilor de sex masculin depășeau cu 34,91% pe cei de sex feminin.

Educație

Dezvoltarea durabilă a unei comunități se fundamentează pe calitatea actului educațional, acesta reprezentând un instrument esențial pentru îmbunătățirea capacității indivizilor de gândi, acționa în cunoștință de cauză în ceea ce privește adoptarea unei decizii cu impact asupra întregii comunități. Astfel, educația contribuie direct la îmbunătățirea calității vieții, având capacitatea de a crea o lume mai prosper și mai sănătoasă. În acest context, este necesară o reorientare a sistemului educațional curent care se bazează, în mare parte, pe oferirea de informații către unul axat pe identificarea de soluții și rezolvarea problemelor într-un mod eficient, trasându-se astfel calea către dezvoltarea durabilă a comunității.

Un învățător cu nume simplu, M. Mihail, este cel dintâi care a pus bazele învățământului în comuna Dumești, începându-și activitatea la data de 5 martie 1865. Din păcate, arhiva școlii nu s-a păstrat până spre sfârșitul sec. al XIX-lea. Avem însă știință de faptul că, Mihai Eminescu, în vremea când era revizor școlar pe zonă, a vizitat printre altele și localitatea Dumești, aici existând pe atunci două școli, de băieți și de fete, acest lucru fiind consemnat în anexa raportului din 5 septembrie 1875.

Vechiul local de școală din 1865, care a fost inițial o casă închiriată din sat, nu s-a păstrat. În anul 1911 a fost construită din cărămidă de către Mareșalul Constantin Prezan o școală nouă care în prezent este grădiniță.

În satele componente ale comunei, au apărut ceva mai târziu localuri de școală, spre exemplu la Dumeștii Vechi s-a construit un local de școală abia în 1921, pe când în Valea Mare prima mențiune despre o școală apare în perioada 1934-1935. În satul Schinetea nu există informații înainte de anul 1945, iar localul școlii a fost donat de Olga Mareșal Prezan.

În prezent, **Școala Gimnazială "Mareșal Constantin Prezan" Dumești** își desfășoară activitatea în **6 corpuri de clădiri**:

- corp A- Școala Gimnazială "Mareșal Constantin Prezan" – sat Dumești;
- corp B- Școala Gimnazială "Mareșal Constantin Prezan" – sat Dumești;
- corp C- Școala Primara sat Valea Mare;
- Grădinița nr.1 sat Dumești
- Grădinița nr.2 sat Dumești,
- Grădinița sat Dumeștii Vechi.

Școala dispune de toate facilitățile: energie electrică, telefon, fax, internet, centrală termică, apă curentă.

În anul școlar 2018/2019 populația școlară și preșcolară din unitățile de învățământ existente în comuna Dumești este formată din 498 elevi. În comparație cu situația anului școlar 2017/2018, populația școlară a înregistrat o evoluție negativă cu aproximativ 5%.

Tabel - Structura populației școlare

Nr. crt.	Denumire	2018/2019
1.	Copii înscriși în grădinite	112
2.	Elevi înscriși în învățământul preuniversitar	386
3.	<i>Elevi înscriși în învățământul primar (inclusiv învățământul special)</i>	207
4.	<i>Elevi înscriși în învățământul gimnazial (inclusiv învățământul special)</i>	179
Total		498

În ceea ce privește structura elevilor pe tipuri de învățământ se constată faptul că majoritatea acestora sunt înscriși în învățământul primar, aceștia reprezentând 41,56% din totalul populației școlare. Elevii înscriși în învățământul gimnazial reprezintă 35,94% din numărul total de elevi existenți, iar preșcolarii ocupă un procent de 22,50%.

Personalul didactic pe niveluri de educație, județe și localități						
Niveluri de educație	Județe	Localități	Ani			
			Anul 2016	Anul 2017	Anul 2018	Anul 2019
			UM: Numar persoane			
			Numar persoane	Numar persoane	Numar persoane	Numar persoane
Total	Vaslui	DUMESTI	28	36	29	30

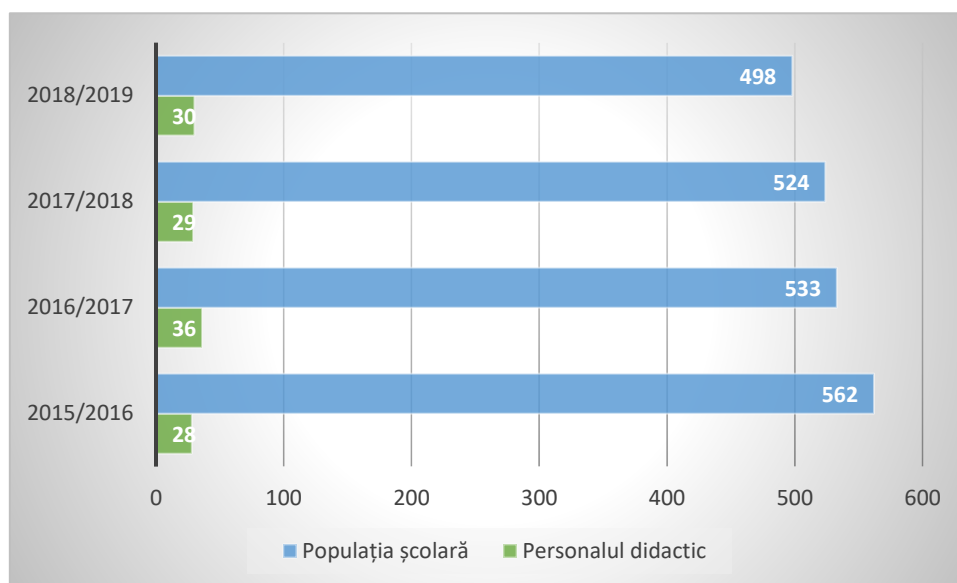

Fig – Raportul număr cadre didactice – elevi

Cadrele didactice care își desfășoară activitatea în unitățile de învățământ din comună în anul școlar 2018/2019 se cifrează la un număr de 30. Analizând evoluția numărului acestora în intervalul de timp 2015-2019 se constată o dependență pozitivă față de numărul școlărilor înscriși.

Astfel, raportat la anul școlar 2016/2017, numărul cadrelor didactice din instituțiile de învățământ din comuna Dumesti a scăzut la nivelul anului școlar 2018/2019 cu aproximativ 6,56%, urmărind trendul de descreștere al populației școlare.

Referitor la numărul de elevi/cadru didactic, în comuna Dumesti este 16,60, ceea ce ilustrează faptul că valoarea acestuia este puțin mai ridicată comparativ cu cea înregistrată la nivel județean de 13,94 elevi/cadru didactice. Cu toate acestea, numărul de elevi care revin unui cadru didactic se încadrează în limite normale, numărul maxim de elevi care poate face parte dintr-o clasă conform legislației în vigoare fiind de 20.

Principalele probleme

Din punct de vedere al gradului de uzură al clădirilor în care își desfășoară activitatea unitățile de învățământ este necesară realizarea unor lucrări de reabilitare și modernizare a acestora pentru asigurarea unor servicii educaționale calitative, care să nu pericliteze siguranța elevilor și cadrelor didactice.

De asemenea, o altă problemă cu care se confruntă sistemul educațional din comuna Dumesti constă în lipsa unei instituții liceale, care să ofere elevilor oportunitatea de a continua studiile în

localitate, Astfel, aceștia ales să își continue studiile în Municipiul Vaslui, situație ce reprezintă un obstacol semnificativ în menținerea elevilor în cadrul sistemului școlar local.

Pe de altă parte, în vederea dezvoltării infrastructurii educaționale de la nivelul comunei Dumești este necesară retenția cadrelor didactice cu o pregătire adecvată în cadrul comunei prin acordarea de facilități în ce privește oferirea de locuințe și asigurarea unei retribuiții financiare decente.

Altă problemă identificată cu care se confruntă sistemul educațional din cadrul comunei Dumești este legată de situația financiară limitată a populației din mediul rural. Astfel, sprijinirea elevilor cu o situație financiară precară trebuie să reprezinte o prioritate pentru administrația publică locală, contribuind la dezvoltarea factorului uman de la nivel local.

Sănătate

În contextul actual, sistemul de sănătate capătă rol de verigă de bază a securității naționale, promotor al sănătății cetățeanului și, implicit, factor de susținere, întărire și propășire a întregii societăți. Ca urmare, fiecare stat trebuie să promoveze un sistem sanitar care să asigure starea de sănătate a populației, componentă esențială a creșterii calității vieții, a longevității cetățenilor dar și a continuității și dezvoltării populaționale. Orice studiu al sistemului sanitar din perspectiva securității naționale trebuie să aibă ca obiectiv modificarea percepției decidenților și reorientarea eforturilor spre elaborarea unor politici publice inteligente care să pună în prim plan cetățeanul și sănătatea lui fizică, mentală și socială.

Infrastructura sanitară din comuna Dumești este formată dintr-un cabinet medical, un Centru medical de permanență. Dispensarul se prezintă ca un spațiu funcțional, construit dintr-un cabinet destinat activităților medicale specifice și un grup sanitar. Personalul medical este constituit dintr-un medic de familie și un asistent.

Cultură și artă

Cultura constituie unul din cele mai importante instrumente pentru dezvoltarea durabilă, cu impact asupra întregii comunități de la nivel social, economic și de mediu, contribuind în mod special la reducerea sărăciei și la creșterea economică locală. De asemenea, patrimonial cultural reprezintă o zestre importantă a comunității pentru spațiul comun European, fiind necesară protejarea și valorificarea identității și diversității locale pentru îmbunătățirea infrastructurii, susținerea activităților și propagarea valorilor culturale.

În comuna Dumești există un cămin cultural, localizat în satul de reședință, respectiv Căminul cultural Dumești, reabilitat în anul 2015 prin intermediul unui proiect european.

De asemenea, cultura comunei Dumești este susținută și prin intermediul Conacului Prezan, situat în satul Schinetea din județul Vaslui.

Situat în satul Schinetea din județul Vaslui, Conacul Prezan a fost construit de familia mareșalului Constantin Prezan între secolele XIX-XX.

Constantin Prezan (1861-1943) a fost unul dintre cei șase mareșali ai Armatei Române din toate timpurile, erou al Marelui Război de Reîntregire a României. A fost membru de onoare al Academiei Romane.

Naționalizat de autoritățile comuniste după preluarea puterii, în conac a fost instalat un cămin-spital pentru persoane

adulte cu handicap psihic sever. După Revoluția din Decembrie 1989, dr. Olga Macarie, nepoata mareșalului Prezan, a revendicat conacul și terenul înconjurător. La 6 ianuarie 1999, Judecătoria Vaslui i-a recunoscut Olgăi Macarie dreptul de proprietate asupra clădirii.

În 2002, conacul și terenul înconjurător a fost donat către Muzeul Județean „Stefan cel Mare” din Vaslui, aici fiind expuse obiecte originale, fotografii, arme, medalii, documente, uniforme militare care i-au aparținut mareșalului Prezan.

În ultimii ani, conacul a ajuns într-o stare de degradare avansată, necesitând urgent lucrări de consolidare, restaurare și punere în valoare.

Alte monumente istorice și culturale/ situri arheologice de la nivelul comunei sunt:

- Beci sat Schinetea; comuna Dumești;
- Parc cu arbori seculari sat Schinetea, comuna Dumești;
- Fântână de piatră sat Schinetea, comuna Dumești;
- Monumentul funerar al mareșalului Constantin Prezan și al soției sale Olga Prezan sat Schinetea, comuna Dumești;
- Între pâraie sat Dumești; comuna Dumești;
- La Șanțuri sat Dumești; comuna Dumești;
- Corp vechi, Av. Livaditi sat Schinetea; comuna Dumești;
- Casa administratorului sat Schinetea; comuna Dumești.

Lăcașe de cult

În ceea ce privește locașurile de cult⁴, în comuna Dumești există trei biserici, după cum urmează:

- Biserica „Dumești I” – sat Dumești, com. Dumești,
- Biserica „Dumești II” – sat Dumești, com. Dumești, locație zona Pe Vale
- Biserica Parohiei Valea Marea” – sat Valea Mare, com. Dumești,

⁴ <https://protoieriavaslui.ro/parohii-manastiri/>

Mediu

Reabilitarea, protecția și conservarea mediului reprezintă lucrări de intervenții proiectate și realizate de om cu scopul păstrării în limitele de normalitate a condițiilor de mediu. Alcătuit atât din elemente naturale, cât și provenind din desfășurarea activităților umane, mediul înconjurător este dificil de caracterizat, datorită relațiilor complexe dintre acestea, definite ca impacturi.

Din cauza formei complexe a mediului nu pot fi analizate toate schimbările și nu pot fi luate măsurile de protecție. Analiza atentă a atributelor va conduce la o evaluare cât mai corectă a acestora asupra mediului.

Calitatea apei

Resursele de apă ale județului Vaslui cuprind apele de suprafață (râuri și lacuri) și apele subterane. Activitatea de gospodărire unitară, rațională și integrată a apelor se organizează și de desfășoară pe bazine hidrografice, ca entități geografice indivizibile de gospodărire cantitativă și calitativă a resurselor de apă, în scopul dezvoltării durabile.

În bazinul hidrografic Prut – Bârlad, în județul Vaslui, s-au identificat 111 corpuri de apă, din care:

- 99 corpuri de apă-râuri identificate, din care: 88 corpuri de apă – râuri sunt în stare naturală și 11 corpuri de apă-râuri puternic modificate și artificiale.
- 12 corpuri de apă – lacuri de acumulare, ce cuprind 15 lacuri de acumulare.

Pe teritoriul comunei nu există surse semnificative de poluare a apelor, neexistând complexe zootehnice mari sau unități industriale. De asemenea, trebuie ținut cont că nici agricultura nu mai reprezintă o sursă importantă de poluare, fiind folosite din ce în ce mai puține pesticide și insecticide.

Apele dulci de suprafață reprezintă majoritatea rezervei de apă dulce lichidă; ele diferă după multe caracteristici: debitul și variațiile sale, temperatura, concentrația și natura substanțelor dizolvate sau aflate în suspensie, conținutul biologic și microbiologic etc., fiecare masă de apă lichidă, cu albia ei și viețuitoarele din ea, fiind un ecosistem distinct. Apele dulci de suprafață au și numeroase caractere comune. Spre deosebire de cele subterane, ele sunt de regulă mai puțin mineralizate, mai bogate în elemente biologice, mai influențabile de către alți factori (naturali și antropici), mai ușor poluabile, mai puțin stabile în caracteristici, dar totodată au și capacități mai crescute de a-și auto-menține calitatea.

Apele subterane – calitatea apelor freatice la nivelul județului Vaslui

Apele subterane din bazinul hidrografic al râului Prut sunt cantonate în depozite poros-permeabile de vârstă cuaternară și terțiară dispuse peste formațiuni mai vechi cretacice, siluriene

și chiar presiluriene, situate la diverse adâncimi, care datorită condițiilor climatice și de strat au în general debite reduse și conținut ridicat de săruri.

Delimitarea corpurilor de ape subterane s-a făcut numai pentru zonele în care există acvifere semnificative ca importanță pentru alimentări cu apă și anume debite exploatabile mai mari de 10 m³ /zi. În restul arealului, chiar dacă există condiții locale de acumulare a apelor în subteran, acestea nu se constituie în corpuri de apă, conform prevederilor Directivei Cadru 60 /2000 /EC.

Criteriul geologic, intervine nu numai prin vârsta depozitelor purtătoare de apă, ci și prin caracteristicile petrografice, structurale, sau capacitatea și proprietățile lor de a înmagazina apa. Criteriul hidrodinamic acționează mai frecvent în legătură cu extinderea corpurilor de apă. Astfel, corpurile de ape freatice au extindere numai până la limita bazinului hidrografic, care corespunde liniei de cumpănă a acestora, în timp ce corpurile de adâncime se pot extinde și în afara bazinului.

Starea corpului de apă, atât cea cantitativă cât și cea calitativă, a constituit obiectivul central în procesul de delimitare, evaluare și caracterizare a unui corp de apă subterană. Corpurile de ape subterane care se dezvoltă în zona de graniță și se continuă pe teritoriul unor țări vecine sunt definite ca transfrontaliere. Numărul total de corpuri de apă delimitate în spațiul hidrografic Prut-Bârlad au fost identificate, delimitate și descrise un număr de 7 corpuri de ape subterane, dintre care un corp de apă subterană este transfrontalier

Din cele 24 de puncte monitorizate de pe raza județului Vaslui, în 4 din punctele monitorizate valoarea concentrației în nitrați depășește limita maximă admisă, procentual fiind de 16,6%.

Apa potabilă și apa de îmbăiere

Calitatea solului

Odată cu schimbarea regimului de proprietate a terenurilor agricole, unele categorii au suferit mutații importante, în sensul restrângerii suprafețelor. Același lucru s-a întâmplat și cu terenurile ocupate cu livezi, acestea reducându-se în ultimul deceniu, schimbându-se categoria de folosință în pășune.

Ca urmare a administrării îngrășămintelor chimice are loc acumularea în sol a unor elemente minerale nocive.

Calitatea aerului

Aerul atmosferic natural, nepoluat, are o compoziție diferită de cel pe care îl inspirăm astăzi, îndeosebi cel din mediul urban. Compoziția chimică a aerului natural este: azot – 78,084%, oxigen – 20,946%, argon – 0,934%, bioxid de carbon –0,0331%. Au mai fost detectate și elemente ca:

neon, hidrogen, krypton, heliu, ozon, xenon, precum și metan, oxid de azot și vapori de apă. Prezența în atmosferă a unor substanțe străine de compoziția normală a acesteia care, în funcție de concentrație și de timpul de acțiune, provoacă tulburări ale echilibrului natural afectând sănătatea și confortul omului sau mediul de viață al florei și faunei, arată că aerul este poluat.

Agenții poluanți evacuați în atmosferă pot fi transportați pe zone mai mari datorită acțiunii factorilor meteorologici. Principalii factori meteorologici care intervin în modificarea gradului de poluare sunt viteza vântului și stabilitatea aerului. Datorită curenților de aer, poluanții sunt răspândiți pe o suprafață mare în zonele învecinate activității poluatoare. Evoluția calității aerului este dependentă în principal de evoluția populației, de presiunea exercitată de sectorul industrial, de sectorul transporturi și de sectorul energetic. La acestea se adaugă în mai mică măsură presiunea exercitată de sectorul agricol și turistic. Evaluarea calității aerului și analiza impactului combină în principal cele două abordări: modelarea transportului și dispersiei poluanților emiși în atmosferă și monitorizarea calității aerului.

Deoarece intravilanul comunei Dumești este străbătut de un singur drum județean nu se poate considera că din cauza traficului ce se înregistrează pe tot parcursul anului, calitatea aerului este periclitată în vreun fel. Emisiile de poluanți ale autovehiculelor au două mari particularități: se produc foarte aproape de sol, ceea ce duce la realizarea unor concentrații ridicate la înălțimi mici, iar în al doilea rând, emisiile se fac pe toată suprafața localității.

Depozitarea deșeurilor

Deșeurile rezultate în comuna Dumești provin, în special, din activitățile gospodărești. Depunerea inadecvată pe sol a gunoiului menajer și de grajd, în spații ce nu au fost special amenajate, poate conduce atât la degradarea calității solului, cât și la scoaterea din circuitul agricol a unor suprafețe însemnate de suprafețe de teren.

În comuna Dumești sunt amplasate puțuri seci și platforme de depozitare a gunoiului, amplasate în extravilanul comunei, la distanța de zonele construite. Depozitarea gunoaielor se realizează necontrolat, inclusive în zona limitrofă platformelor, neexistând o delimitare clară a acestora, un factor important fiind curenții de aer care contribuie la imposibilitatea controlării arealelor atribuite depozitării gunoaielor.

Atunci când plouă și debitele pârâielor sunt mai mari, apele deplasează o cantitate importantă de resturi, care de cele mai multe ori blochează scurgerile naturale provocând inundații și poluare.

Capacitatea administrației publice locale

Contextul actual general

Dezvoltarea economiei locale se fundamentează pe o administrație publică eficientă și transparentă, ocupând un rol semnificativ prin susținerea și implementarea unui management potrivit contextului de modernizare și reformare a instituțiilor publice ca urmare a aderării la Uniunea Europeană.

În comuna Dumești autonomia locală se realizează sub directa conducere a autorităților publice locale, constituite:

- Consiliul Local care hotărăște în condițiile legii, în toate problemele de interes local, cu excepția celor care aparțin de competența altor autorități publice sau locale;
- Primarul, ca autoritate executivă, asigură respectarea drepturilor și libertăților fundamentale ale cetățenilor, precum și punerea în aplicare a legilor, a decretelor, hotărârilor și a ordonanțelor Guvernului și hotărârilor Consiliului Local.

În vederea aplicării activităților date în competența sa, primarul comunei este susținut de un aparat de specialitate, pe care îl conduce. Acesta este structurat pe compartimente funcționale, distribuite pe diferite domenii.

De asemenea, în vederea accesării diferitelor surse de finanțare interne sau externe existente, este necesară aplicarea anumitor măsuri de consolidare a capacității administrative a acestor autorități, ceea ce poate conduce și la atingerea obiectivelor de dezvoltare.

Ordine și siguranță publică

În comuna Dumești siguranța cetățenilor și ordinea publică sunt asigurate prin intermediul unui post de poliție rurală. Postul de poliție este dotat cu autoturism, prin intermediul căruia se asigură misiunile de patrulare și intervențiile în caz de necesitate.

La nivelul comunei există și o structură de Poliție Locală, care își desfășoară activitatea în subordinea Consiliului Local Dumești și care asigură atât ordinea și siguranța publică, cât și paza obiectivelor de interes local.

ANALIZA SWOT

Dezvoltare economică

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Așezare relativ bună a comunei în cadrul județului și a țării, cu conexiuni rutiere; ▪ Diversitate etnică, religioasă și culturală, ▪ Accesul populației la tehnologia informației și serviciile de comunicații care conectează societatea rurală la progresele globale, facilitând o mai bună participare la dezvoltarea economică; ▪ Existența unei societăți de producție care oferă locuri de muncă mai numeroase pentru localnici ▪ Trendul ascendent al numărului de locuințe în ultimii ani; ▪ Prețul scăzut al forței de muncă; ▪ Condiții prielnice de dezvoltare a agriculturii 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Slaba dezvoltare a culturii antreprenoriale și Măsuri insuficiente pentru susținerea anteprenoriatului local ▪ Infrastructură fizică degradată ▪ Promovare insuficientă a teritoriului local pentru atragerea investitorilor ▪ Lipsa promovării conceptului de economie circular ▪ Migrarea populației, în special a celor calificați către mediul urban sau chiar în străinătate ▪ Sector agricol insuficient dezvoltat ▪ Lipsa asociațiilor și grupurilor de producători agricoli și locali ▪ Lipsa infrastructurii pentru dezvoltarea sectorului agricol și zootehnic; ▪ Existența unor sectoare nevalorificate economic; ▪ Densitatea redusă a întreprinderilor comerciale, în ciuda forței de muncă existente ▪ Lipsa promovării oportunităților de finanțare prin fonduri europene și nerambursabile a afacerilor, inclusive pentru zona de start-up; ▪ Practicarea predominantă a agriculturii de subzistență;

OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Dezvoltarea lanțurilor de aprovizionare care să conecteze producătorii și consumatorii, inclusiv să asigure o legătură mai bună între mediul rural și urban; ▪ Existența programelor de reconversie profesională; ▪ Acordarea de facilități fiscale pentru mediul de afaceri, în vederea încurajării înființării de afaceri în comună; ▪ Atragerea unor noi investitori în comună; ▪ Realizarea de investiții în programe de formare profesională, conform cerințelor pieței; ▪ Existența și posibilitatea accesării programelor de finanțare nerambursabilă pentru dezvoltarea mediului antreprenorial; ▪ Programe guvernamentale în derulare de susținere a sectorului IMM; ▪ Posibilitatea realizării de parteneriate public-private între agenții economici și Primărie; ▪ Accesarea de fonduri pentru dezvoltarea agriculturii și zootehniei; ▪ Atragerea investitorilor străini. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Capacitate redusă a mediului de afaceri de a susține investiții cu potențial inovativ. ▪ Politică nefavorabilă dezvoltării afacerilor (taxe și impozite numeroase); ▪ Cadrul legislativ instabil; ▪ Lipsa disponibilităților financiare a populației din Dumești; ▪ Situația economică precară a României; ▪ Interes redus al investitorilor pentru demararea de afaceri în comună, datorită lipsei pieței de desfacere; ▪ Stoparea finanțării nerambursabile pentru finanțarea mediului de afaceri; ▪ Refuzul acordării creditelor bancare pentru susținerea cheltuielilor neeligibile și a TVA-ului aferente proiectelor finanțate din fonduri nerambursabile; ▪ Blocarea creditării din cauza crizei financiare și a blocajelor financiare; ▪ Lipsa măsurilor de reținere a populației tinere în mediul rural; ▪ Creșterea ponderii muncii la negru, cu efecte negative asupra pieței muncii și economiei locale; ▪ Migrația forței de muncă specializată și calificată spre mediul urban sau spre alte țări; ▪ Creșterea ratei inflației și ratei șomajului conduce la scăderea puterii de cumpărare a produselor și serviciilor în rândul populației; ▪ Crize economice.

Infrastructură

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Acces facil ca urmare a existenței unui drum național care face legătura între comuna Dumești și orașele și comunele limitrofe; ▪ Realizarea unor lucrări de reabilitare a drumurilor la nivelul comunei; ▪ Existența unei rețele electrice; ▪ Existența unei rețele de telefonie fixă și mobilă cu acoperire pe întreg teritoriul comunei; ▪ Conexiune la internet pentru marea majoritate a locuitorilor comunei; ▪ Bibliotecă comunală și școlară; ▪ Distanță redusă față de Aeroportul Internațional Iași; 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Gradul ridicat de degradare a drumurilor naționale care reprezintă principala cale de comunicare cu orașele și comunele limitrofe; ▪ Lipsa unui sistem de alimentare cu gaz; ▪ Lipsa unui sistemului de încălzire termică; ▪ Lipsa unui sistem de canalizare și evacuare a deșeurilor și apelor uzate; ▪ Lipsa unei rețele de alimentare cu apă; ▪ Deversarea apelor uzate neepurate direct în albiile apelor curgătoare de pe teritoriul comunei; ▪ Lipsa iluminatului stradal; ▪ Existența drumurilor agricole neamenajate parțial; ▪ Poduri și podețe a căror structură necesită reabilitare; ▪ Lipsa trotuarelor în unele zone; ▪ Lipsa fondurilor pentru întreținerea elementelor de infrastructură și reabilitarea și extinderea acestora; ▪ Infrastructură verde insuficient dezvoltată ▪ Existența unor spații publice degradate și neutilizate
OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI

<ul style="list-style-type: none"> ▪ Accesarea programelor europene pentru asfaltarea drumurilor din comună; ▪ Accesarea programelor europene pentru înființarea rețelei de alimentare cu apă; ▪ Accesarea programelor europene pentru înființarea rețelei de canalizare; ▪ Disponibilitatea fondurilor europene pentru dezvoltarea infrastructurii tehnico-edilitare; ▪ Alocarea de fonduri de la bugetul de stat pentru creșterea calității vieții locuitorilor mediului rural; ▪ Potențial ridicat de valorificare a resurselor regenerabile (vânt, soare); ▪ Existența unor programe guvernamentale în vederea dezvoltării infrastructurii; ▪ Existența Master Planului pentru Sectorul Apă și Apă Uzată la nivel de județ; ▪ Tranzitarea comunei de către un drum național; ▪ Existența Programului Prima Casă, care sprijină tinerii în achiziționarea sau construirea unei locuințe. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Calamități naturale – pericol de inundații, care pot degrada infrastructura ; ▪ Schimbările climatice reprezintă o amenințare pentru cadrul natural: temperaturile cresc, tiparele precipitațiilor se schimbă fapt ce contribuie la distrugerea infrastructurii; ▪ Stoparea finanțării nerambursabile pentru următoarea perioadă; ▪ Fonduri insuficiente pentru modernizarea drumurilor de la nivelul bugetului de stat; ▪ Tendința de creștere a prețurilor la utilități; ▪ Lipsa know-how-ului în implementarea proiectelor europene; ▪ Interesul scăzut al potențialilor investitori cauzat de starea precară a infrastructurii rutiere; ▪ Poluarea apelor din comună ca urmare a deversării apelor uzate; ▪ Costul ridicat al documentațiilor preliminare și necesitatea cofinanțării proiectelor poate împiedica accesarea fondurilor europene; ▪ Instabilitate legislativă și monetară; ▪ Instabilitate politică; ▪ Criza economică și financiară la nivel național și internațional.
---	--

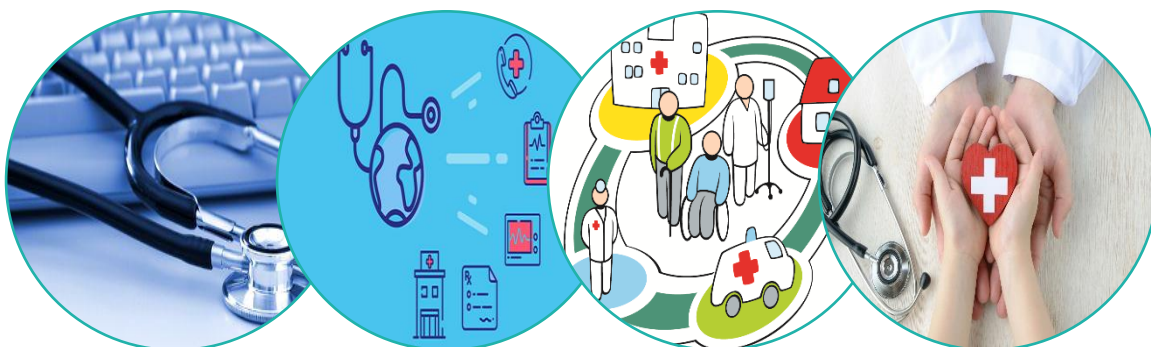
Educație

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Existența formelor de învățământ preșcolar, primar și gimnazial în cadrul comunei (o școală și 3 grădinițe); ▪ Accesul persoanelor cu dizabilități ▪ Personal didactic pregătit, implicat și suficient, raportat la numărul de elevi; ▪ Săli de sport dotate cu mobile nou și modern; ▪ Promovabilitate ridicată la examenele naționale; ▪ Unități școlare racordate la un sistem de alimentare cu apă; ▪ Calitatea ridicată a actului didactic. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Lipsa unei biblioteci publice; ▪ Infrastructură școlară nereabilitată; ▪ Inexistența unui cabinet de psihologie școlară; ▪ Dotări insuficiente pentru ateliere și laboratoare; ▪ Clădirile unităților școlare sunt vechi, necesitând diverse lucrări de reabilitare și modernizare; ▪ Rata crescută a abandonului școlar și al absenteismului; ▪ Navetismul cadrelor didactice ▪ Lipsa unei baze materiale moderne și adaptată noilor tendințe educaționale ▪ Lipsa unui sistem centralizat de încălzire al unităților școlare, încălzirea fiind realizată prin intermediul centralelor cu lemne.
OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Accesarea fondurilor europene nerambursabile pentru îmbunătățirea infrastructurii și a programelor școlare; ▪ Existența programelor guvernamentale ce sprijină copiii din mediul rural cu rezultate deosebite la învățătură; ▪ Existența fondurilor europene direcționate spre perfecționarea actului didactic; ▪ Reabilitarea și modernizarea instituțiilor de învățământ; 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Scăderea populației școlare datorită declinului natalității; ▪ Creșterea ratei de abandon școlar; ▪ Cadrul legislativ instabil; ▪ Lipsa condițiilor atractive pentru cadrele didactice tinere; ▪ Scăderea gradului de instrucție școlară a populației tinere; ▪ Comasarea claselor școlare datorită scăderii numărului de elevi;

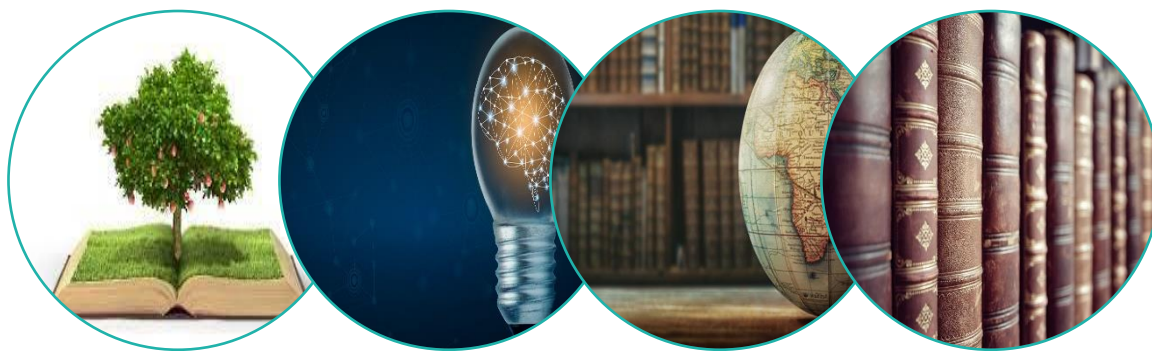
<ul style="list-style-type: none">▪ Organizarea mai multor activități extrașcolare în cadrul instituțiilor de învățământ;▪ Programe școlare internaționale care permit școlilor locale să stabilească parteneriate cu instituții de învățământ;▪ Dezvoltarea parteneriatelor public-private în procesul educațional și al formării profesionale;▪ Posibilitatea preluării și adaptării metodelor de bună practică din țările Uniunii Europene cu privire la activitățile didactice.	<ul style="list-style-type: none">▪ Riscuri generate de epidemii sau pandemii▪ Creșterea analfabetismului funcțional;▪ Politica de salarizare din sectorul educațional care poate avea influențe negative asupra calității actului educațional.
--	---

Sănătate

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Existența unui cabinet medical de familie funcțional; ▪ Spitalul județean Vaslui este la o distanță de 60 km, iar Spitalul Județean Iași este la o distanță de 64 km; ▪ Poziționarea geografică a comunei în zona rurală are efecte benefice asupra locuitorilor. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Inexistența unui punct farmaceutic care să deservească locuitorii comunei; ▪ Sumele reduce alocate sectorului medical din bugetul local; ▪ Infrastructură sanitară deficitară; ▪ Lipsa interesului locuitorilor pentru efectuarea analizelor periodice; ▪ Lipsa unor programe educaționale pentru sănătate; ▪ Număr redus al personalului medical.
OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Dezvoltarea mediului privat sanitar; ▪ Accesul la finanțare nerambursabilă externă prin derularea de proiecte în vederea dezvoltării și modernizării sistemului sanitar. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Slaba receptivitate a pacienților la programele naționale de sănătate ; ▪ Creșterea numărului bolnavilor cronici ▪ Creșterea numărului de îmbolnăviri datorate factorilor de mediu; ▪ Amploarea fenomenului migratoriu în rândul personalului medico-sanitar spre statele Uniunii Europene; ▪ Efectele negative ale accentuării fenomenului de îmbătrânire și îmbolnăvire a populației.

Cultură

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Existența de monumente istorice și situri arheologice în cadrul comunei; ▪ Existența unui cămin cultural reabilitat în cadrul comunei; ▪ Existența a numeroase lăcașe de cult; ▪ Organizarea periodică de evenimente care susțin și promovează valorile culturale și tradiționale ale comunei; 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Infrastructura sportivă este slab dezvoltată și nu oferă diversitate; ▪ Populația de vârstă a doua prezintă tot mai puțin interes pentru activitățile sportive și culturale; ▪ Număr redus de facilități culturale; ▪ Lipa unei biblioteci în cadrul comunei; ▪ Suprafețele de spații verzi amenajate sunt insuficiente; ▪ Implicare slabă a mediului de afaceri în promovarea culturii; ▪ Zone cu potențial de petrecere a timpului liber.
OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Posibilitatea programelor de finanțare naționale, fonduri europene sau a fondurilor norvegiene care sprijină dezvoltarea activităților culturale și sportive ▪ Construirea și Informatizarea bibliotecii și a serviciilor oferite de acestea; ▪ Crearea de parteneriate cu instituții de învățământ din Uniunea Europeană în vederea schimbului de experiență; ▪ Accesarea granturilor SEE și Norvegiene pentru dezvoltarea culturală. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Dezinteres general pentru cultură; ▪ Discrepanțe între domeniul cultural și nevoile, respectiv interesele comunității, pierderea relevanței actului cultural pentru comunitate; ▪ Fonduri limitate pentru dezvoltarea infrastructurii culturale și sportive.

Piața muncii și resursele umane

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Repartizare echilibrată a populației pe sexe; ▪ Forța de muncă disponibilă; ▪ Trendul descendent al persoanelor fără studii; ▪ Șomerii primesc indemnizație de șomaj; ▪ Implementarea unor proiecte la nivel de AJOFM pentru recalificarea, îmbunătățirea calității muncii și orientarea profesională; ▪ Existența resurselor naturale ce ar favoriza înființarea de întreprinderi în agricultură; ▪ Creșterea numărului de salariați în ultimul an; ▪ Scăderea numărului de șomeri la ultima raportare. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Migrarea forței de muncă; ▪ Îmbătrânirea populației; ▪ Scăderea natalității; ▪ Valori negative ale sporului migrator; ▪ Spor natural negativ ; ▪ Înregistrarea în anul 2019 a unui număr mare de șomeri de sex masculin; ▪ Grad scăzut de diversificare a structurii operaționale; ▪ Cunoștințe scăzute în domeniul antreprenorial; ▪ Insuficiența programelor de formare profesională continuă; ▪ Lipsa ofertelor de muncă atractive pentru persoanele cu studii superioare; ▪ Dezvoltarea scăzută a mediului de afaceri local, ceea ce cauzează un deficit al locurilor de muncă; ▪ Lipsa ofertelor de muncă pentru persoanele defavorizate.

OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Dezvoltarea infrastructurii rutiere și a utilităților tehnico-edilitare pentru creșterea calității vieții; ▪ Îmbunătățirea serviciilor publice pentru reducerea disparităților între mediul urban și rural; ▪ Atragerea investitorilor și/sau promovarea antreprenoriatului rural; ▪ Diversificarea activităților economice rurale; ▪ Facilitarea și favorizarea înființării și dezvoltării de societăți comerciale de către tineri; ▪ Existența programelor de finanțare din fonduri structurale privind dezvoltarea capacității umane; ▪ Desfășurarea unor cursuri de calificare pentru femeile casnice, care nu figurează ca fiind angajate; ▪ Desfășurarea unor programe de susținere a incluziunii pe piața muncii a persoanelor cu dizabilități; ▪ Oferirea de facilități în vederea menținerii resurselor umane cu studii superioare specializate; ▪ Adaptarea programei școlare la cerințele de pe piața muncii; ▪ Atragerea investițiilor străine în zonă conducând la crearea de locuri de muncă. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Reducerea numărului locurilor de muncă și creșterea șomajului; ▪ Recesiune economică; ▪ Crize generate de epidemii sau pandemii; ▪ Pierderea tradițiilor și a valorilor culturale, (risc crescut pentru minorități); ▪ Creșterea abandonului școlar în condițiile înrăutățirii nivelului de trai și a creșterii excluziunii sociale; ▪ Creșterea raportului de dependență a vârstnicilor față de fondurile sociale; ▪ Ponderea populației inactive este în creștere, generalizată la nivel național și regional (pensionări, dificultăți de angajare pentru tineri); ▪ Declinul demografic preconizat pentru Regiunea Centru până în 2050 și eventualele consecințe negative la nivel local; ▪ Lipsa abilităților practice al absolvenților de studii superioare; ▪ Reticența populației față de programele de reconversie profesională; ▪ Reducerea promovabilității la examenul de Bacalaureat; ▪ Evoluția ascendentă a numărului persoanelor cu dizabilități.

Mediu

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Cadru natural relative diversificat ▪ Interesul crescut al administrației locale de a păstra un mediu curat pentru cetățeni, prin realizarea de investiții; ▪ Campanii de promovare și informare privind colectarea selectivă ▪ Reducerea plății serviciului de salubritate a persoanelor care vor ajunge să colecteze pe toate cele patru fracții și vor composta deșeurile biodegradabile. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Lipsa unui sistem integrat de management al deșeurilor; ▪ Lipsa unui sistem integrat de colectare selectivă a deșeurilor; ▪ Lipsa unui contract cu o firmă specializată de salubritate; ▪ Grad redus de reciclare; ▪ Ignoranța populației cu privire la colectarea selectivă, a depozitării deșeurilor în locuri special amenajate și în general a protecției mediului; ▪ Producția/utilizarea foarte slabă a energiei regenerabile; ▪ Utilizarea redusă a sistemelor de avertizare sau protecție împotriva efectelor climatice adverse; ▪ Lipsa promovării și cunoașterii conceptului de economie circulară; ▪ Suprafața redusă a culturilor ecologice; ▪ Degradarea fondului funciar.

OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Campanii de promovare și informare privind colectarea selectivă; ▪ Implementarea unor proiecte ce vizează utilizarea panourilor fotovoltaice pentru iluminatul public; ▪ Organizarea de acțiuni educative în unitățile școlare privind protejarea mediului; ▪ Încheierea unui contract cu o firmă specializată de salubritate; ▪ Derularea de proiecte de protejare a mediului înconjurător; ▪ Implementarea legislației privind protecția mediului ▪ Posibilități de amenajare a platformelor de gunoi • Implicarea comunității în acțiunile de colectare selectivă a gunoii ▪ Intervențiile prevăzute prin Politica Agricolă Comună care pot avea un impact pozitiv asupra atenuării și adaptării schimbărilor climatice (energie durabile, economie circulară) ▪ Accesarea fondurilor europene pentru agricultura ecologică și alte practici prietenoase cu mediul care să conducă la reducerea Gazelor cu efect de seră ▪ Creșterea interesului consumatorilor față de produsele obținute în agricultura ecologică și prin intermediul altor practici agricole prietenoase cu mediul ▪ Existența unor game variate de surse de energie regenerabilă la prețuri acceptabile ce pot fi utilizate ▪ Utilizarea instrumentelor de gestionare a riscurilor ▪ Creșterea interesului autorităților locale în realizarea de parteneriate pentru protecția mediului înconjurător; ▪ Implementarea unui sistem de management al deșeurilor eficient; 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Din cauza încălzirii globale devin mai frecvente și mai intense condițiile meteorologice extreme care conduc la riscuri de genul inundațiilor și a secetei; ▪ Alunecările de teren ▪ Factorul antropic care poate contribui la distrugerea ariilor naturale protejate ▪ Diminuarea surselor de apă potabilă ▪ Scăderea suprafețelor cultivate conform practicilor agricole ecologice și creșterea impactului negativ asupra mediului; ▪ Creșterea emisiilor de GES, ca urmare a creșterii numărului de animale din gospodăriile individuale și a numărului redus de facilități și echipamente de gestionare a gunoii de grajd ▪ Presiuni antropice ridicate asupra resurselor de apă și sol pe suprafețele agricole și forestiere ▪ Abandonul activităților agricole, cu influențe negative în conservarea biodiversității ▪ Lipsa populației pentru colectarea selectivă a deșeurilor; ▪ Creșterea traficului rutier, ce determină efecte negative prin emisiile de gaze; ▪ Insuficiența fondurilor naționale și europene comparative cu nevoile locale.

<ul style="list-style-type: none">▪ Dezvoltarea pieței de reciclare a deșeurilor/materiilor prime rezultate din procesarea deșeurilor;▪ Investirea în reabilitarea termică a clădirilor;▪ Ecologizarea terenurilor afectate de depozitarea necontrolată a deșeurilor menajere și poluării.	
--	--

PLANUL STRATEGIC DE DEZVOLTARE

Viziune și obiective strategice.

Contextul European și național

Viziune

Viziunea comunei Dumești țintește creșterea nivelului de dezvoltare al comunei în intervalul de timp 2021-2027, ca urmare a implementării unor acțiuni eficiente de creștere economică sustenabilă, dar și a îmbunătățirii calității vieții locuitorilor. Se urmărește, de asemenea, creșterea potențialului agricol la standard europene, sprijinirea meșteșugarilor locali și promovarea produselor locale.

În același timp, planul de dezvoltare vizează conservarea identității locale, promovarea turismului local la nivelul comunei, prin intermediul tradițiilor și obiceiurilor transmise de-a lungul generațiilor.

Autoritățile publice locale vor avea în vedere, de asemenea, eficientizarea consumului de energie electrică prin valorificarea surselor regenerabile de energie, caracterizate de un nivel minim de poluare.

Totodată, administrația publică locală va pune accentual atât pe extinderea și îmbunătățirea spațiilor verzi, cât și pe protejarea și igienizarea mediului înconjurător de pe teritoriul acesteia și din împrejurimi.

Misiune

Misiunea administrației publice locale a comunei Dumești este de a urmări realizarea obiectivelor propuse ca urmare a implementării unui management orientat pe valorificarea avantajelor competitive și promovarea oportunităților de creștere economică și socială, pentru creșterea nivelului de trai al cetățenilor.

Valori

În definirea obiectivelor, strategia s-a bazat pe următoarele valori:

- **Responsabilitate** – reprezentanții autorității locale își asumă obligația de a urmări direcțiile de dezvoltare ale comunei și obiectivele strategice stabilitate pentru perioada 2021-2027, luând în considerare nevoile concrete ale comunității și asumării răspunderii pentru eventualele nereguli.
- **Demnitate** – atribut esențial al persoanei

- **Democrația constituțională și statul de drept**, respective cultura politică și administrative
- **Tradiție** – comuna își propune să respecte valorile profesionale, culturale și tradițiile comunității locale, în plină armonie cu mediul înconjurător.

Strategia de Dezvoltare Durabilă asigură cadrul strategic și reprezintă instrumentul prin care localitatea, plecând de la analiza socio-economică și având drept cadru direcțiile strategice, obiectivele specifice și acțiunile cheie prevăzute de regulamente privind fondurile europene, își promovează prioritățile și interesele în domeniul economic, social și de mediu.

Strategia urmărește creșterea bunăstării și calității vieții cetățenilor prin promovarea cunoașterii și a inovării, crearea locurilor de muncă de calitate, creșterea mobilității cetățenilor, consolidarea coeziunii sociale, a echilibrului teritorial și a unei economii durabile și competitive, susținută de administrația locală.

Obiectivul general al Strategiei de Dezvoltare Durabilă a Comunei Dumești 2021-2027 este următorul: *Asigurarea unei dezvoltări durabile, integrate și inteligente în vederea creșterii nivelului de trai al cetățenilor și a calității mediului în care aceștia trăiesc.*

Obiectivele strategice care vor conduce la îndeplinirea obiectivului general sunt:

- OS1. Creșterea capacității instituționale, concomitent cu dezvoltarea tehnologică și digitalizarea instrumentelor de lucru**
- OS2. Dezvoltare echilibrată a economiei locale, concomitent cu realizarea de investiții în infrastructura comunei**
- OS3. Promovarea unui sector agricol inteligent, resilient și diversificat care să asigure securitate alimentară**
- OS4. Dezvoltarea sustenabilă în domeniul social, economic și al mediului, concentrată pe integrarea și incluziunea socială, inclusiv reducerea abandonului școlar, îmbunătățirea accesului la sistemul educațional și sprijin pentru formare și învățare pe tot parcursul vieții**
- OS5. Promovarea dezvoltării patrimoniului cultural, turistic și de agrement**

Obiectivele strategice, prin care se urmărește realizarea viziunii generale la orizontului anului 2027 și îndeplinirea misiunii asumate, au fost formulate în concordanță cu cele 5 obiective politice ale Politicii de coeziune a Uniunii Europene și cu cele 17 obiective strategice ale Agendei 2030, cu scopul de a contribui inclusiv la realizarea Țintelor 2030 asumate în Strategia Națională pentru Dezvoltarea Durabilă a României 2030.

Corespondența între obiectivele strategice și obiectivele de politică 2021-2027 ale Uniunii Europene

OS1. Creșterea capacității instituționale, concomitent cu dezvoltarea tehnologică și digitalizarea instrumentelor de lucru: **OP1 – O Europă mai inteligentă, OP5 – O Europă mai aproape de cetățenii săi**

OS2. Dezvoltare echilibrată a economiei locale, concomitent cu realizarea de investiții în infrastructura comunei: **OP1 – O Europă mai inteligentă , OP2 – O Europă mai verde , OP5 – O Europă mai aproape de cetățenii săi**

OS3. Promovarea unui sector agricol inteligent, resilient și diversificat care să asigure securitate alimentară: **OP5 – O Europă mai aproape de cetățenii săi**

OS4. Dezvoltarea sustenabilă în domeniul social, economic și al mediului, concentrată pe integrarea și incluziunea socială, inclusiv reducerea abandonului școlar, îmbunătățirea accesului la sistemul educational și spijin pentru formare și învățare pe tot parcursul vieții: **OP3 – O Europă mai conectată, OP3 – O Europă mai conectată , OP4 – O Europă mai socială**

OS5. Promovarea dezvoltării patrimoniului cultural, turistic și de agrement: **OP2 – O Europă mai verde, OP3 – O Europă mai conectată , OP4 – O Europă mai social, OP5 – O Europă mai aproape de cetățenii săi**

*Corespondența cu obiectivele Agendei 2030**Tabel - Corespondența cu obiectivele Agendei 2030*

Obiective Agenda 2030	Obiective strategice SDD
Eradicarea sărăciei în toate formele sale și în orice context	<p>OS1. Creșterea capacității instituționale, concomitent cu dezvoltarea tehnologică și digitalizarea instrumentelor de lucru</p> <p>OS2. Dezvoltare echilibrată a economiei locale, concomitent cu realizarea de investiții în infrastructura comunei</p> <p>OS3. Promovarea unui sector agricol inteligent, resilient și diversificat care să asigure securitate alimentară</p>

Obiective Agenda 2030	Obiective strategice SDD
	OS4. Dezvoltarea sustenabilă în domeniul social, economic și al mediului, concentrată pe integrarea și incluziunea social, inclusiv reducerea abandonului școlar, îmbunătățirea accesului la sistemul educațional și sprijin pentru formare și învățare pe tot parcursul vieții
Eradicarea foamei, asigurarea securității alimentare, îmbunătățirea nutriției și promovarea unei agriculturi sustenabile	OS2. Dezvoltare echilibrată a economiei locale, concomitent cu realizarea de investiții în infrastructura comunei OS3. Promovarea unui sector agricol inteligent, resilient și diversificat care să asigure securitate alimentară
Asigurarea unei vieți sănătoase și promovarea bunăstării tuturor, la orice vârstă	OS2. Dezvoltare echilibrată a economiei locale OS3. Promovarea unui sector agricol inteligent, resilient și diversificat care să asigure securitate alimentară OS4. Dezvoltarea sustenabilă în domeniul social, economic și al mediului, concentrată pe integrarea și incluziunea social, inclusiv reducerea abandonului școlar, îmbunătățirea accesului la sistemul educațional și sprijin pentru formare și învățare pe tot parcursul vieții
Garantarea unei educații de calitate și promovarea oportunităților de învățare de-a lungul vieții	OS4. Dezvoltarea sustenabilă în domeniul social, economic și al mediului, concentrată pe integrarea și incluziunea social, inclusiv reducerea abandonului școlar, îmbunătățirea accesului la sistemul educațional și sprijin pentru formare și învățare pe tot parcursul vieții
Realizarea egalității de gen și întărirea rolului femeilor și al fetelor în societate	OS1. Creșterea capacității instituționale, concomitent cu dezvoltarea tehnologică și digitalizarea instrumentelor de lucru OS2. Dezvoltare echilibrată a economiei locale, concomitent cu realizarea de investiții în infrastructura comunei

Obiective Agenda 2030	Obiective strategice SDD
Asigurarea disponibilității și gestionării durabile a apei și sanitație pentru toți	OS4. Dezvoltarea sustenabilă în domeniul social, economic și al mediului, concentrată pe integrarea și incluziunea social, inclusiv reducerea abandonului școlar, îmbunătățirea accesului la sistemul educațional și sprijin pentru formare și învățare pe tot parcursul vieții
Asigurarea accesului tuturor la energie la prețuri accesibile, într-un mod sigur, durabil și modern	OS4. Dezvoltarea sustenabilă în domeniul social, economic și al mediului, concentrată pe integrarea și incluziunea social, inclusiv reducerea abandonului școlar, îmbunătățirea accesului la sistemul educațional și sprijin pentru formare și învățare pe tot parcursul vieții
Promovarea unei creșteri economice susținute, deschisă tuturor și durabilă, a ocupării depline și productive a forței de muncă și asigurarea de locuri de muncă decente pentru toți	OS2. Dezvoltare echilibrată a economiei locale, concomitent cu realizarea de investiții în infrastructura comunei OS4. Dezvoltarea sustenabilă în domeniul social, economic și al mediului, concentrată pe integrarea și incluziunea social, inclusiv reducerea abandonului școlar, îmbunătățirea accesului la sistemul educațional și sprijin pentru formare și învățare pe tot parcursul vieții OS5. Promovarea dezvoltării patrimoniului cultural, turistic și de agrement
Construirea unor infrastructuri reziliente, promovarea industrializării durabile și încurajarea inovației	OS4. Dezvoltarea sustenabilă în domeniul social, economic și al mediului, concentrată pe integrarea și incluziunea social, inclusiv reducerea abandonului școlar, îmbunătățirea accesului la sistemul educațional și sprijin pentru formare și învățare pe tot parcursul vieții OS5. Promovarea dezvoltării patrimoniului cultural, turistic și de agrement
Reducerea inegalităților în interiorul țărilor și între țări	OS4. Dezvoltarea sustenabilă în domeniul social, economic și al mediului, concentrată pe integrarea și incluziunea social, inclusiv reducerea abandonului școlar, îmbunătățirea accesului la sistemul educațional și sprijin pentru formare și învățare pe tot parcursul vieții

Obiective Agenda 2030	Obiective strategice SDD
	OS5. Promovarea dezvoltării patrimoniului cultural, turistic și de agrement
Dezvoltarea orașelor și a așezărilor umane pentru ca ele să fie deschise tuturor, sigure, reziliente și durabile	OS1. Creșterea capacității instituționale, concomitent cu dezvoltarea tehnologică și digitalizarea instrumentelor de lucru OS2. Dezvoltare echilibrată a economiei locale, concomitent cu realizarea de investiții în infrastructura comunei OS4. Dezvoltarea sustenabilă în domeniul social, economic și al mediului, concentrată pe integrarea și incluziunea social, inclusiv reducerea abandonului școlar, îmbunătățirea accesului la sistemul educațional și sprijin pentru formare și învățare pe tot parcursul vieții
Asigurarea unor modele de consum și producție durabile	OS4. Dezvoltarea sustenabilă în domeniul social, economic și al mediului, concentrată pe integrarea și incluziunea social, inclusiv reducerea abandonului școlar, îmbunătățirea accesului la sistemul educațional și sprijin pentru formare și învățare pe tot parcursul vieții
Luarea unor măsuri urgente de combatere a schimbărilor climatice și a impactului lor	OS4. Dezvoltarea sustenabilă în domeniul social, economic și al mediului, concentrată pe integrarea și incluziunea social, inclusiv reducerea abandonului școlar, îmbunătățirea accesului la sistemul educațional și sprijin pentru formare și învățare pe tot parcursul vieții
Conservarea și utilizarea durabilă a oceanelor, mărilor și a resurselor marine pentru o dezvoltare durabilă	OS4. Dezvoltarea sustenabilă în domeniul social, economic și al mediului, concentrată pe integrarea și incluziunea social, inclusiv reducerea abandonului școlar, îmbunătățirea accesului la sistemul educațional și sprijin pentru formare și învățare pe tot parcursul vieții
Protejarea, restaurarea și promovarea utilizării durabile a ecosistemelor terestre, gestionarea durabilă a pădurilor, combaterea deșertificării, stoparea și repararea degradării solului și stoparea pierderilor de biodiversitate	OS4. Dezvoltarea sustenabilă în domeniul social, economic și al mediului, concentrată pe integrarea și incluziunea social, inclusiv reducerea abandonului școlar, îmbunătățirea accesului la sistemul educațional și sprijin pentru formare și învățare pe tot parcursul vieții

Obiective Agenda 2030	Obiective strategice SDD
Promovarea unor societăți pașnice și incluzive pentru o dezvoltare durabilă, a accesului la justiție pentru toți și crearea unor instituții eficiente, responsabile și incluzive la toate nivelurile	OS1. Creșterea capacității instituționale, concomitent cu dezvoltarea tehnologică și digitalizarea instrumentelor de lucru OS4. Dezvoltarea sustenabilă în domeniul social, economic și al mediului, concentrată pe integrarea și incluziunea social, inclusiv reducerea abandonului școlar, îmbunătățirea accesului la sistemul educațional și sprijin pentru formare și învățare pe tot parcursul vieții
Consolidarea mijloacelor de implementare și revitalizarea parteneriatului global pentru dezvoltare durabilă	OS4. Dezvoltarea sustenabilă în domeniul social, economic și al mediului, concentrată pe integrarea și incluziunea social, inclusiv reducerea abandonului școlar, îmbunătățirea accesului la sistemul educațional și sprijin pentru formare și învățare pe tot parcursul vieții

Contextul European și național

La elaborarea Strategiei de Dezvoltare Durabilă a Comunei Dumești 2021-2027 au fost avute în vedere următoarele criterii:

- Respectarea contextului de dezvoltare definit prin Agenda 2030 pentru dezvoltare durabilă, precum și prin alte documente strategice la nivel european, național și regional.
- Satisfacerea nevoilor specifice de dezvoltare ale Comunei Dumești, actuale și viitoare, plecând de la avantajele competitive care ar trebui promovate prin investițiile viitoare.
- Maximizarea atragerii de fonduri europene și optimizarea rezultatelor socio-economice ale investițiilor planificate.
- Înscrierea viziunii și misiunii Strategiei de Dezvoltare Durabilă a Comunei Dumești 2021-2027 în aria de referință a obiectivelor de creștere inteligentă, durabilă și incluzivă ale Uniunii Europene.
- Formularea obiectivelor strategice în concordanță cu obiectivele tematice ale Politicii de coeziune 2021-2027.
- Definirea elementelor de fundamentare pe baza informațiilor cuprinse în analiza socio-economică și analizele SWOT.
- Eliminarea/diminuarea aspectelor din categoria „Puncte slabe” evidențiate prin analizele SWOT elaborate pe domenii specifice de referință.
- Asigurarea de măsuri preventive, avându-se în vedere aspectele evidențiate prin analizele SWOT în categoria „Riscuri”.

- Utilizarea aspectelor pozitive din categoria „Puncte tari”, astfel încât să se asigure o aplicare cât mai eficientă a „Oportunităților” evidențiate prin analizele SWOT pe domenii specifice de referință.
- Luarea în considerare a lecțiilor învățate din perioada de programare anterioară.

Direcțiile de dezvoltare au fost definite ca o interfață de conexare a obiectivelor și politicilor strategice cu oportunitățile oferite de tipurile de investiții care vor fi finanțate prin viitoarele programe operaționale, plecând de la obiectivele tematice, domeniile prioritare de investiții și acțiunile cheie prevăzute de proiectele de regulamente privind fondurile europene.

Obiective tematice la nivel european și național

În cadrul următorului buget pe termen lung al UE pentru 2021-2027, Comisia propune modernizarea politicii de coeziune, principala politică de investiții a UE, având în vedere cinci priorități investiționale:

- **Europă mai inteligentă**, prin inovare, digitalizare, transformare economică și sprijinirea întreprinderilor mici și mijlocii
- **Europă mai verde**, fără emisii de carbon, punerea în aplicare a Acordului de la Paris și investiții în tranziția energetică, energia din surse regenerabile și combaterea schimbărilor climatice
- **Europă conectată**, cu rețele strategice de transport și digitale
- **Europă mai socială**, pentru realizarea pilonului european al drepturilor sociale și sprijinirea calității locurilor de muncă, a învățământului, a competențelor, a incluziunii sociale și a accesului egal la sistemul de sănătate
- **Europă mai apropiată de cetățenii săi**, prin sprijinirea strategiilor de dezvoltare conduse la nivel local și a dezvoltării urbane durabile în UE.

Plecând de la aceste repere general acceptabile, procesul de programare va avea rolul de a selecta un mix optim de priorități de investiții și acțiuni cheie care să ducă la atingerea obiectivelor specifice stabilite.

Prin Strategia Națională pentru Dezvoltarea Durabilă a României 2030 sunt asumate obiectivele strategice ale Agendei 2030, și anume:

1. Eradicarea sărăciei în toate formele sale și în orice context
2. Eradicarea foamei, asigurarea securității alimentare, îmbunătățirea nutriției și promovarea unei agriculturi sustenabile
3. Asigurarea unei vieți sănătoase și promovarea bunăstării tuturor, la orice vârstă
4. Garantarea unei educații de calitate și promovarea oportunităților de învățare de-a lungul vieții pentru toți
5. Realizarea egalității de gen și întărirea rolului femeilor și al fetelor în societate
6. Asigurarea disponibilității și gestionării durabile a apei și sanitație pentru toți

7. Asigurarea accesului tuturor la energie la prețuri accesibile, într-un mod sigur, durabil și modern
8. Promovarea unei creșteri economice susținute, deschisă tuturor și durabilă, a ocupării depline și productive a forței de muncă și asigurarea de locuri de muncă decente pentru toți
9. Construirea unei infrastructuri reziliente, promovarea industrializării durabile și încurajarea inovației
10. Reducerea inegalităților în interiorul țării și între țări
11. Dezvoltarea orașelor și a așezărilor umane pentru ca ele să fie deschise tuturor, sigure, reziliente și durabile
12. Asigurarea unor modele de consum și producție durabile
13. Luarea unor măsuri urgente de combatere a schimbărilor climatice și a impactului lor
14. Conservarea și utilizarea durabilă a oceanelor, mărilor și a resurselor marine pentru o dezvoltare durabilă
15. Protejarea, restaurarea și promovarea utilizării durabile a ecosistemelor terestre, gestionarea durabilă a pădurilor, combaterea deșertificării, stoparea și repararea degradării solului și stoparea pierderilor de biodiversitate
16. Promovarea unor societăți pașnice și incluzive pentru o dezvoltare durabilă, a accesului la justiție pentru toți și crearea unor instituții eficiente, responsabile și incluzive la toate nivelurile
17. Consolidarea mijloacelor de implementare și revitalizarea parteneriatului global pentru dezvoltare durabilă

În stabilirea obiectivelor strategice și domeniilor de intervenție care definesc Strategia de Dezvoltare Durabilă a Comunei Dumești pentru perioada 2021-2027 au fost avute în vedere obiectivele politice și tematice stabilite la nivel regional și județean, astfel încât să se asigure o flexibilitate mărită pe întreaga perioadă de derulare a ciclului de programare/implementare a proiectelor de investiții definite la nivelul municipiului.

Priorități naționale de investiții pentru finanțarea din Fondurile Europene post-2020

Prioritățile naționale de investiții pentru finanțarea din Fondurile Europene post-2020 au fost enunțate pe baza Obiectivelor Politice (OP) stabilite prin Politica de Coeziune a Uniunii Europene, prin detalierea de obiective specifice (OS) pentru fiecare dintre acestea, după cum urmează:

OP1 – O Europă mai inteligentă

Cercetare și inovare

OS1. Dezvoltarea capacităților de cercetare și inovare și adoptarea tehnologiilor avansate

Digitalizare

OS2. Fructificarea avantajelor digitalizării, în beneficiul cetățenilor, al companiilor și al guvernelor

Competitivitate

OS3. Impulsionarea creșterii și competitivității IMM-urilor

Specializare inteligentă, tranziție industrială și antreprenariat

OS4. Dezvoltarea competențelor pentru specializare inteligentă, tranziție industrială și antreprenariat

OP2 – O Europă mai verde

Energie

OS1. Promovarea eficienței energetice și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră

OS2. Promovarea energiei din surse regenerabile

OS3. Dezvoltarea de sisteme inteligente de energie, rețele și stocare în afara TEN-E

Schimbări climatice, riscuri, apă

OS4. Promovarea adaptării la schimbările climatice, a prevenirii riscurilor și a rezilienței în urma dezastrelor

OS5. Promovarea gestionării sustenabile a apei

Economia circulară

OS6. Promovarea tranziției către o economie circulară

Biodiversitate

OS7. Îmbunătățirea protecției naturii și a biodiversității, a infrastructurii verzi în special în mediul urban și reducerea poluării – Biodiversitate

Aer

OS8. Îmbunătățirea protecției naturii și a biodiversității, a infrastructurii verzi în special în mediul urban și reducerea poluării - Aer

Situri contaminate

OS9. Îmbunătățirea protecției naturii și a biodiversității, a infrastructurii verzi în special în mediul urban și reducerea poluării – Situri contaminate

Mobilitate urbană

OS10. Mobilitate națională, regională și locală sustenabilă, rezilientă în fața schimbărilor climatice, inteligentă și intermodală, inclusiv îmbunătățirea accesului la TEN-T și a mobilității transfrontaliere

OP3 – O Europă mai conectată

Conectivitate

OS1. Dezvoltarea unei rețele TEN-T durabilă, rezilientă în fața schimbărilor climatice, inteligentă, sigură și intermodală

OS2. Dezvoltarea unei mobilități naționale, regionale și locale durabile, reziliente în fața schimbărilor climatice, inteligente și intermodale, inclusiv îmbunătățirea accesului la TEN-T și a mobilității transfrontaliere

Broadband

OS3. Îmbunătățirea conectivității digitale

OP4 – O Europă mai socială*Ocupare*

OS1. Îmbunătățirea accesului pe piața muncii pentru toate persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă, în special pentru tineri, șomeri de lungă durată și grupurile dezavantajate pe piața muncii, persoane inactive, prin promovarea angajării pe cont propriu și a economiei sociale

OS2. Modernizarea instituțiilor și a serviciilor pieței muncii pentru a evalua și anticipa necesarul de competențe și a asigura asistența personalizată și în timp real urmărind asigurarea medierii/plasării (matching), tranziției și a mobilității forței de munca

OS3. Promovarea participării echilibrate după gen pe piața muncii și a asigurării echilibrului dintre viața profesională și cea privată

OS4. Promovarea adaptării la schimbare a lucrătorilor, întreprinderilor și antreprenorilor, a îmbătrânirii active și în condiții bune de sănătate, precum și a unui mediu de lucru sănătos și adaptat care să reducă riscurile la adresa sănătății

Educație

OS5. Îmbunătățirea calității, eficacității și a relevanței sistemului de educație și formare pentru piața muncii, pentru a sprijini dobândirea de competențe cheie, inclusiv a competențelor digitale

OS6. Promovarea accesului egal la educație și formare de calitate și favorabile incluziunii, completarea studiilor și a absolvirii acestora, în special pentru grupurile defavorizate, începând de la educația și îngrijirea copiilor preșcolari, continuând cu educația și formarea generală și profesională și până la învățământul terțiar

OS7. Promovarea învățării pe tot parcursul vieții, în special a unor oportunități flexibile de perfecționare și reconversie profesională pentru toți luând în considerare competențele digitale

Incluziune socială

OS8. Promovarea integrării socio-economice a resortisanților țărilor terțe și a comunităților marginalizate, cum ar fi romii

OS9. Îmbunătățirea accesului egal și în timp util la servicii de calitate, durabile și accesibile; modernizarea sistemelor de protecție socială, inclusiv promovarea accesului la protecția socială; îmbunătățirea accesibilității, a eficacității și a rezilienței sistemelor de asistență medicală și a serviciilor de îngrijire de lungă durată – Incluziune socială

Sănătate

OS10. Îmbunătățirea accesului egal și în timp util la servicii de calitate, durabile și accesibile; modernizarea sistemelor de protecție socială, inclusiv promovarea accesului la protecția socială; îmbunătățirea accesibilității, a eficacității și a rezilienței sistemelor de asistență medicală și a serviciilor de îngrijire de lungă durată – Sănătate

Incluziune socială

OS11. Promovarea integrării sociale a persoanelor aflate în risc de sărăcie sau excluziune socială, inclusiv a persoanelor cele mai defavorizate și a copiilor

OS12. Reducerea deprivării materiale prin furnizarea de alimente și/sau asistență materială de bază persoanelor cele mai defavorizate, inclusiv prin măsuri de acompaniere

OP5 – O Europă mai aproape de cetățenii săi*Turism, patrimoniu, cultură, securitate urbană*

OS1. Promovarea dezvoltării integrate în domeniul social, economic și al mediului, a patrimoniului cultural și a securității în zonele urbane

Dezvoltare teritorială integrată

OS2. Promovarea dezvoltării integrate în domeniul social, economic și al mediului la nivel local, a patrimoniului cultural și a securității, inclusiv în zonele rurale și de coastă și inclusiv prin dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității

Pe lângă obiectivele politice prezentate mai sus, mai sunt prevăzute acțiuni pentru asistență tehnică, și anume:

Asistență tehnică

OS1. Informare și comunicare

OS2. Pregătire, implementare, monitorizare și control

OS3. Evaluare și studii, colectare de date

OS4. Consolidarea capacităților autorităților statelor membre, ale beneficiarilor și ale partenerilor relevanți

Conform Memorandumului pe tema Programele operaționale/naționale și arhitectura instituțională de gestionare a fondurilor europene aferente Politicii de Coeziune 2021-2027, Comisia Europeană a emis reglementări comune pentru șapte fonduri cu gestiune partajată pentru a reduce fragmentarea utilizării resurselor financiare puse la dispoziția statelor membre din bugetul Uniunii Europene. Totodată, propunerea de regulament comun vizează îmbunătățirea coordonării și armonizării implementării fondurilor care furnizează contribuții în temeiul politicii de coeziune, și anume Fondul european de dezvoltare regională (FEDR), Fondul social european (FSE) și Fondul de coeziune, cu fondul pentru sectorul maritim și al pescuitului, respectiv Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime (FEPAM). De asemenea, s-a avut în vedere asigurarea unui răspuns comun adecvat și complementar la provocările generate de crizele în materie de migrație și securitate, respectiv guvernarea comună cu fondurile aferente domeniului afaceri interne, respectiv Fondul pentru azil și migrație, Fondul pentru securitate internă și Instrumentul pentru managementul frontierelor și vize.

Programe operaționale aferente implementării fondurilor reglementate prin proiectul de Regulament Comun, în cadrul Politicii de Coeziune sunt următoarele:

1. Programul Operațional Transport
2. Programul Operațional Dezvoltare Durabilă
3. Programul Operațional Creștere Inteligentă și Digitalizare
4. Programul Național de Sănătate (multifond)
5. Programul Operațional Capital Uman
6. Programul Operațional Incluziune sociala și Dezvoltare Teritorială Integrată (multifond)
7. Programele Operaționale Regionale – implementate la nivel de regiune

8. Programul Operațional Asistență Tehnică (multifond)
9. Programele de cooperare teritorială

Domeniile de intervenție pentru fiecare dintre programele operaționale aferente implementării fondurilor reglementate prin proiectul de Regulament Comun, în cadrul Politicii de Coeziune sunt stabilite la momentul elaborării prezentei strategii de dezvoltare durabilă după cum urmează:

1. Programul Operațional Transport
 - ✓ Transport TEN- T CORE
 - ✓ ITI Delta Dunării / ITI Valea Jiului (în funcție de strategiile de dezvoltare integrate și de alocările financiare)
2. Programul Operațional Dezvoltare Durabilă
 - ✓ Energie (eficiența energetică, regenerabile, transport energie)
 - ✓ Mediu (deșeuri, apa, biodiversitate, situri contaminate)
 - ✓ Riscuri (sistemice naționale, eroziune costieră)
 - ✓ ITI Delta Dunării / ITI Valea Jiului (în funcție de strategiile de dezvoltare integrate și de alocările financiare)
3. Programul Operațional Creștere Inteligentă și Digitalizare
 - ✓ Specializare inteligentă național (Danubius, cercetare - sinergii Horizon, internaționalizare, tranziție industrială)
 - ✓ E-guvernare, sisteme soluții digitale în administrația publică centrală, interoperabilitate, cyber-security
 - ✓ Broad-Band
 - ✓ Instrumente financiare
4. Programul Național de Sănătate (multifond)
 - ✓ Infrastructura cele 3 spitale regionale (faza II)
 - ✓ Construcția și dotarea Institutului National de Hematologie
 - ✓ Construcție și dotare pentru un Laborator de Referință National
 - ✓ Reabilitare/ construcție 22 de spitalele județene și dotarea lor pentru cel puțin următoarele standarde: Laborator lucru; Centru transfuzie; Morga; Circuite deșeuri medicale; Unități pentru stroke- prevenirea dizabilității; unități parte a rețelei naționale de prevenție
 - ✓ Reabilitarea/ Construcția spitale prioritare naționale
 - ✓ Intervenții de eficiență energetică pentru infrastructura de sănătate și consolidare pentru riscul seismic - de negociat infrastructură nouă și/sau reabilitată în funcție de alocări și planurile regionale de servicii medicale,
 - ✓ e-sănătate, digitalizare în sistemul de sănătate
 - ✓ Servicii medicale (formare, medicina de familie - specializare, programe naționale, prevenție, etc.)
 - ✓ Pregătire și perfecționare resursă umană
 - ✓ Cercetare în domeniul medical
5. Programul Operațional Capital Uman

- ✓ NEETs
 - ✓ Educație (inclusiv e-educație)
 - ✓ Ocupare
 - ✓ Incluziune (inclusiv e-incluziune)
 - ✓ Servicii sociale sistemice (dezinstituționalizare, combatere sărăcie, migranți,)
 - ✓ ITI (combinație între prioritățile de investiții, în funcție de strategiile de dezvoltare integrate)
 - ✓ Capacitatea administrativă
 - ✓ Asistență Tehnică
6. Programul Operațional Incluziune sociala si Dezvoltare Teritorială Integrată (multifond)
- ✓ Infrastructură și servicii CLLD (sociale, educaționale, sănătate, etc.)
 - ✓ Turism
 - ✓ Cultură
 - ✓ patrimoniu cultural
 - ✓ Investiții pentru siguranța cetățeanului
 - ✓ administrare și suport CLLD (strategii, etc.) si ITI
 - ✓ intervenții de sprijin pentru persoanele dezavantajate (alimente, rechizite, obiecte de puericultura, etc.)
7. Programele Operaționale Regionale – implementate la nivel de regiune
- ✓ Urban mare/mic – infrastructură – socială, educațională, mobilitate, etc., eficiența energetică în clădiri, turism, patrimoniu cultural, digitalizare servicii publice locale/soluții smart city
 - ✓ Smart specialization și transfer tehnologic, inovare
 - ✓ IMM, digitalizare
 - ✓ Rețea de transport județeană, regională (descărcări autostradă, conectivitatea la rețeaua de bază - CORE TEN-T, doar în condițiile respectării concentrării tematice și a existenței sumelor disponibile pentru OP 3)
 - ✓ ITI (Regiunea Vest - Valea Jiului, Regiunea Sud-Est)
 - ✓ Capacitatea administrativă pentru beneficiari (parțial OP1: descoperire antreprenoriala, pregătire proiecte)
- Asistență Tehnică
8. Programul Operațional Asistență Tehnică (multifond)
- ✓ Funcționare sistem (structuri coordonare și AM-uri pentru PO care nu au axă de AT)
 - ✓ Sprijin pentru beneficiari
9. Programele de cooperare teritorială

Cu toate că domeniile de intervenție menționate mai sus și alocarea acestora pe programe operaționale au doar caracter orientativ în momentul elaborării prezentului document strategic, informațiile au fost utilizate pentru propunerea sursei de finanțare pentru intervențiile incluse în portofoliul de proiecte. De asemenea în abordarea de dezvoltare a strategiei s-a avut în vedere și impactul măsurilor și obiectivelor la nivelul zonei funcționale urbane.

Obiective strategice. Domenii prioritare

Obiective strategice

Strategia de Dezvoltare Durabilă asigură cadrul strategic și reprezintă instrumentul prin care localitatea, plecând de la analiza socio-economică și având drept cadru direcțiile strategice, obiectivele specifice și acțiunile cheie prevăzute de regulamente privind fondurile europene, își promovează prioritățile și interesele în domeniul economic, social și de mediu.

Strategia urmărește creșterea bunăstării și calității vieții cetățenilor prin promovarea cunoașterii și a inovării, crearea locurilor de muncă de calitate, creșterea mobilității cetățenilor, consolidarea coeziunii sociale, a echilibrului teritorial și a unei economii durabile și competitive, susținută de administrația locală.

Obiectivul general al Strategiei de Dezvoltare Durabilă a Comunei Dumești 2021-2027 este următorul: *Asigurarea unei dezvoltări durabile, integrate și inteligente în vederea creșterii nivelului de trai al cetățenilor și a calității mediului în care aceștia trăiesc.*

Obiectivele strategice care vor conduce la îndeplinirea obiectivului general sunt:

- OS1. Creșterea capacității instituționale, concomitent cu dezvoltarea tehnologică și digitalizarea instrumentelor de lucru
- OS2. Dezvoltare echilibrată a economiei locale, concomitent cu realizarea de investiții în infrastructura comunei
- OS3. Promovarea unui sector agricol inteligent, resilient și diversificat care să asigure securitate alimentară
- OS4. Dezvoltarea sustenabilă în domeniul social, economic și al mediului, concentrată pe integrarea și incluziunea socială, inclusiv reducerea abandonului școlar, îmbunătățirea accesului la sistemul educațional și sprijin pentru formare și învățare pe tot parcursul vieții
- OS5. Promovarea dezvoltării patrimoniului cultural, turistic și de agrement

Obiectivele strategice, prin care se urmărește realizarea viziunii generale la orizontului anului 2027 și îndeplinirea misiunii asumate, au fost formulate în concordanță cu cele 5 obiective politice ale Politicii de coeziune a Uniunii Europene și cu cele 17 obiective strategice ale Agendei 2030, cu scopul de a contribui inclusiv la realizarea Țintelor 2030 asumate în Strategia Națională pentru Dezvoltarea Durabilă a României 2030.

În cadrul fiecărui obiectiv strategic, au fost identificate domenii de intervenție, iar pentru fiecare dintre acestea au fost stabilite acțiuni specifice, care să permită gruparea proiectelor într-un mod logic și coerent, în vederea asigurării unei mai ușoare corelări cu sursele de finanțare identificate și a facilitării identificării proiectelor complementare.

Domeniile de intervenție (DI) corespunzătoare obiectivelor strategice (OS) ale Strategiei de Dezvoltare Durabilă a Comunei Dumești 2021-2027 sunt următoarele:

OS1. Creșterea capacității instituționale, concomitent cu dezvoltarea tehnologică și digitalizarea instrumentelor de lucru

DI.1.1. Dezvoltarea resurselor umane

DI.1.2. Dezvoltarea serviciilor de e-administrație

DI 1.3. Creșterea eficienței activității administrației publice locale

DI.1.4. Modernizarea administrației locale în vederea creșterii accesului populației la servicii publice

DI.1.5. Promovarea unui mod de lucru transparent, pozitiv și participativ al guvernării locale pentru îndeplinirea obiectivelor din strategia de dezvoltare locală a comunei

DI.1.6. Dezvoltarea, modernizarea și diversificarea serviciilor publice pentru cetățeni

DI.1.7. Digitalizarea serviciilor publice la nivel local

DI.1.8. Creșterea capacității administrației publice locale de management integrat al resurselor culturale și naturale ale comunei, inclusiv prin implementarea de soluții inovative

Direcții strategice vizate de obiectiv: **Direcția strategică Adaptarea la noile tehnologii și Direcția strategică Servicii publice adaptate la nevoile cetățenilor**

OS2. Dezvoltare echilibrată a economiei locale, concomitent cu realizarea de investiții în infrastructura comunei

DI.2.1. Atragerea de noi investitori

DI.2.2. Crearea infrastructurii pentru dezvoltarea afacerilor

DI.2.3. Măsuri pentru susținerea și dezvoltarea activităților economice

DI.2.4. Creșterea competitivității prin inovare, digitalizare și dezvoltare economică

DI.2.5. Valorificarea durabilă a resurselor naturale ale comunei în vederea creșterii atractivității și competitivității sectoarelor economice principale

Direcții strategice vizate de obiectiv: **Direcția Dezvoltare economică**

OS3. Promovarea unui sector agricol inteligent, resilient și diversificat care să asigure securitate alimentară

DI.3.1. Susținerea modernizării sectorului agricol

DI.3.2. Sprijin pentru dezvoltarea formelor asociative cu scop economic

DI.3.3. Înființarea/ dezvoltarea/ modernizarea și dotarea infrastructurii de valorificare a produselor locale

DI.3.4. Sprijin pentru desfacerea produselor locale

Direcții strategice vizate de obiectiv: **Dezvoltarea sectorului agricol și sprijinirea agriculturii și silviculturii**

OS4. Dezvoltarea sustenabilă în domeniul social, economic și al mediului, concentrată pe integrarea și incluziunea social, inclusiv reducerea abandonului școlar, îmbunătățirea accesului la sistemul educațional și sprijin pentru formare și învățare pe tot parcursul vieții

- DI.4.1. Modernizarea și dezvoltarea serviciilor de sănătate
 - DI.4.2. Extinderea, reabilitarea și modernizarea infrastructurii sociale (centre de zi, centre rezidențiale, centre multifuncționale)
 - DI.4.3. Dezvoltarea infrastructurii sociale, cultural-recreative și susținerea dezvoltării comunitare
 - DI.4.4. Asigurarea condițiilor de locuire temporară pentru persoanele vulnerabile
 - DI.4.5. Susținerea formării profesionale a personalului din domeniul asistenței sociale
 - DI.4.6. Facilitarea integrării socio-economice a persoanelor vulnerabile și a comunităților marginalizate
 - DI.4.7. Dezvoltarea și diversificarea serviciilor sociale integrate
 - DI.4.8. Creșterea accesului la servicii medicale de bază pentru persoanele vulnerabile și comunitățile marginalizate
 - DI.4.9. Diminuarea efectelor negative ale îmbătrânirii demografice (ex. programe de îngrijire la domiciliu, cabinete medicale mobile)
 - DI.4.10. Îmbunătățirea infrastructurii educaționale și asigurarea unui proces de învățare modern adaptat cerințelor pieței
 - DI.4.11. Adaptarea serviciilor educaționale adresate elevilor și cadrelor didactice pentru fiecare nivel educațional
 - DI.4.12. Creșterea competențelor digitale ale elevilor prin dezvoltarea infrastructurii și dotărilor specifice
 - DI.4.13. Creșterea accesului la serviciile de educație și formare profesională pentru persoanele aparținând grupurilor vulnerabile
 - DI.4.14. Creșterea participării și îmbunătățirea ofertei pentru formarea profesională continuă (centre comunitare pentru învățare permanentă)
 - DI.4.15. Modernizarea și îmbunătățirea accesului la infrastructura sportivă educațională
- Direcții strategice vizate de obiectiv: **Direcția strategică Dezvoltarea resurselor umane, creșterea incluziunii sociale și Direcția strategică Dezvoltare educațională**

OS5. Promovarea dezvoltării patrimoniului cultural, turistic și de agrement

- DI.5.1. Conservarea, protecția și valorificarea durabilă a patrimoniului cultural și dezvoltarea infrastructurii culturale inovatoare
- DI.5.2. Punerea în valoare a identității culturale locale prin acțiuni specifice de promovare, informare și cooperare
- DI.5.3. Îmbunătățirea infrastructurii de turism
- DI.5.4. Dezvoltarea de infrastructuri rurale, regenerare spații publice
- DI.5.5. Dezvoltarea de infrastructurii de agrement

DI.5.6. Îmbunătățirea accesibilității zonelor turistice (accesibilitate rutieră, transport public, piste pentru biciclete etc)

DI.5.7. Sprijinirea inițiativelor sportive DI.5.8. Promovarea activităților sportive prin dezvoltarea/reabilitarea/dotarea infrastructurilor sportive

Direcții vizate de obiectivul strategic: **Direcția Dezvoltare turistică, culturală și sportive**

Surse de finanțare

Dezvoltarea locală a comunei Dumești este posibilă prin implementarea unor proiecte a căror susținere financiară poate fi realizată de la bugetul local, din fonduri nerambursabile guvernamentale, europene și nu în ultimul rând din fonduri rambursabile (credite bancare). La sursele de finanțare anterior menționate se poate adăuga și posibilitatea autorităților locale de a dezvolta parteneriate de tip public-privat, care au ca scop dezvoltarea comunei Dumești.

Sursele de finanțare anterior menționate sunt generatoare de avantaje și dezavantaje pentru autoritatea contractantă, respectiv comuna Dumești. Astfel, susținerea proiectelor din bugetul local este cea mai puțin recomandată soluție, deoarece fondurile din această sursă sunt limitate, iar disponibilitatea acestora este relativă (fiecare an bugetar diferă, existând posibilitatea ca veniturile la bugetul local dintr-un an să nu fie cele, prin urmare, suma alocată pentru dezvoltare va fi mult mai mică, existând și alte priorități imediate învățământ, sănătate, etc).

Luând în considerare contextual socio-economic, preferabil ar fi ca pentru dezvoltarea durabilă a comunei să fie accesate fonduri externe, nerambursabile (bugetul de stat și fonduri europene).

Fonduri de finanțare nerambursabilă

Instrumente structural și de coeziune, fondurile nerambursabile europene, sunt utilizate de Uniunea Europeană pentru eliminarea disparităților economice dintre regiuni, în scopul realizării coeziunii economice și sociale.

Instrumentele structural ale Uniunii Europene au rolul de a stimula creșterea economică a țărilor partenere și de a conduce la reducerea decalajelor dintre parteneri. Fondurile structural și de coeziune nu sunt asigurate în totalitate de Uniunea Europeană, ci este imperios necesară contribuția statului membru la bugetul Uniunii Europene.

În perioada 2021-2027 se vehiculează că pentru România vor fi alocate fonduri de aproximativ 45 miliarde euro, principalele surse de investiții fiind realizate prin: Fondul European de dezvoltare regional (FEDER), Fondul social European (FSE), Fondul de coeziune (FC), Fondul European agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR) și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime (EMEF).

Fondul European de dezvoltare regional (FEDER) va contribui la toate obiectivele tematice și se va concentra asupra domeniilor de investiție legate de contextual în care operează întreprinderile (infrastructură, servicii pentru întreprinderi, inovare, TIC și cercetare) și la prestarea de servicii pentru cetățeni în anumite domenii (energie, servicii online, educație, sănătate, infrastructura

sociale, calitatea mediului). Fondul de coeziune se va axa pe ameliorarea mediului, dezvoltarea durabilă și TEN-T (rețeaua trans-europeană de transport).

- Fondul European de dezvoltare regional finanțează:
- Investițiile în întreprinderile mici și mijlocii, în vederea creării de locuri de muncă durabile;
- Investițiile ce vizează activități de cercetare și inovare, telecomunicații, mediu, energie și transporturi;
- Instrumente financiare (fond de capital de risc, fond de dezvoltare regională etc.) destinate să sprijine dezvoltarea regional și locală și să favorizeze cooperarea între orașe și regiuni.

Fondul Social European (FSE) susține politicile naționale pentru ocuparea deplină a forței de muncă, asigurarea calității și productivitatea muncii, promovarea incluziunii sociale și reducerea disparităților regionale și naționale.

Fondul social European vizează asigurarea accesului la angajare al persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă și al persoanelor inactive, sprijinind inițiativele locale și mobilitatea forței de muncă. Acțiunile cheie ale acestui fond sunt următoarele:

- măsuri active și preventive în ceea ce privește piața muncii, pentru identificarea nevoilor individuale, servicii personalizate și de orientare, cursuri de formare specific și personalizate, validarea competențelor și a calificărilor dobândite și plasarea personalului disponibilizat;
- anticiparea și consilierea privind oportunitățile de ocupare a forței de muncă pe termen lung;
- furnizarea de informații cu privire la oportunitățile de angajare existente pe piețele europene ale muncii și la condițiile de viață și muncă.

Fondul de coeziune (FC) este destinat statelor membre ale Uniunii Europene ale căror venit național brut pe cap de locuitor este mai mic de 90% din media Uniunii Europene, principalul scop fiind reducerea disparităților economice și sociale și promovarea dezvoltării durabile. Pentru perioada de programare 2021-2027, FC se va axa pe ameliorarea mediului, dezvoltarea durabilă și TEN-T (rețeaua trans-europeană de transport).

Fondul European de Agricol pentru Dezvoltare Rurală (FEADR) are ca obiectiv sprijinirea unei creșteri inteligente, durabile și favorabile incluziunii în sectorul agricol, alimentar și forestier din zonele rurale în ansamblu. Se urmărește transferul de cunoștințe și inovare, creșterea competitivității agriculturii, gestionarea eficientă a resurselor naturale și combaterea schimbărilor climatice, precum și dezvoltarea incluzivă a zonelor rurale.

Fondul European de Agricol pentru Dezvoltare Rurală constituie acel instrument de finanțare al Uniunii Europene care sprijină țările membre în implementarea Politicii Agricole Comune. În

perioada 2021-2027, FEADR va juca un rol important în asigurarea integrității ecologice și a valorii estetice a peisajelor din România, care depind în mare măsură de practicile de gestionare Agricole și forestiere.

Fondul European pentru pescuit și afaceri maritime (EMEF) este un fond structural ce vizează susținerea pescuitului, acvaculturii, sprijinind, în același timp, sustenabilitatea mediului, EFEM va promova coeziunea socială și crearea de locuri de muncă în comunitățile dependente de pescuit, în special pentru diversificarea activităților în alte sectoare maritime, precum și prin acțiuni în domeniul politicii maritime integrate. Noul fond va sprijini următoarele: tranziția către un pescuit durabil, diversificarea activităților economice din acest sector, crearea de noi locuri de muncă și îmbunătățirea calității vieții în regiunile coastă ale Europei, va facilita accesul la finanțare.

Parteneriate de tip public-privat

Parteneriatele de tip public-privat sunt o soluție general recunoscută și promovată pentru soluționarea problemelor sau pentru eficientizarea serviciilor publice. Aplicarea acestei modalități de obținere a finanțării este dezirabilă în situațiile în care statul nu deține suficiente resurse pentru a asigura prestarea unor servicii publice de calitate. Legea nr. 178/2000, actualizată în data de 23.04.2013, reglementează parteneriatul public-privat, fiind ca o oportunitate reală de implementare a proiectelor propuse la nivel local.

În comuna Dumești dezvoltarea parteneriatelor de tip public-privat este esențială pentru înregistrarea progresului economic local.

Printre avantajele parteneriatului public-privat se remarcă:

- accelerarea utilizării obiectivelor și proiectelor de infrastructură;
- reducerea pe ansamblu a costurilor proiectelor;
- îmbunătățirea calității serviciilor de utilitate publică.

Creditarea

Creditarea reprezintă o modalitate de contractare a sumelor necesare finanțării unui proiect de investiții prin semnarea unui contract cu o instituție bancară. Procedura de contractare a creditului este aparent facilă, debitorul având niște etape de urmat bine definite.

Costurile aferente unui credit sunt destul de mari și implică un anumit grad de risc vis-à-vis de posibilitatea rambursării datoriilor, mai ales într-o situație de incertitudine cum este cea generată de criza financiară. Mai mult, în calitate de instituție publică, în vederea contractării unui împrumut, solicitantul trebuie să obțină avizul de la Comisia de Autorizare a Împrumuturilor Locale, iar în cazul în care se epuizează plafonul de îndatorare publică externă este imposibilă

contractarea unor credite de către instituțiile publice, avizul din partea Comisiei de Autorizare a Împrumuturilor Locale fiind obligatoriu.

În plus, un grad ridicat de îndatorare poate reprezenta o blocare a posibilităților de investiții pe termen scurt și mediu, deoarece administrația publică nu mai poate accesa alte credite și uneori poate afecta chiar și contractarea fondurilor europene.

Capacitatea de auto-finanțare

În vederea evaluării capacității financiare general a unității administrative – teritoriale este necesară analiza veniturilor totale și capacitatea acestora de a genera venituri. De cele mai multe ori bugetele alocate sunt semnificativ mici decât suma necesară investițiilor propuse, fiind astfel recomandată susținerea proiectelor din punct de vedere financiar cu fonduri provenite din surse externe.

Concordanța cu politicile naționale și europene

Documente strategice la nivel European

1. Agenda 2030 pentru dezvoltare durabilă

Agenda 2030 pentru dezvoltare durabilă „*Transformarea lumii în care trăim*” este un document adoptat la Summit-ul ONU privind dezvoltarea durabilă (New York, 25-27 septembrie 2015). Aceasta include un set de obiective de dezvoltare durabilă globale care au înlocuit obiectivele de dezvoltare ale mileniului de la 1 ianuarie 2016.

Agenda 2030 abordează, într-o manieră cuprinzătoare, problema eradicării sărăciei și dimensiunile economice, sociale și de mediu ale dezvoltării durabile de la nivel global. Cele 17 noi obiective de dezvoltare durabilă împreună cu cele 169 de ținte aferente se referă la domeniile cheie, precum sărăcia, drepturile omului, securitatea alimentară, sănătatea, consumul și producția sustenabile, creșterea economică, ocuparea forței de muncă, infrastructura, gestionarea durabilă a resurselor naturale, oceanele, schimbările climatice și egalitatea de gen.

Implementarea și succesul Agendei 2030 vor depinde de strategiile pentru dezvoltare durabilă și planurile de acțiune ale propriilor țări și pe parteneriatele pe care acestea vor reuși să le încheie.

Obiectivele pentru dezvoltare durabilă cuprinse în documentul anterior menționat sunt următoarele:

1. Eradicarea sărăciei în toate formele sale și în orice context
2. Eradicarea foamei, asigurarea securității alimentare, îmbunătățirea nutriției și promovarea unei agriculturi sustenabile
3. Asigurarea unei vieți sănătoase și promovarea bunăstării tuturor, la orice vârstă
4. Garantarea unei educații de calitate și promovarea oportunităților de învățare de-a lungul vieții pentru toți
5. Realizarea egalității de gen și întărirea rolului femeilor și al fetelor în societate
6. Asigurarea disponibilității și gestionării durabile a apei și sanitație pentru toți
7. Asigurarea accesului tuturor la energie la prețuri accesibile, într-un mod sigur, durabil și modern
8. Promovarea unei creșteri economice susținute, deschisă tuturor și durabilă, a ocupării depline și productive a forței de muncă și asigurarea de locuri de muncă decente pentru toți
9. Construirea unei infrastructuri reziliente, promovarea industrializării durabile și încurajarea inovației

10. Reducerea inegalităților în interiorul țării și între țări
11. Dezvoltarea orașelor și a așezărilor umane pentru ca ele să fie deschise tuturor, sigure, reziliante și durabile
12. Asigurarea unor modele de consum și producție durabile
13. Luarea unor măsuri urgente de combatere a schimbărilor climatice și a impactului lor
14. Conservarea și utilizarea durabilă a oceanelor, mărilor și a resurselor marine pentru o dezvoltare durabilă
15. Protejarea, restaurarea și promovarea utilizării durabile a ecosistemelor terestre, gestionarea durabilă a pădurilor, combaterea deșertificării, stoparea și repararea degradării solului și stoparea pierderilor de biodiversitate
16. Promovarea unor societăți pașnice și incluzive pentru o dezvoltare durabilă, a accesului la justiție pentru toți și crearea unor instituții eficiente, responsabile și incluzive la toate nivelurile
17. Consolidarea mijloacelor de implementare și revitalizarea parteneriatului global pentru dezvoltare durabilă

România susține pe deplin ideea că Agenda 2030 trebuie să fie implementată de către instituțiile locale, răspunzând direct nevoilor cetățenilor. Nevoile, interesele și grijile acestora trebuie să fie soluționate prin definirea unor strategii de dezvoltare locală și națională.

Ca membru al Uniunii Europene, România contribuie la îndeplinirea Obiectivelor de Dezvoltare Durabilă nu numai din perspectivă națională, dar și la nivel internațional, prin sprijinul pe care îl acordă țărilor mai puțin dezvoltate, prin intermediul asistenței oficiale pentru dezvoltare.

2. Programul de lucru al Comisiei Europene pentru 2020

În data de 29 ianuarie 2020 Comisia Europeană a adoptat programul său de lucru, prin care sunt definite acțiunile pe care comisia urmează să le întreprindă în 2020, cu scopul de a valorifica într-un mod optim oportunitățile oferite de cele două tranziții, tranziția ecologică și tranziția digitală. Demararea tranziției către o Europă echitabilă, neutră din punct de vedere climatic și digitală.

În 2020, Comisia Europeană va începe să acționeze cu obiectivul: *Demararea tranziției către o Europă echitabilă, neutră din punct de vedere climatic și digitală, astfel încât cele șase ambiții emblematice ale președintei von der Leyen să fie transpuse în inițiative concrete care vor fi apoi negociate și puse în practică în cooperare cu Parlamentul European, cu statele membre și cu alți parteneri:*

- **Un Pact ecologic european:** După ce și-a prezentat primele inițiative-cheie în lunile decembrie 2019 și ianuarie 2020, Comisia va propune un act legislativ european privind clima, menit să consacre în legislație obiectivul atingerii neutralității emisiilor de carbon în 2050. Un pact european privind clima va conjuga toate aceste eforturi, cooptând în acest sens regiunile, comunitățile locale, societatea civilă, școlile, industria și cetățenii.

- **Europă pregătită pentru era digitală:** O nouă Strategie europeană privind datele va permite Uniunii să profite la maximum de valoarea enormă pe care o reprezintă în economia digitală datele fără caracter personal ca bun care se răspândește neconținut și este continuu reutilizabil. Aceasta va prevedea utilizarea în condiții optime a potențialului datelor digitale și dezvoltarea și promovarea utilizării inteligenței artificiale într-un mod care să respecte valorile noastre europene și drepturile fundamentale. O nouă Strategie industrială pentru Europa va consolida capacitățile noastre industriale și de inovare, iar Actul legislativ privind serviciile digitale va consolida piața unică a serviciilor digitale și va oferi întreprinderilor mai mici claritatea juridică și condițiile concurențiale echitabile de care au nevoie.
- **economie în serviciul cetățenilor:** Comisia va lua măsuri pentru a integra cele două tranziții, tranziția digitală și cea climatică, în modelul nostru unic în lume de economie socială de piață, garantând astfel faptul că economia noastră știe să îmbine echitatea socială cu durabilitatea și creșterea economică. Respectând tradițiile naționale, Comisia va prezenta propuneri care le vor garanta lucrătorilor din UE un salariu minim echitabil, vor înființa un sistem european de reasigurare pentru indemnizațiile de șomaj și vor lansa inițiative care să garanteze o impozitare eficientă și echitabilă. Comisia va propune, de asemenea, o garanție europeană pentru copii pentru a le asigura accesul la servicii de bază și va consolida Garanția pentru tineret pentru a sprijini educația tinerilor, precum și oportunitățile de formare și de muncă de care au nevoie aceștia.
- **Europă mai puternică pe plan internațional:** Comisia va elabora noi strategii de colaborare cu vecinii din Africa și Balcanii de Vest. Comisia va continua să pledeze pentru deschiderea negocierilor de aderare cu Macedonia de Nord și Albania. În paralel, va urmări să mențină ritmul reformelor prin propunerea unor modalități prin care să se accelereze procesul de aderare și care să vizeze inclusiv metodologia de extindere și stabilirea unui cadru consolidat de investiții
- **Promovarea modului de viață european:** Comisia va prezenta un nou Pact privind migrația și azilul, care va constitui elementul central al reformei politicii în domeniul azilului. De asemenea, va sprijini protejarea sănătății europenilor și își va asuma o poziție de lider în eforturile de combatere a cancerului. Inițiativele vor contribui la intensificarea investițiilor în competențele cetățenilor, oferindu-le mijloacele necesare pentru a aborda cu stăpânire necesară provocările legate de tranziția digitală și cea ecologică. Comisia va prezenta, de asemenea, o nouă Strategie a UE privind uniunea securității, în care va indica domeniile în care Uniunea poate aduce valoare adăugată pentru a sprijini statele membre în asigurarea securității – de la combaterea terorismului și a criminalității organizate la prevenirea și depistarea amenințărilor hibride, consolidarea securității cibernetice și sporirea rezilienței infrastructurii critice.
- **Un nou elan pentru democrația europeană:** Împreună cu celelalte instituții ale UE și cu alți parteneri, Comisia va lansa Conferința privind viitorul Europei, implicându-i pe cetățeni în procesul de modelare a acțiunilor UE. Comisia va continua să asigure în UE o cultură solidă a statului de drept. Se va analiza, de asemenea, modul în care noile

realității demografice afectează aspecte dintre cele mai diverse, de la ocuparea forței de muncă la protecția socială, sănătatea publică, finanțele publice și politica regională, conectivitatea digitală, competențele și integrarea, și vom răspunde prin inițiative privind îmbătrânirea populației, de exemplu.

Documente strategice la nivel național

1. Strategia națională pentru Dezvoltarea Durabilă a României 2030

Strategia Națională pentru Dezvoltarea Durabilă a României 2030 se adresează provocărilor actuale legate de procesul de globalizare, de accentuare a inegalităților și de agravare a problemelor de mediu, propunând tranziția spre o dezvoltare durabilă, bazată pe principiile și în spiritul Agendei 2030 pentru Dezvoltare Durabilă, ca membră a Uniunii Europene.

România, alături de alte 192 de state, și-a asumat stabilirea cadrului național pentru susținerea Agendei 2030 pentru Dezvoltare Durabilă, care include un set de 17 Obiective de Dezvoltare Durabilă și Agenda de Acțiune de la Addis-Abeba. Planul de acțiune global, pe care România alege să-l susțină în următorii ani, se adresează ameliorării sărăciei, combaterii inegalităților, injustiției sociale și protejării planetei până în anul 2030.

În cadrul SNDDR sunt prezentate țintele naționale pentru fiecare dintre obiectivele de dezvoltare durabilă specificate în Agenda 2030, sub forma Orizont 2020, pentru măsurile preconizate și Ținte 2030, pentru eșalonarea rațională a eforturilor destinate atingerii acestui scop.

Ținând cont de importanța și necesitatea ca dezvoltarea viitoare a comunei să fie în concordanță și să contribuie la obiectivele stabilite la nivel național, mai jos sunt prezentate pe scurt principalele aspecte incluse în SNDDR în acest sens.

Tabel: Obiective pentru dezvoltare durabilă – concordanță Orizont 2020/Ținte 2030⁵

Obiective pentru dezvoltare durabilă	Orizont 2020	Ținte 2030
<i>Eradicarea sărăciei în toate formele sale și în orice context Stabilirea unor standarde durabile de calitate și de cost pentru toate serviciile sociale, vizând în mod special pe cele</i>	<ul style="list-style-type: none"> Stabilirea unor standarde durabile de calitate și de cost pentru toate serviciile sociale, vizând în mod special pe cele destinate grupurilor vulnerabile 	<ul style="list-style-type: none"> Eradicarea sărăciei extreme pentru toți cetățeni Reducerea cu cel puțin jumătate a numărului de cetățeni care trăiesc în sărăcie relativă

⁵ Sursa: <https://www.edu.ro/sites/default/files/Strategia-nationala-pentru-dezvoltarea-durabila-a-Rom%C3%A2niei-2030.pdf>, accesat 15.11.2020

Obiective pentru dezvoltare durabilă	Orizont 2020	Ținte 2030
destinate grupurilor vulnerabile	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Dezvoltarea unui sistem național de indicatori de incluziune socială prin integrarea tuturor bazelor de date din sfera asistenței sociale în regim digitalizat care să țină cont de mobilitatea socială; monitorizarea anuală efectivă a rezultatelor pe baza acestor indicatori ▪ Stimularea participării pe piața muncii a persoanelor apte de muncă aflate în risc de excluziune prin dezvoltarea măsurilor active de consiliere și asistență socială 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Consolidarea sistemului național unitar a serviciilor de intervenție de urgență, reabilitare ulterioară și compensare a pierderilor în caz de calamități naturale, accidente industriale sau evenimente climatice extreme
Eradicarea foamei, asigurarea securității alimentare, îmbunătățirea nutriției și promovarea unei agriculturi sustenabile	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Dezvoltarea unor programe pentru promovarea consumului de alimente sănătoase ▪ Continuarea Programului Național de Reabilitare a Infrastructurii Principale de Irigații din România ▪ Susținerea producției și diversificarea speciilor autohtone cu valoare genetică ridicată, dar deficitare pe piața internă, în domenii precum legumicultura, creșterea efectivelor la rasele valoroase de suine, taurine și bivoli, sectorul 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Eradicarea malnutriției și menținerea ratei obezității sub 10%, similar cu nivelul înregistrat în anul 2014 ▪ Finalizarea cadastrului agricol ▪ Dublarea ponderii agriculturii în PIB-ul României, față de anul 2018 ▪ Menținerea și extinderea diversității genetice a semințelor, a plantelor cultivate și a animalelor de fermă și domestice și a speciilor sălbatice înrudite

Obiective pentru dezvoltare durabilă	Orizont 2020	Ținte 2030
	<p>avicol, colectarea și comercializarea lânii, apicultură, pescuit și acvacultură, inclusiv prin stimularea cercetării-dezvoltării în domeniul agro-alimentar</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Creșterea numărului de produse recunoscute la nivel european / atestate tradițional / atestate ca rețete consacrate ▪ Susținerea și atragerea tinerilor fermieri ▪ Creșterea numărului de fermieri activi înregistrați în sistemul de agricultură ecologică și creșterea suprafeței agricole certificate ecologic ▪ Creșterea numărului de grupuri aplicante/operatori economici înregistrați pe scheme de calitate naționale și europene ▪ Promovarea bunelor practici agricole pentru prevenirea și combaterea poluării solului 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Creșterea gradului de valorificare a producției agricole autohtone ▪ Creșterea ponderii agriculturii ecologice în totalul producției agricole ▪ Menținerea și rentabilizarea unor ocupații și metode tradiționale de valorificare a plantelor medicinale și fructelor de pădure în zona montană. ▪ Menținerea tradițiilor locale prin creșterea numărului de produse cu caracteristici specifice în ceea ce privește originea geografică
<i>Asigurarea unei vieți sănătoase și promovarea bunăstării tuturor, la orice vârstă</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Promovarea educației în sănătate, a prevenției și a unui mod de viață sănătos 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Asigurarea accesului universal la servicii de informare, educare și consiliere pentru

Obiective pentru dezvoltare durabilă	Orizont 2020	Ținte 2030
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Inițierea unui program național pentru susținerea serviciilor de îngrijire de lungă durată pentru persoanele vârstnice sau cu dizabilități ▪ Modernizarea și reabilitarea infrastructurii sănătății publice la media standardelor UE, cu accent și pe zona rurală, inclusiv susținerea cercetării în medicină ▪ Implementarea unui sistem transparent și fiabil de pătrundere și gestionare a medicamentelor, dispozitivelor, aparaturii și tehnicii medicale pe piața din România, pentru creșterea accesului populației la tehnologii de diagnostic și tratament cât mai noi și performante ▪ Ameliorarea capacității de diagnostic și tratament prin implementarea serviciilor de E-sănătate; dezvoltarea operațiunilor de screening și diagnosticare precoce pentru boli netransmisibile cu impact asupra sănătății publice (diferite forme de cancer, 	<ul style="list-style-type: none"> promovarea prevenției și adoptarea unui stil de viață fără riscuri ▪ Digitalizarea completă a sistemului de sănătate și, implicit eliminarea documentelor și registrelor tipărite pe suport de hârtie, pentru a eficientiza și a facilita intervențiile medicale, pentru a asigura populației accesul rapid la servicii medicale de calitate, la tratamente și medicamente și pentru monitorizarea eficientă a nevoilor ▪ Reducerea prevalenței mortalității materne și infantile, a incidenței cancerului la sân sau de col uterin și a sarcinilor la adolescente, având ca obiectiv prioritar grupurile vulnerabile și defavorizate ▪ Reducerea mortalității materne și mortalității neonatale, astfel încât să se situeze sub media UE ▪ Creșterea acoperirii vaccinale până la nivelul minim recomandat de OMS pentru fiecare vaccin, prin dezvoltarea

Obiective pentru dezvoltare durabilă	Orizont 2020	Ținte 2030
	<p>diabet, afecțiuni cardiovasculare și respiratorii), screening pre-concepțional, prenatal și neonatal; screening pentru boli infecțioase, inclusiv cele cu transmisie sexuală (hepatită, HIV/ SIDA, tuberculoză)</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Dezvoltarea legislației în domeniul sănătăți psihice (mentale) ▪ Reglementarea prin lege a controlului asupra producerii, importului și comercializării suplimentelor alimentare 	<p>unei platforme comune de colaborare între autorități, medici, pacienți, organizații internaționale cu experiență în acest domeniu, reprezentanți ai companiilor în domeniu, precum și alți factori interesați</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Promovarea conștientizării bolilor psihice, reducerea stigmatului și crearea unui mediu în care cetățenii afectați se simt acceptați și unde pot cere ajutor ▪ Stoparea îmbolnăvirii de tuberculoză și combaterea hepatitei și a altor boli transmisibile ▪ Reducerea cu o treime a mortalității premature cauzate de bolile netransmisibile prin prevenire și tratament și prin promovarea sănătății și bunăstării mentale ▪ Reducerea mortalității cauzate de boli cornice ▪ Reducerea consumului de substanțe nocive
<i>Garantarea unei educații de calitate și promovarea</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Creșterea accesului la o educație incluzivă și de calitate, inclusiv prin 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Reducerea ratei de părăsire timpurie a sistemului educațional

Obiective pentru dezvoltare durabilă	Orizont 2020	Ținte 2030
<p><i>oportunităților de învățare de-a lungul vieții pentru toți</i></p>	<p>îmbunătățirea confortului elevului și a curriculumului bazat pe competențe, implementarea pachetului social garantat, crearea cadrului normativ pentru serviciile de educație timpurie</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Promovarea culturii antreprenoriale și a deprinderilor necesare în tot sistemul de educație prin reînființarea și/sau modernizarea atelierelor școlare în învățământul profesional și tehnologic; organizarea de concursuri antreprenoriale bazate pe proiecte cu aplicare practică în și între unitățile de învățământ; încurajarea activităților de mentorat voluntar și a parteneriatelor cu mediul de afaceri pe plan local; extinderea societăților antreprenoriale studențești și încurajarea conlucrării acestora cu agenții economici pe bază de contract prin dezvoltarea de parteneriate între universități și reprezentanții mediului antreprenorial 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Învățământ axat pe competențe și centrat pe nevoile elevului, căruia să îi fie oferită o mai mare libertate în definirea priorităților de studiu, prin măsuri precum creșterea ponderii de materii opționale ▪ Asigurarea faptului că toți elevii dobândesc cunoștințele și competențele necesare pentru promovarea dezvoltării durabile, inclusiv prin educația pentru dezvoltare durabilă și stiluri de viață durabile, drepturile omului, egalitatea de gen, promovarea unei culturi a păcii și non-violenței, aprecierea diversității culturale și a contribuției culturii la dezvoltarea durabilă ▪ Accentuarea rolului, în procesul educațional, al educației civice, a principiilor și noțiunilor despre o societate durabilă pașnică și incluzivă, egalitate de gen, despre valorile democrației și pluralismului, despre

Obiective pentru dezvoltare durabilă	Orizont 2020	Ținte 2030
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Modernizarea infrastructurii în domeniul educației și formării profesionale conform standardelor UE pentru întregul ciclu educațional, de la educația timpurie ante-preșcolară la studiile post-doctorale și învățarea pe tot parcursul vieții pentru dobândirea de cunoștințe și deprinderi relevante pe piața muncii și asigurarea egalității de șanse indiferent de statut social, sex, religie, etnie sau capacități psihomotorii, îmbunătățirea coeficienților din formula de finanțare astfel încât să sprijine mai mult școlile dezavantajate ▪ Stabilirea cadrului normativ pentru desfășurarea programelor de formare continuă și stimularea participării la asemenea programe; înființarea centrelor comunitare de învățare permanentă de către autoritățile locale; cointeresarea companiilor în sprijinirea înrolării angajaților în asemenea programe 	<p>valorile multiculturalismului, prevenția discriminării și înțelegerea percepției „celuilalt”, despre importanța eradicării violenței cu accent pe fenomenul de violență în școli</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Modernizarea sistemului de învățământ prin adaptarea metodelor de predare-învățare la folosirea tehnologiilor informaționale și creșterea calității actului educațional ▪ Organizarea învățământului profesional și tehnic în campusuri special amenajate și dotate; pregătirea personalului didactic bine calificat; elaborarea de curriculum potrivit cerințelor de pe piața muncii prin dezvoltarea de parteneriate, inclusiv cu mediul de afaceri ▪ Extinderea generalizată a facilităților pentru formarea și perfecționarea continuă pe tot parcursul vieții, sporirea considerabilă a

Obiective pentru dezvoltare durabilă	Orizont 2020	Ținte 2030
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Susținerea procesului de învățământ prin programe educaționale extrașcolare și extra-curriculare care să asigure educația pentru sănătate, educația civică, cultural-artistică, științifică, ecologică și educația prin sport 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ participării la sistemele formale și non-formale de cunoaștere în vederea apropierii României de media performanțelor din statele membre ale UE ▪ Extinderea rețelei de centre comunitare de învățare permanentă de către autoritățile locale; continuarea cointeresării companiilor în sprijinirea înrolării angajaților în asemenea programe ▪ Creșterea substanțială a numărului de tineri și adulți care dețin competențe relevante, inclusiv competențe profesionale, care să faciliteze angajarea, crearea de locuri de muncă decente și antreprenoriatul ▪ Creșterea nivelului de educație financiară a cetățenilor ▪ Extinderea în educația formală universitară a dezvoltării durabile ca principii și specializare și accentuarea rolului cercetării interdisciplinare în dezvoltarea unei societăți durabile

Obiective pentru dezvoltare durabilă	Orizont 2020	Ținte 2030
<p><i>Realizarea egalității de gen și întărirea rolului femeilor și al fetelor în societate</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Organizarea de campanii de informare și sensibilizare privind partajarea echitabilă a responsabilităților în cadrul gospodăriei și familiei, îmbunătățirea serviciilor sociale relevante și concilierea obligațiilor profesionale cu viața personală și de familie având ca obiect creșterea implicării bărbaților în viața de familie și frecventarea cursurilor pentru tineri părinți ▪ Reglementarea funcției de expert în egalitate de șanse între femei și bărbați și a posibilității desemnării persoanelor cu aceste atribuții în toate instituțiile și autoritățile publice, precum și în companiile private cu peste 50 de angajați; ▪ Crearea unui sistem integrat de monitorizare și raportare privind cazurile de violență domestică ▪ Includerea perspectivei de gen în programa școlară și în manuale; organizarea unor campanii de informare și sensibilizare 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Continuarea reducerii disparității salariale dintre sexe ▪ Eliminarea tuturor formelor de violență împotriva femeilor și fetelor, în sferele publice și private, inclusiv a traficului, exploatării sexuale și a altor tipuri de exploatare ▪ Asigurarea participării depline și eficiente a femeilor și a egalității de șanse la ocuparea posturilor de conducere la toate nivelurile de luare a deciziilor în viața politică, economică și publică

Obiective pentru dezvoltare durabilă	Orizont 2020	Ținte 2030
	<p>pentru combaterea stereotipurilor de gen în rândul tinerilor</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Monitorizarea implementării dispozițiilor legale privind sănătatea sexuală și reproductivă și organizarea de campanii de informare pentru prevenirea și combaterea abuzurilor sexuale și respectarea drepturilor la nediscriminare și identitate 	
<p><i>Asigurarea disponibilității și gestionării durabile a apei și sanitație pentru toți</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Promovarea și valorificarea durabilă a resurselor considerabile ale României de ape minerale (plate sau natural carbogazoase) pentru consum, precum și în scopuri terapeutice; folosirea mai activă a apelor geotermale atât în scopuri energetice, cât și pentru turismul de sănătate (spa) ▪ Monitorizarea strictă a calității apei potabile destinate consumului populației pentru menținerea în parametrii bio-chimici acceptați ▪ Asigurarea accesului la apă potabilă și la canalizare în zonele 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Creșterea substanțială a eficienței folosirii apei în activitățile industriale, comerciale și agricole; extinderea reutilizării raționale a apelor tratate și reciclate în perspectiva atingerii obiectivelor economiei circulare ▪ Creșterea substanțială a eficienței de utilizare a apei în toate sectoarele și asigurarea unui proces durabil de captare și furnizare a apei potabile, pentru a face față deficitului de apă ▪ Conectarea gospodăriilor populației din orașe, comune și sate compacte la rețeaua de apă potabilă

Obiective pentru dezvoltare durabilă	Orizont 2020	Ținte 2030
	<p>periferice ale orașelor; sprijinirea racordării unui număr sporit de gospodării la aceste rețele prin grija autorităților locale</p>	<p>și canalizare în proporție de cel puțin 90%</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Creșterea accesului la apă potabilă pentru grupurile vulnerabile și marginalizate ▪ Îmbunătățirea calității apei prin reducerea poluării, eliminarea depozitării deșeurilor și reducerea la minimum a produselor chimice și materialelor periculoase, reducând proporția apelor uzate netratate și sporind substanțial reciclarea și reutilizarea sigură ▪ Realizarea accesului la condiții sanitare și de igienă adecvate și echitabile pentru toți, acordând o atenție specială celor în situații vulnerabile
<p><i>Asigurarea accesului tuturor la energie la prețuri accesibile, într-un mod sigur, durabil și modern</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Revizuirea și completarea cadrului legal, inclusiv în privința legislației fiscale în domeniul petrolului și gazelor; monitorizarea contractelor negociate și asigurarea transparenței procedurilor; întărirea puterii de decizie și independenței autorităților de reglementare și control 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Extinderea rețelelor de transport și distribuție pentru energie electrică și gaze naturale în vedea asigurării accesului consumatorilor casnici, industriali și comerciali la surse sigure de energie la prețuri acceptabile ▪ Asigurarea securității cibernetice a platformelor

Obiective pentru dezvoltare durabilă	Orizont 2020	Ținte 2030
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Liberalizarea și extinderea pieței de energie și interconectarea sistemelor energetice la nivel național și regional în vederea realizării unei rețele complementare și interactive de servicii (contorizare și rețele inteligente) și reducerii costurilor suportate de consumator ▪ Menținerea unui mix energetic optim prin valorificarea resurselor proprii, diversificarea surselor de import și a destinațiilor de export, modernizarea și eficientizarea instalațiilor existente viabile, promovarea surselor regenerabile de energie și a tehnologiilor de conversie cu emisii reduse de carbon ▪ Consolidarea politicii de eficiență energetică și protecția consumatorilor ▪ Reducerea cu 19% a consumului intern de energie primară 	<ul style="list-style-type: none"> de monitorizare a rețelelor de producție, transport și distribuție a energiei electrice și gazelor naturale ▪ Decuplarea creșterii economice de procesul de epuizare a resurselor și de degradare a mediului prin sporirea considerabilă a eficienței energetice (cu minimum 27% comparativ cu scenariul de status-quo) și folosirea extinsă a schemei EU ETS în condiții de piață previzibile și stabile ▪ Creșterea ponderii surselor de energie regenerabilă și a combustibililor cu conținut scăzut de carbon în sectorul transporturilor (autovehicule electrice), inclusiv combustibili alternativi ▪ Asigurarea unui cadru de reglementare stabil și transparent în domeniul eficienței energetice în vederea atragerii investițiilor ▪ Susținerea strategică a ponderii energiei electrice în totalul consumului

Obiective pentru dezvoltare durabilă	Orizont 2020	Ținte 2030
		casnic, industrial și în transporturi prin stabilirea unor norme de performanță pentru instalații și aparatură
<p><i>Promovarea unei creșteri economice susținute, deschisă tuturor și durabilă, a ocupării depline și productive a forței de muncă și asigurarea de locuri de muncă decente pentru toți</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Continuarea creării premiselor pentru aderarea la Zona Euro prin politici monetare prudente și măsuri de sprijinire a productivității și competitivității economiei românești ▪ Sprijinirea activității întreprinderilor mici și mijlocii, a antreprenoriatului în rândul tinerilor prin încurajarea și susținerea financiară a start-up-urilor ▪ Inițierea unor programe de formare profesională de bază cu finanțare UE în corelare cu cerințele pieței muncii, cu accent pe segmentele tinere sau social vulnerabile ale populației ▪ Încurajarea încheierii de contracte de muncă cu orar flexibil și / sau telemuncă / teleworking (munca de la distanță); asigurarea de facilități și servicii de sprijin pentru îngrijirea 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Păstrarea în continuare a unui ritm al creșterii PIB superior față de media UE pentru a susține efortul de reducere a decalajelor în comparație cu țările europene avansate, paralel cu aplicarea principiilor dezvoltării durabile și îmbunătățirea constantă a nivelului de trai al populației ▪ Promovarea unor politici orientate spre dezvoltare care susțin activitățile productive, crearea locurilor de muncă decente, antreprenoriatul prin startup, creativitatea și inovația, și care încurajează formalizarea și creșterea întreprinderilor micro, mici și mijlocii, inclusiv prin acces la servicii financiare ▪ Atingerea unor niveluri mai ridicate ale productivității prin diversificare, modernizarea tehnologică și inovație, inclusiv prin accent pe sectoarele cu

Obiective pentru dezvoltare durabilă	Orizont 2020	Ținte 2030
	<p>copiilor și a membrilor de familie aflați în întreținere</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Elaborarea și punerea în aplicare a unui program coerent pentru dezvoltarea turismului, inclusiv a agroturismului, generator de locuri de muncă și venituri considerabile, prin îmbunătățirea infrastructurii și căilor de acces la obiectivele turistice, profesionalizarea personalului și valorificare înțeleaptă a tradițiilor culturale și specificului național ▪ Valorificarea potențialului piețelor de capital și altor instrumente de finanțare, inclusiv a parteneriatelor public-privat 	<p>valoare adăugată sporită și utilizarea intensivă a forței de muncă</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Realizarea unui turism competitiv pe termen lung, dezvoltarea agroturismului, ecoturismului, turismului rural, balnear și cultural și îmbunătățirea imaginii României ca destinație turistică ▪ Consolidarea capacității instituțiilor financiare interne pentru a încuraja și a extinde accesul la servicii bancare, de asigurări și servicii financiare pentru toți
<p><i>Construirea unor infrastructuri reziliente, promovarea industrializării durabile și încurajarea inovației</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Îmbunătățirea conectivității între localități și regiuni prin sporirea ponderii drumurilor județene și comunale modernizate la 61% în 2020 (în comparație cu 39,4% în 2016) ▪ Încurajarea și sprijinirea, în condiții de egalitate, a investițiilor străine directe 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Modernizarea și dezvoltarea infrastructurii calitative, fiabile, durabile și puternice, inclusiv infrastructura regională și transfrontalieră, pentru a sprijini dezvoltarea economică și bunăstarea oamenilor, cu accent pe accesul larg și echitabil pentru toți

Obiective pentru dezvoltare durabilă	Orizont 2020	Ținte 2030
	<p>ca și a eforturilor investiționale proprii ale capitalului autohton cu accent pe sectoarele de înaltă și medie tehnicitate, creatoare de valoare adăugată sporită și care înglobează realizările de ultimă ora ale cercetării și dezvoltării tehnologice moderne, inclusiv în domeniul industriei de apărare</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Creșterea bugetului alocat cercetării cu aproximativ 30% anual, cu asigurarea unei distribuții bugetare echilibrate, destinate susținerii atât a cercetării aplicative și inovării, a cercetării fundamentale și de frontieră, cu accent pe domeniile de specializare inteligentă / cu potențial de creștere ▪ Dezvoltarea programelor sectoriale de finanțare a cercetării aplicative atât din bugetul de stat, cât și prin stimularea investițiilor private și prin dezvoltare de parteneriate în acest sector 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Îmbunătățirea siguranței rutiere ▪ Reabilitarea industriilor pentru a deveni durabile, cu eficiență sporită în utilizarea resurselor și adoptare sporită a tehnologiilor și proceselor industriale curate și ecologice, toate țările luând măsuri în conformitate cu capacitățile respective ale acestora ▪ Stimularea cu precădere a economiei digitale și investițiilor industriale care se situează în zona mai profitabilă a lanțului valoric, care fructifică și rezultatele eforturilor naționale de cercetare-dezvoltare-inovare și care se adresează unor piețe stabile și în creștere ▪ Întărirea cercetării științifice, modernizarea capacităților tehnologice ale sectoarelor industriale; încurajarea inovațiilor și creșterea semnificativă a numărului de angajați în cercetare și dezvoltare și sporirea cheltuielilor publice și private pentru cercetare și dezvoltare

Obiective pentru dezvoltare durabilă	Orizont 2020	Ținte 2030
		<ul style="list-style-type: none"> ▪ Promovarea industrializării incluzive și durabile și sporirea ratei de ocupare ▪ Creșterea accesului întreprinderilor mici industriale și de altă natură la servicii financiare, inclusiv la credite accesibile, și integrarea acestora în lanțuri valorice și piețe externe
<p><i>Reducerea inegalităților în interiorul țărilor și între țări</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Reducerea polarizării sociale prin asigurarea creșterii constante, pe bază anuală, a veniturilor mici, alocațiilor pentru copii, tineri, vârstnici și persoane cu dizabilități, pensiilor, ajutoarelor sociale pentru alte grupuri vulnerabile sau defavorizate într-un quantum superior celui mediu pe economie • Sprijinirea dezvoltării activităților economice productive în mediul rural, pe lângă cele agricole, prin încurajarea antreprenoriatului, asigurarea accesului la internet pentru munca de la distanță, accesul sporit la serviciile de microfinanțare 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Adoptarea politicilor, în special fiscale, salariale și de protecție socială, în scopul reducerii progresive a inegalităților, respectiv a proporției grupurilor dezavantajate ▪ Aproprierea României de nivelul mediei UE, corespunzător anului 2030, din punctul de vedere al indicatorilor dezvoltării durabile ▪ Reducerea discriminării prin acordarea de sprijin organizațiilor neguvernamentale care activează în domeniul drepturilor omului

Obiective pentru dezvoltare durabilă	Orizont 2020	Ținte 2030
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Creșterea intermedierei financiare în mod durabil cu asigurarea stabilității și credibilității sectorului bancar ▪ Promovarea fermă și monitorizarea permanentă a aplicării legislației existente în materie de incluziune socială pentru toate categoriile de cetățeni, inclusiv persoanele aparținând minorităților etnice sau de altă natură, în toate domeniile vieții politice, economice, sociale și culturale 	
<p><i>Dezvoltarea orașelor și a așezărilor umane pentru ca ele să fi deschise tuturor, sigure, reziliente și durabile</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Creșterea procentului de proprietăți cadastrate și înregistrate în toate localitățile la 80% pentru construcții și finalizarea înregistrării terenurilor agricole ce fac obiectul subvențiilor acordate de Agenția de Plăți și Intervenție pentru Agricultură, ca element de bază al planificării spațiale și amenajării teritoriului ▪ Implementarea programelor existente și adoptarea de măsuri suplimentare pentru avertizarea timpurie, intervențiile de urgență și acțiunile ulterioare de 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Asigurarea accesului la condiții de locuire adecvate pentru toți cetățenii ▪ Reducerea semnificativă a pierderilor economice provocate de inundații și alunecările de teren, îmbunătățirea răspunsului colectiv și întărirea capacității de adaptare și revenire la nivel funcțional în cel mai scurt timp după producerea evenimentului, reducerea impactului inundațiilor sau a poluărilor generate de inundații și ale alunecărilor de teren asupra ecosistemelor,

Obiective pentru dezvoltare durabilă	Orizont 2020	Ținte 2030
	<p>reabilitare prin precizarea responsabilității tuturor factorilor cu atribuții în domeniu în caz de calamități naturale (seisme, inundații, alunecări de teren) sau accidente (deversări sau emisii nocive, incendii extinse etc)</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Pregătirea din vreme a unor planuri de contingență pentru prevenirea și limitarea efectelor previzibile ale schimbărilor climatice ▪ Îmbunătățirea calității aerului ▪ Creșterea capacității instituționale a autorităților cu responsabilități în domeniul calității aerului de adaptare la cerințele de respectare a obiectivelor de calitate a aerului ▪ Valorificarea resurselor culturale specifice pe plan local prin protejarea patrimoniului cultural, identității culturale și îndeletnicirilor tradiționale (artizanale, artistice, culinare); încurajarea dezvoltării în 	<p>inclusiv prin îmbunătățirea constantă a cadrului legislative</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Asigurarea accesului la sisteme de transport sigure, la prețuri echitabile, accesibile și durabile pentru toți, în special prin extinderea rețelelor de transport public, acordând o atenție deosebită nevoilor celor aflați în situații vulnerabile, femei, copii, persoane cu dizabilități și în etate ▪ Elaborarea și punerea în aplicare a unui program general de planificare spațială și amenajare a teritoriului în corelare cu strategiile sectoriale la nivel național prin aplicarea conceptului de dezvoltare spațială policentrică și echilibrată, care să susțină coeziunea teritorială ▪ Educarea și responsabilizarea populației pentru situații de risc seismic ▪ Reducerea efectelor pe care poluarea atmosferică le are asupra sănătății

Obiective pentru dezvoltare durabilă	Orizont 2020	Ținte 2030
	<p>continuare a agroturismului</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Promovarea unui set de măsuri teritoriale pentru zonele urbane în vederea dezvoltării acestor funcții și echipamente care pot asigura creșterea competitivității orașelor la nivel european și internațional 	<p>umane și a mediului prin acordarea unei atenții deosebite calității aerului</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Reducerea substanțială a numărului deceselor și bolilor provocate de produsele chimice periculoase de poluare și de contaminarea aerului, apei și a solului ▪ Consolidarea eforturilor de protecție și salvagardare a patrimoniului cultural și natural, a elementelor de peisaj din mediul urban și rural ▪ Implementarea prevederilor legale referitoare la producția, transportul, depozitarea, utilizarea și eliminarea produselor chimice, inclusiv a celor farmaceutice, care pot prezenta pericole pentru sănătatea oamenilor și animalelor și pentru integritatea mediului
<p><i>Asigurarea unor modele de consum și producție durabile</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Continuarea eforturilor pe plan național pentru ameliorarea productivității utilizării resurselor prin includerea unor ținte precise, riguros monitorizate, în toate strategiile sectoriale și de 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Trecerea etapizată la un nou model de dezvoltare bazat pe utilizarea rațională și responsabilă a resurselor cu introducerea unor elemente ale economiei circulare,

Obiective pentru dezvoltare durabilă	Orizont 2020	Ținte 2030
	<p>dezvoltare în profil teritorial în vederea alinierii la standardele europene și pregătirii trecerii la modelul economiei circulare</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Tranziția de la modelul economic actual bazat pe producție și consum la economia circulară prin schimbarea mentalității prin educație, schimbarea comportamentului consumatorilor și prin dezvoltarea de mecanisme financiare pentru susținerea perioadei de tranziție ▪ Reducerea risipei de alimente pe întregul traseu producție-transport-procesare-comercializare-consum, de la recoltarea în fermă la eliminarea finală a deșeurilor ▪ Popularizarea și promovarea unor modele de producție și consum durabile prin campanii de informare pentru publicul larg și demersuri pentru extinderea acestor bune practici în programele educaționale școlare și extrașcolare 	<p>elaborarea unei foi de parcurs</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Înjumătățirea pe cap de locuitor a risipei de alimente la nivel de vânzare cu amănuntul și de consum și reducerea pierderilor de alimente de-a lungul lanțurilor de producție și de aprovizionare, inclusiv a pierderilor post-recoltare ▪ Reciclarea în proporție de 55% a deșeurilor municipale până în 2025 și 60% până în 2030 ▪ Reciclarea în proporție de 65% a deșeurilor de ambalaje până în 2025 (materiale plastice 50%; lemn 25%; metale feroase 70%, aluminiu 50%, sticlă 70%, hârtie și carton 75%) și 70% până în 2030 (materiale plastice 55%; lemn 30%; metale feroase 80%, aluminiu 60%, sticlă 75%, hârtie și carton 85%) ▪ Colectarea separată a deșeurilor menajere periculoase până în 2022, a deșeurilor biologice până în 2023 și materialele textile până în 2025

Obiective pentru dezvoltare durabilă	Orizont 2020	Ținte 2030
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Încurajarea companiilor, în special a companiilor mari și transnaționale, să adopte practici durabile și să integreze informațiile privind durabilitatea în ciclul de raportare ▪ Promovarea instrumentelor care conduc la îmbunătățirea performanțelor de mediu, prin campanii de informare și conștientizare privind avantajele obținerii etichetei UE ecologice pentru produse și servicii, precum și a obținerii înregistrării în EMAS de către organizațiile publice sau private ▪ Finalizarea cadrului legislativ privind promovarea achizițiilor publice verzi ▪ Ameliorarea procesului de urmărire statistico-economică și socială a modelelor de consum și de producție durabilă la nivel național, regional și local ▪ Creșterea gradului de pregătire a societății pentru reutilizare și 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Stabilirea de scheme obligatorii de răspundere extinsă a producătorilor pentru toate ambalajele până în 2024 ▪ Implementarea practicilor durabile de achiziții publice verzi, în conformitate cu prioritățile naționale și politicile europene

Obiective pentru dezvoltare durabilă	Orizont 2020	Ținte 2030
	<p>reciclare prin aplicarea ierarhiei de gestionare a deșeurilor</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Introducerea unui cod al sustenabilității care permite o raportare complexă a atitudinii companiilor privind aplicarea principiilor dezvoltării durabile 	
<p><i>Luarea unor măsuri urgente de combatere a schimbărilor climatice și a impactului lor</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Integrarea măsurilor de adaptare la schimbările climatice în strategiile și politicile de dezvoltare sectorială și armonizarea lor intersectorial ▪ Conștientizarea iminenței schimbărilor climatice atât la nivelul politic al instituțiilor statului, cât și în rândul tuturor cetățenilor, indiferent de vârstă 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Consolidarea rezilienței și capacității de adaptare a României la riscurile legate de climă și dezastre naturale ▪ Îmbunătățirea capacității de reacție rapidă la fenomene meteorologice extreme intempestive de mare intensitate ▪ Îmbunătățirea educației, sensibilizării și capacității umane și instituționale privind atenuarea schimbărilor climatice, adaptarea, reducerea impactului și alerta timpurie ▪ Intensificarea eforturilor României pentru a realiza tranziția la o economie „verde”, cu emisii reduse de dioxid de carbon, rezilientă la schimbările climatice și pentru

Obiective pentru dezvoltare durabilă	Orizont 2020	Ținte 2030
		<p>integrarea măsurilor de adaptare la schimbările climatice în sectoarele vulnerabile economice, sociale și de mediu, în conformitate cu politicile UE</p>
<p><i>Conservarea și utilizarea durabilă a oceanelor, mărilor și a resurselor marine pentru o dezvoltare durabilă</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Dezvoltarea colaborării internaționale cu statele dunărene pentru îmbunătățirea stării ecologice a apelor Dunării și reducerea impactului negativ al efluenților asupra ecosistemelor marine la vărsarea în Marea Neagră ▪ Gestionarea durabilă a resurselor acvatice vii printr-o abordare ecosistemică a activităților de pescuit ▪ Întărirea capacității României de combatere a pescuitului INN ▪ Susținerea programelor de cercetare pentru protecția și conservarea ariilor protejate și a resurselor acvatice vii 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Prevenirea și reducerea semnificativă a poluării marine de toate tipurile, în special de la activitățile terestre, inclusiv poluarea cu deșeuri marine și poluarea cu nutrienți ▪ Minimizarea și gestionarea impactului acidificării mediului apelor marine, inclusiv prin cooperare științifică sporită la toate nivelurile ▪ Dezvoltarea responsabilă și sustenabilă a activităților de pescuit la speciile sălbatice și de acvacultură cu respectarea cotelor și metodelor stabilite prin lege și menținerea, în limite rezonabile, a viabilității îndeletnicirilor tradiționale în acest domeniu, inclusiv a pescuitului sportiv și de agreement ▪ Atragerea celorlalte state riverane Mării Negre în

Obiective pentru dezvoltare durabilă	Orizont 2020	Ținte 2030
		actul de management durabil a resurselor acvatice vii
<p><i>Protejarea, restaurarea și promovarea utilizării durabile a ecosistemelor terestre, gestionarea durabilă a pădurilor, combaterea deșertificării, stoparea și repararea degradării solului și stoparea pierderilor de biodiversitate</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Păstrarea poziției României ca țară cu cea mai mare diversitate biogeografică din Europa atât prin integrarea în continuare a politicilor de mediu în toate strategiile naționale și sectoriale relevante, cât și prin îmbunătățirea infrastructurii de mediu, conform standardelor și practicilor UE și prevederilor convențiilor internaționale asumate de România ▪ Refacerea și completarea băncilor de date genetice, în special pentru speciile autohtone sau endemice, precum și sprijinirea activităților de cercetare științifică în acest domeniu ▪ Asigurarea conservării, restabilirii și utilizării durabile a ecosistemelor de apă dulce terestre și interioare și a serviciilor acestora, în special păduri, zone umede, munți și terenuri aride, în conformitate cu obligațiile prevăzute de acordurile internaționale 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Dezvoltarea infrastructurii verzi și folosirea serviciilor oferite de ecosistemele naturale (în special în luncile Dunării, afluenților acesteia și în Deltă) prin gestionarea integrată a bazinelor hidrografice și zonelor umede ▪ Conservarea și protejarea zonelor umede, între care se află și Rezervația Biosferei Delta Dunării, zonă umedă unicat în Europa, ca parte a patrimoniului natural european și Mondial ▪ Asigurarea conservării ecosistemelor montane, inclusiv a biodiversității acestora, în scopul de a spori capacitatea acestora de a oferi beneficii esențiale pentru dezvoltare durabilă ▪ Susținerea instituțiilor și infrastructurilor de cercetare-dezvoltare de interes național și European pentru studierea, gestionarea, protejarea și conservarea

Obiective pentru dezvoltare durabilă	Orizont 2020	Ținte 2030
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Atragerea și cointeresarea comunităților locale și a organizațiilor neguvernamentale, inclusiv a asociațiilor de vânătoare și pescuit sportiv, în acțiunile de combatere eficientă a braconajului, precum și de conservare a habitatelor sensibile și a biodiversității; compensarea pierderilor de venit ale proprietarilor de păduri sau de terenuri agricole situate în ariile naturale protejate 	<p>diversității patrimoniului natural</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Gestionarea durabilă a pădurilor, eliminarea tăierilor ilegale de arbori, dezvoltarea sistemului informatic integrat pentru monitorizarea exploatării și transportului masei lemnoase, inclusiv la punctele de frontieră, asigurarea împăduririi și reîmpăduririi terenurilor din fondul forestier și a celor degradate sau supuse deșertificării, desfășurarea plantării programate a perdelelor forestiere pentru protecția culturilor agricole și a elementelor de infrastructură în scopul limitării impactului schimbărilor climatice ▪ Tranziția către o economie circulară prin abordări complementare ce implică metode tradiționale și tehnologii de ultimă generație pentru restabilirea/refacerea capitalului natural și reducerea dependenței de fertilizatorii sintetici și de pesticide, pentru combaterea degradării solului

Obiective pentru dezvoltare durabilă	Orizont 2020	Ținte 2030
		<ul style="list-style-type: none"> ▪ Combaterea deșertificării, restaurarea terenurilor și solurilor degradate, inclusiv a terenurilor afectate de deșertificare, secetă și inundații
<p><i>Promovarea unor societăți pașnice și incluzive pentru o dezvoltare durabilă, a accesului la justiție pentru toți și crearea unor instituții eficiente, responsabile și incluzive la toate nivelurile</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Aplicarea riguroasă a prevederilor legale existente privind combaterea și condamnarea oricăror acte de violență, abuz, exploatare, trafic de persoane sau discriminare de orice fel, îndeosebi în privința copiilor, femeilor sau persoanelor cu dizabilități, indiferent de rasă, religie, gen sau orientare sexuală ▪ Reforma regimului de executare a pedepselor prin modernizarea instituțiilor de detenție, consolidarea sistemului de probațiune și aplicarea dispozițiilor legale privind reintegrarea socială a persoanelor față de care s-au dispus sancțiuni privative sau neprivative de libertate ▪ Măsuri pentru identificarea unor posibilități de continuare a colaborării 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Administrarea justiției în condiții de imparțialitate și celeritate, în conformitate cu legile și procedurile stabilite, cu respectarea principiului prezumției de nevinovăție ▪ Asigurarea și susținerea dialogului cu minoritățile naționale în vederea îmbunătățirii actului decizional, prin acces egal pentru toți cetățenii de a-și respecta și valorifica cultura, tradițiile, limba maternă și de a participa la viața economică, socială și politică și pentru combaterea preconcepțiilor, a prejudecăților și a discriminărilor în toate formele sale și promovarea dialogului interetnic, valorilor comune, diversității culturale și lingvistice ▪ Reducerea semnificativă a tuturor formelor de

Obiective pentru dezvoltare durabilă	Orizont 2020	Ținte 2030
	<p>interinstituționale, în scopul facilitării reintegrării sociale a persoanelor care au fost sancționate penal</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Redactarea și începerea implementării unei strategii naționale pentru încurajarea creșterii demografice ▪ Asigurarea unui tratament corect și nediscriminatoriu pentru cetățenii români aflați temporar la muncă în străinătate prin intervenții oficiale de susținere a intereselor acestora pe lângă autoritățile statelor respective ▪ Utilizarea extinsă a tehnicilor digitale avansate în elaborarea și modelarea integratoare a programelor și proiectelor de dezvoltare în vederea optimizării deciziilor privind stabilirea priorităților și alocarea rațională a resurselor financiare pe criterii de rentabilitate și competitivitate ▪ Identificarea și implementarea soluțiilor 	<p>violență și ratelor de deces conexe</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Stoparea abuzului, exploatării, traficului și a tuturor formelor de violență și torturii copiilor ▪ Reducerea semnificativă a fluxurilor ilicite financiare și de armament, consolidarea recuperării și returnării bunurilor furate și combaterea tuturor formelor de crimă organizată ▪ Asigurarea procesului decizional receptiv, incluziv, participativ și reprezentativ la toate nivelurile ▪ Dezvoltarea instituțiilor eficiente, responsabile și transparente la toate nivelurile ▪ Profesionalizarea și perfecționarea activității tuturor instituțiilor administrației publice centrale și locale, mai ales a compartimentelor care intră în contact direct cu cetățenii, pentru prestarea unor servicii prompte și civilizate; extinderea și

Obiective pentru dezvoltare durabilă	Orizont 2020	Ținte 2030
	<p>de stimulare a digitalizării economiei României prin introducerea tehnologiilor digitale în administrația publică și în sfera serviciilor financiar bancare</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Combaterea corupției prin toate mijloacele legale disponibile indiferent de poziția socială sau economică a persoanelor vizate ▪ Promovarea și consolidarea valorilor multiculturalismului prin includerea perspectivei și contribuției minorităților la istoria și cultura română, conservarea tradițiilor care contribuie la bogăția culturală și combaterea oricărei forme de discriminare, rasism și antisemitism, prin aplicarea legii, prin educație în spiritul multiculturalismului și prin conștientizarea problematicii discriminării minorităților autohtone, în prezent și în trecut 	<p>generalizarea serviciilor pe internet (on-line).</p>
<p><i>Consolidarea mijloacelor de implementare și revitalizarea parteneriatului global pentru dezvoltare durabilă</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Sprijinirea unor soluții realiste, favorabile țărilor în curs de dezvoltare în cadrul dezbaterilor interguvernamentale din 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Majorarea progresivă a cuantumului asistenței oficiale de dezvoltare acordate de România în cadrul programelor ODA,

Obiective pentru dezvoltare durabilă	Orizont 2020	Ținte 2030
	<p>cadrul UE, a ONU, precum și a instituțiilor sale specializate pe tema dezvoltării durabile</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Încurajarea investițiilor și altor activități economice ale unor întreprinzători din România, precum și a proiectelor bazate pe voluntariat, în special la inițiativa tinerilor, care au ca obiect promovarea principiilor și practicilor dezvoltării sustenabile în țări mai puțin dezvoltate ▪ Sprijinirea comunităților de români din străinătate prin asigurarea accesului la cursuri de limbă și cultură românească și dezvoltarea lectoratelor de limbă și literatură română în cadrul universităților din Europa și din lume 	<p>în funcție de capacitatea de susținere a economiei naționale, având ca obiectiv țintă atingerea cifrei de 0,33% din venitul național brut la nivelul anului 2030</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Sporirea și diversificarea ajutorului oficial pentru dezvoltare pe măsura creșterii potențialului economic al României și încurajarea agenților economici români să investească, pe baze competitive, în economia țărilor mai puțin dezvoltate ▪ Aderarea României la Zona Euro, la spațiul Schengen și la Organizația pentru Dezvoltare și Cooperare Economică ▪ Susținerea angajamentelor internaționale și implicarea proactivă pe plan european și internațional.

2. Conceptul Strategic de Dezvoltare Teritorială România 2030

Conceptul Strategic de Dezvoltare Teritorială România 2030 (CSDT România 2030) este un document strategic privind dezvoltarea teritorială durabilă și integrată pe termen mediu și lung a României. Conceptul asigură un cadru de fundamentare a dezvoltării teritoriale a României, în conexiune cu evoluțiile din spațiul european și internațional și se bazează pe practicile curente în

domeniul planificării teritoriale (spre exemplu, din Finlanda, Irlanda, Ungaria, Olanda și Franța). Nota specifică a acestuia este apelul la o viziune integratoare a acțiunilor de dezvoltare, în care nu se propun soluții generale pentru probleme, ci soluții care izvorăsc din nevoile și caracteristicile diferitelor zone.

Obiectivul general al CSDT este asigurarea integrării României în structurile Uniunii Europene prin afirmarea identității regional-continentale, a rolului său în regiune, creșterea coeziunii spațiale și a competitivității și asigurarea unei dezvoltări durabile a României.

Obiectivul general este detaliat în cinci obiective strategice majore:

- Racordarea la rețeaua europeană a polilor și coridoarelor de dezvoltare spațială;
- Structurarea și dezvoltarea rețelei de localități urbane;
- Afirmarea solidarității urban-rural adecvată categoriilor de teritorii;
- Consolidarea și dezvoltarea rețelei de legături inter-regionale;
- Valorificarea patrimoniului natural și cultural.

CSDT România 2030 stabilește liniile directoare de dezvoltare teritorială a României la scară regională, interregională, național, prin integrarea relațiilor relevante la nivel transfrontalier și transnațional, corelând conceptele de coeziune și competitivitate la nivelul teritoriului. *Scopul CSDT România 2030 este de a pune în evidență, din perspectivă teritorială integrată, modalitățile de valorificare a potențialului național, în vederea recuperării decalajelor de dezvoltare față de țările europene, de a stimula dezvoltarea echilibrată a României și de a consolida rolul României ca Stat Membru al Uniunii Europene și ca actor activ în zona Europei Centrale și de Est.*

Documentul urmărește maximizarea impactului investițiilor străine și naționale, prin orientarea lor către zone relevante. Această direcționare se realizează prin intermediul proiectelor strategice naționale și a politicilor publice elaborate în conformitate cu obiectivele acestuia.

3. Strategia națională privind schimbările climatice și creșterea economică bazată pe emisii reduse de carbon

Obiectivul principal al strategiei naționale privind schimbările climatice și creșterea economică bazată pe emisii reduse de carbon este acela de a mobiliza și de a permite actorilor privați și publici să reducă emisiile de gaze cu efect de seră (GES) provenite din activitățile economice în conformitate cu țintele UE și să se adapteze la impactul schimbărilor climatice, atât cele curente, cât și cele viitoare. În ceea ce privește procesul de reducere al emisiilor de GES, această strategie adoptă ținte cuantificabile în conformitate cu aspirațiile UE 2030.

În ceea ce privește adaptarea la schimbările climatice, scopul este acela de a susține și de a promova protecția mediului, a comunităților umane și a activităților economice față de efectele schimbărilor climatice, în special față de evenimentele extreme. Strategia va ghida acțiunile

României legate de schimbări climatice și de dezvoltare cu emisii reduse de dioxid de carbon până în 2030, reprezentând o actualizare și o extensie a Strategiei naționale privind schimbările climatice 2013-2020 realizată în lumina evoluțiilor recente.

Strategia este dezvoltată în contextul mai larg al unei viziuni naționale, care trebuie să permită realizarea unei economii reziliente la efectele schimbărilor climatice, cu emisii reduse de dioxid de carbon capabilă să-și integreze politicile și acțiunile privitoare la schimbările climatice prin intermediul unei creșteri economice inteligente, verde și inclusivă astfel încât, până în 2050, să se facă tranziția spre o societate în care politicile și acțiunile sociale, economice și de mediu să fie interconectate și proiectate astfel încât să asigure dezvoltarea durabilă, cu standarde de viață ridicate pentru cetățeni și o calitate ridicată a mediului.

Viziunea stabilită în documentul strategic pentru România este aceea de a deveni o economie rezilientă la schimbările climatice, cu emisii reduse de dioxid de carbon, care și-a integrat politicile și acțiunile legate de schimbările climatice într-o creștere economică inteligentă, „verde” și inclusivă până în anul 2030. Viziunea se bazează pe trei piloni:

- A. Stabilirea și atingerea Țintelor naționale legate de schimbările climatice și energie, în conformitate cu politica europeană privind schimbările climatice. Ținta stabilită pentru 2030 este: „România își va intensifica eforturile pentru a realiza tranziția la o economie „verde”, cu emisii reduse de dioxid de carbon, rezilientă la schimbările climatice, în special în ceea ce privește îmbunătățirea eficienței energetice și implementarea energiei regenerabile, precum și integrarea măsurilor de adaptare la schimbările climatice din cadrul sectoarelor vizate”
- B. Adoptarea abordării intersectoriale și integrate: schimbările climatice trebuie gestionate în toate programele sectoriale, în special în cele care au ca obiect energia, transportul, dezvoltarea urbană, resursele de apă, silvicultura, agricultura și dezvoltarea rurală. Pe lângă abordarea intersectorială, integrarea ar necesita și abordarea diferitelor dimensiuni: reducerea emisiilor de GES; adaptarea la schimbările climatice; disponibilitate instituțională și instrumente adecvate de finanțare; precum și participarea și incluziunea părților interesate multiple
- C. Maximizarea beneficiilor economice și sociale ale măsurii privind schimbările climatice

Documente strategice la nivel regional și județean

La momentul elaborării Strategiei de Dezvoltare Durabilă a Comunei Dumești, documentele strategice de referință la nivel regional și județean existente acoperă perioada de programare 2014-2020.

Prin urmare, în elaborarea Strategiei de Dezvoltare Durabilă nu se pot face referințe la nivel regional și județean pentru perioada 2021-2027. Cu toate acestea, ținând cont de cele prezentate anterior și de faptul că strategia vizează o dezvoltare care să fie în concordanță și să conducă la

atingerea obiectivelor specificate la nivel european și național, este o certitudine că documentul va fi conform și cu viitoarele strategii la nivel de regiune, județeană și locală, luând în considerare că și aceste documente de planificare strategică trebuie să respecte aceleași documente programatice la nivel european și național.

La momentul existenței acestor strategii, municipalitatea va proceda în consecință la armonizarea documentelor strategice, pentru a asigura convergența către obiective comune de dezvoltare.

Portofoliul de proiecte

Implementarea strategiei de dezvoltare locală a comunei Dumești vizează parcurgerea direcțiilor prin realizarea unor proiecte de investiții axate pe dezvoltarea socio-economică a comunei de lungă durată. În acest sens, proiectele de investiții urmăresc viziunea și obiectivele strategice stabilite pentru perioada 2021-2027, implementarea acestora contribuind la reducerea discrepanțelor regional și la creșterea economică sustenabilă a comunei.

Tabel – Portofoliu de proiecte

Nr. crt.	Denumire proiect de investiții	Corespondență strategie	Surse de finanțare	Perioada de implementare
1.	Modernizare infrastructură de transport din comuna Dumești	OS2. Dezvoltare echilibrată a economiei locale, concomitent cu realizarea de investiții în infrastructura comunei	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Buget local ▪ Fonduri guvernamentale ▪ Fonduri europene 	2021-2027
2.	Înființarea rețelei de alimentare cu apă în comuna Dumești	OS2. Dezvoltare echilibrată a economiei locale, concomitent cu realizarea de investiții în infrastructura comunei	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Buget local ▪ Fonduri guvernamentale ▪ Fonduri europene 	2021-2027
3.	Înființare sistem de canalizare în comuna Dumești	OS2. Dezvoltare echilibrată a economiei locale, concomitent cu realizarea de investiții în infrastructura comunei	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Buget local ▪ Fonduri guvernamentale ▪ Fonduri europene 	2021-2027
4.	Amenajarea de spații verzi și parcuri de joacă	OS4. Dezvoltarea sustenabilă în domeniul social, economic și al mediului, concentrată pe integrarea și incluziunea social, inclusiv reducerea abandonului	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Buget local ▪ Fonduri guvernamentale 	2021-2027

Nr. crt.	Denumire proiect de investiții	Corespondență strategie	Surse de finanțare	Perioada de implementare
		școlar, îmbunătățirea accesului la sistemul educațional și sprijin pentru formare și învățare pe tot parcursul vieții	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Fonduri europene 	
5.	Modernizarea infrastructurii școlare de la nivelul comunei Dumești, inclusiv dotarea cu mobilier modern și sisteme de predare inteligente	OS4. Dezvoltarea sustenabilă în domeniul social, economic și al mediului, concentrată pe integrarea și incluziunea social, inclusiv reducerea abandonului școlar, îmbunătățirea accesului la sistemul educațional și sprijin pentru formare și învățare pe tot parcursul vieții	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Buget local ▪ Fonduri guvernamentale ▪ Fonduri europene 	2021-2027
6.	Modernizarea și extinderea sistemului de iluminat public	OS2. Dezvoltare echilibrată a economiei locale, concomitent cu realizarea de investiții în infrastructura comunei	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Buget local ▪ Fonduri guvernamentale ▪ Fonduri europene 	2021-2027
7.	Achiziția de echipamente și utilaje specifice pentru dotarea Serviciului Public de Gospodărie Comunală	OS4. Dezvoltarea sustenabilă în domeniul social, economic și al mediului, concentrată pe integrarea și incluziunea social, inclusiv reducerea abandonului școlar, îmbunătățirea accesului la sistemul educațional și sprijin pentru formare și învățare pe tot parcursul vieții	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Buget local ▪ Fonduri guvernamentale ▪ Fonduri europene 	2021-2027
8.	Realizarea de investiții în vederea eficientizării energetice a	OS2. Dezvoltare echilibrată a economiei locale, concomitent cu realizarea de investiții în infrastructura comunei	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Buget local ▪ Fonduri guvernamentale 	2021-2027

Nr. crt.	Denumire proiect de investiții	Corespondență strategie	Surse de finanțare	Perioada de implementare
	infrastructurii de la nivelul comunei Dumești		<ul style="list-style-type: none"> ▪ Fonduri europene 	
9.	Realizarea de investiții în digitalizarea serviciilor sociale, educaționale, medicale, etc.	OS1. Creșterea capacității instituționale, concomitent cu dezvoltarea tehnologică și digitalizarea instrumentelor de lucru	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Buget local ▪ Fonduri guvernamentale ▪ Fonduri europene 	2021-2027
10.	Înființare rețea de distribuție gaze naturale în comuna Dumești, județul Vaslui	OS2. Dezvoltare echilibrată a economiei locale, concomitent cu realizarea de investiții în infrastructura comunei	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Buget local ▪ Fonduri guvernamentale ▪ Fonduri europene 	2021-2027
11.	Realizarea de investiții în infrastructura sportivă – înființare terenuri, sală de sport	OS4. Dezvoltarea sustenabilă în domeniul social, economic și al mediului, concentrată pe integrarea și incluziunea social, inclusiv reducerea abandonului școlar, îmbunătățirea accesului la sistemul educațional și sprijin pentru formare și învățare pe tot parcursul vieții	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Buget local ▪ Fonduri guvernamentale ▪ Fonduri europene 	2021-2027
12.	Înființare centru comunitar integrat in comuna Dumești	OS2. Dezvoltare echilibrată a economiei locale, concomitent cu realizarea de investiții în infrastructura comunei	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Buget local ▪ Fonduri guvernamentale ▪ Fonduri europene 	2021-2027

Nr. crt.	Denumire proiect de investiții	Corespondență strategie	Surse de finanțare	Perioada de implementare
13.	Reabilitarea și modernizarea lăcașelor de cult și a infrastructurii aferente	OS5. Promovarea dezvoltării patrimoniului cultural, turistic și de agrement	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Buget local ▪ Fonduri guvernamentale ▪ Fonduri europene 	2021-2027
14.	Modernizarea sistemului funciar de la nivelul comunei	OS3. Promovarea unui sector agricol inteligent, reziliența și diversificat care să asigure securitate alimentară	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Buget local ▪ Fonduri guvernamentale ▪ Fonduri europene 	2021-2027
15.	Realizarea de investiții la nivelul sistemului forestier	OS5. Promovarea dezvoltării patrimoniului cultural, turistic și de agrement	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Buget local ▪ Fonduri guvernamentale ▪ Fonduri europene 	2021-2027
16.	Înființarea sistemelor de colectare ape menajere	OS2. Dezvoltare echilibrată a economiei locale, concomitent cu realizarea de investiții în infrastructura comunei	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Buget local ▪ Fonduri guvernamentale ▪ Fonduri europene 	2021-2027
17.	Modernizarea sistemului de colectare a deșeurilor	OS4. Dezvoltarea sustenabilă în domeniul social, economic și al mediului, concentrată pe integrarea și incluziunea social, inclusiv reducerea abandonului școlar, îmbunătățirea accesului la sistemul educațional și sprijin pentru formare și învățare pe tot parcursul vieții	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Buget local ▪ Fonduri guvernamentale ▪ Fonduri europene 	2021-2027

Nr. crt.	Denumire proiect de investiții	Corespondență strategie	Surse de finanțare	Perioada de implementare
18.	Realizarea de investiții în infrastructura de telefonie fixă și mobile și în cea de internet	OS1. Creșterea capacității instituționale, concomitent cu dezvoltarea tehnologică și digitalizarea instrumentelor de lucru	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Buget local ▪ Fonduri guvernamentale ▪ Fonduri europene 	2021-2027
19.	Realizarea de investiții în energie regenerabilă la nivelul UAT și a gospodăriilor	OS4. Dezvoltarea sustenabilă în domeniul social, economic și al mediului, concentrată pe integrarea și incluziunea social, inclusiv reducerea abandonului școlar, îmbunătățirea accesului la sistemul educațional și sprijin pentru formare și învățare pe tot parcursul vieții	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Buget local ▪ Fonduri guvernamentale ▪ Fonduri europene 	2021-2027
20.	Realizarea de investiții în infrastructura de agrement turistic	OS5. Promovarea dezvoltării patrimoniului cultural, turistic și de agrement	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Buget local ▪ Fonduri guvernamentale ▪ Fonduri europene 	2021-2027
21.	Modernizarea sistemului sanitar al comunei (investiții ce vizează dispensarul medical)	OS4. Dezvoltarea sustenabilă în domeniul social, economic și al mediului, concentrată pe integrarea și incluziunea social, inclusiv reducerea abandonului școlar, îmbunătățirea accesului la sistemul educațional și sprijin pentru formare și învățare pe tot parcursul vieții	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Buget local ▪ Fonduri guvernamentale ▪ Fonduri europene 	2021-2027
22.	Modernizarea căminelor culturale existente	OS5. Promovarea dezvoltării patrimoniului cultural, turistic și de agrement	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Buget local ▪ Fonduri guvernamentale 	2021-2027

Nr. crt.	Denumire proiect de investiții	Corespondență strategie	Surse de finanțare	Perioada de implementare
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ Fonduri europene 	
23.	Achiziția unui sistem video care să deservească întreaga comună	OS1. Creșterea capacității instituționale, concomitent cu dezvoltarea tehnologică și digitalizarea instrumentelor de lucru	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Buget local ▪ Fonduri guvernamentale ▪ Fonduri europene 	2021-2027
24.	Amenajarea unor platforme comunale de depozitare gunoi	OS2. Dezvoltare echilibrată a economiei locale, concomitent cu realizarea de investiții în infrastructura comunei	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Buget local ▪ Fonduri guvernamentale ▪ Fonduri europene 	2021-2027

IMPLEMENTARE ȘI MONITORIZARE

Implementare și monitorizare

Managementul strategic implică formularea și implementarea obiectivelor și inițiativelor majore preconizate, bazându-se pe luarea în considerare a tuturor resurselor și a evaluării mediului intern și extern. Implementarea strategiei include, printre altele, dezvoltarea unei structuri organizaționale eficiente, pregătirea bugetului și a programelor care să sprijine execuția strategiei, etapa de implementare fiind deseori numită etapa de acțiune în managementul strategic, uneori fiind și cel mai dificil de realizat.

Etapa de implementare, monitorizare și control reprezintă sistemul complex de realizare a proiectelor, programelor și politicilor prevăzute în strategie și de colectare și raportare a informațiilor asupra desfășurării proiectelor și asupra succesului și impactului acestora asupra dezvoltării comunității. Scopul monitorizării și evaluării implementării strategiei constă în evaluarea atingerii obiectivelor în timp util și în bugetul alocat, precum și în constatarea durabilității proiectelor implementate.

Implementarea strategiei

Monitorizarea și evaluarea implementării Strategiei de dezvoltare a comunei Dumești au drept scop atât aprecierea gradului de realizare al activităților propuse de document, per ansamblu, cât și fundamentarea eventualelor revizui și modificări ale obiectivelor, țintelor, planurilor de măsuri și acțiuni. Monitorizarea implementării strategiei va fi realizată în permanență de către un departament al Primăriei, desemnat prin decizie a Primarului comunei. Monitorizarea va consta în verificarea implementării în perioada programată a activităților, colectarea datelor necesare pentru popularea bazei de date a indicatorilor de evaluare etc. Această activitate contribuie și la o îmbunătățire a coordonării proiectelor realizate la nivel local cu cele realizate la nivel județean și regional.

Evaluarea implementării strategiei se bazează pe compararea gradului de atingere a țintelor propuse inițial cu situația dezvoltării comunei la diferite momente. Prin activitatea de evaluare se stabilește, în funcție de contextul socio-economic de la acel moment, valabilitatea a obiectivelor, în special a celor sectoriale. Evaluarea implementării strategiei presupune analiza evoluției indicatorilor de evaluare, prezentați în anexa documentului, și a stadiului la care aceștia se află în funcție de țintele aferente stabilite pentru fiecare sector. Evaluarea va fi realizată de către departamentul care va realiza și activitatea de monitorizare. La o perioadă stabilită de Primarul Comunei Dumești (se recomandă perioade nu mai mici de 1 an), acest departament va prezenta în plen un raport de evaluare a implementării strategiei care va conține situația indicatorilor de evaluare. În baza acestei situații, departamentul va propune eventuale modificări sau actualizări ale prevederilor Strategiei. Se recomandă ca, la perioade mai mari de timp (3-5

ani) sau în cazul unor schimbări socio-economice sau administrative majore să se efectueze o revizuire a documentului strategic.

Dezvoltarea socio-economică a comunei presupune implicarea și colaborarea tuturor componentelor sferei sociale și economice locale, fie că vorbim de instituții ale statului, fie că vorbim de unități economice sau chiar de locuitorii comunei.

Se va avea în vedere dezvoltarea de parteneriate cu alte instituții sau organizații care să contribuie la implementarea Strategiei, astfel încât Strategia va deveni un document de lucru nu numai pentru Consiliul Local ci și pentru entitățile cuprinse în parteneriat. Atribuțiile și responsabilitățile partenerului referitor la implementarea activităților prevăzute vor fi stabilite cu precizie încă de la începutul colaborării. Asumarea responsabilităților de implementare va fi realizată de către Consiliul local Dumești.

Monitorizarea

Monitorizarea este procesul de colectare periodică și analiză a informațiilor, cu scopul de a fundamenta procesul de luare a deciziei de către primărie, asigurând transparență în luarea deciziei și furnizând o bază pentru viitoarele acțiuni de evaluare, presupunând resurse considerabile alocate (sisteme de colectare, prelucrare și raportare) și o pregătire specifică (definirea indicatorilor cantitativi și calitativi, corelat cu potențialele surse de colectare/ producere a acestora).

Monitorizarea implementării strategiei, ca întreg, și a acțiunilor concrete, urmărește realizarea obiectivelor în contextul acțiunilor/activităților propuse, a resurselor umane, materiale și financiare alocate, respectarea planificărilor în timp, buna funcționare a parteneriatelor generale sau individuale pe proiecte și performanțele echipelor de implementare. În cazul apariției unor devieri de la planificare, a unor situații de criză sau de forță majoră, a unor reacții negative sau neașteptate din partea participanților la strategie, activitatea de monitorizare va genera acțiuni de ajustare/restructurare/alocări suplimentare, prin care să se asigure cele mai eficiente și raționale soluții de remediere și readucere a strategiei sau proiectelor pe sensul de implementare prevăzut, asigurându-se astfel impactul așteptat.

Modalitatea de colectare și corectitudinea datelor sunt importante în condițiile în care monitorizarea activează ca un sistem de avertizare timpurie și adesea punctează probleme sau arii care au nevoie de evaluare. Construirea unui sistem de monitorizare al strategiei de dezvoltare este necesară, pentru a urmări în mod continuu implementarea și pentru a putea acționa rapid și eficient în cazul apariției unor eventuale probleme.

Sistemul de evaluare permite aprecierea măsurii în care strategia și proiectele componente și-au atins obiectivele propuse, iar rezultatele tangibile și intangibile sunt cele prevăzute, în termeni de eficiență, calitate și cantitate.

Evaluarea strategiei se bazează pe elemente structurale riguroase, ținând cont de caracteristicile comunității, având un caracter permanent. Astfel, evaluarea va aprecia atât performanța în realizarea obiectivelor propuse, cât și procentul în care au fost atinse obiectivele strategice.

Proiectele ce se vor depune spre finanțare se vor elabora în acord cu obiectivele asumate prin strategie, iar evaluarea lor se va realiza într-un cadru transparent, ghidat de relevanța, eficiența, eficacitatea, impactul și sustenabilitatea proiectelor. Evaluarea se va realiza în trei momente cheie: evaluarea anterioară începerii acțiunii – se evaluează impactul potențial al acțiunii și corectitudinea presupunerilor, constituind un element important de decizie asupra oportunității proiectului/acțiunii; evaluarea intermediară a acțiunii – se efectuează la jumătatea perioadei de implementare, analizând cursul corect al acțiunii și rezultatele intermediare; evaluarea finală – se realizează după finalizarea proiectului, imediat sau/și după anumite perioade, pentru a analiza atingerea rezultatelor prevăzute de proiect.

Această evaluare poate servi ca justificare pentru noi proiecte, care să consolideze sau să corecteze rezultatele realizate. Pentru realizarea monitorizării și evaluării se vor utiliza indicatori de progres, la nivel de strategie și indicatori de impact și de rezultat, la nivel de acțiuni concrete. Implementarea strategiei de dezvoltare locală se va face cu participarea tuturor serviciilor și compartimentelor instituției, a personalului, a partenerilor, a beneficiarilor și a altor factori interesați din comunitate, suportând revizuirii ori de câte ori va fi necesar.

Pentru a putea monitoriza implementarea Strategiei și pentru a-i putea analiza performanța în raport cu scopurile stabilite se va utiliza următorul set de indicatori:

- *Indicatori administrativi*, prin care se va monitoriza capacitatea de planificare, de a respecta termenele, capacitatea de a utiliza resursele disponibile pentru atingerea obiectivelor;
- *Indicatori de performanță* care vor ajuta la evaluarea impactului real al Strategiei la nivel economic, politic, social, etc. Pe baza acestor indicatori se va putea măsura atingerea rezultatelor implementării.

În funcție de obiectivele strategiei, indicatorii de performanță se pot referi la:

- Gradul de sărăcie
- Calitatea aerului și a apei
- Creșterea și diversificarea forței de muncă
- Creșterea veniturilor
- Cuantumul investițiilor directe străine
- Transparența administrației publice locale

- Gradul de satisfacție și de încredere față de administrația publică locală exprimată de locuitori și alți actori locali importanți

Exemple de indicatori de monitorizare și evaluare:

- Cuantumul veniturilor pe gospodărie
- Rata de ocupare a forței de muncă active
- Rata șomajului
- Drumuri modernizate (%)
- Gradul de conectare la sistemul public de canalizare
- Gradul de conectare la rețeaua de distribuție a apei potabile
- Gradul de conectare la rețeaua de distribuție a gazului natural
- Suprafața spațiilor verzi intravilane pe cap de locuitor
- Rata de creștere / descreștere a numărului de întreprinderi
- Rata de creștere/ descreștere a capacității de cazare turistică existentă.

Strategia va fi evaluată anual prin intermediul:

- rapoartelor de monitorizare;
- raport privind gradul de atingere a indicatorilor stabiliți;
- organizarea de întâlniri anuale, la care va participa personalul, partenerii, reprezentanți ai beneficiarilor și ai comunității, unde vor fi comunicate și evaluate rezultatele implementării Planului de Acțiune.

Activitatea de evaluare se concretizează într-un raport de evaluare care va conține situația indicatorilor de evaluare. În funcție de aceste rapoarte, se vor lua deciziile privind eventuale modificări sau actualizări ale prevederilor Strategiei.